

สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วิทยานิพนธ์ งานวิจัย

Ms 129998

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ้องแห่งฮ่อมโฮมขวัญ
ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

นางสาวคณินิจ บุญน้อย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2564

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

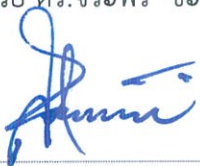
คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางสาวคณิงนิจ บุญน้อย แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกานต์ จังหาร)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพร ชะโน)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินิตา ผาระนันต์)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทยวัฒน์ พันธะศรี)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)
คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน.....ปี.....

ชื่อเรื่อง : การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ
ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ผู้วิจัย : นางสาวคณินิจ บุญน้อย

ปริญญา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการเรียนการสอน)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทยวัฒน์ พันธศรี

ปีการศึกษา : 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ (75/75) 2) ศึกษาระดับทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวคิดของเดวีส์ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทักษะปฏิบัติ กลุ่มที่ศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 19 คน โรงเรียนบ้านหนองหล่ม ตำบลดอนหวาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบประเมินทักษะปฏิบัติและแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) มีค่าเท่ากับ 82.68/88.49 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (75/75) 2) ระดับทักษะปฏิบัติของนักเรียนหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 88.49 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=2.75, s.D.=0.44$)

คำสำคัญ: ทักษะปฏิบัติ ; การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ; แนวคิดของเดวีส์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : Development of Learning Activities on Performance Skills in “Forn Hae Hom Home Khwan” Folk Dance Based-on Davies’ Instructional Model for the 2nd Grade Students

Author : Miss Kanuangnit Boonnoi

Degree : Master of Education (Curriculum and Instruction)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisor : Assistant Professor Dr. Samarn Ekkapim
Assistant Professor Dr. Pittayawat Pantasri

Year : 2021

ABSTRACT

The purpose of this research were 1) to develop the learning activities on performance skills in “Forn Hae Hom Home Khwan” Folk dance based on Based-on Davies’ Instructional Model for the 2nd Grade Students in Primary School that effective according to the criteria 75/75, 2) to study the activities skills in “Forn Hae Hom Home Khwan” Based-on Davies’ Instructional Model for the 2nd Grade Students. and 3) to study the students satisfaction toward learning activities on performance skills in “Forn Hae Hom Home Khwan” Based-on Davies’ Instructional Model. The sample group of this research is the students from 2nd Grade Students has 19 students in Nong-Lom School, Donwan , Muang, Mahasarakham in studying in the second semester of the 2020 academic year. The research tools consisted of : learning activities plans, Learning Activity plans, the practice skill evaluation questionnaire and and the satisfaction questionnaire. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation and percentage.

The results of this research were as follows 1) the efficacy of development of learning activities on performance skills in “Forn Hae Hom Home Khwan” Folk dance based on the Davies’ Instructional Model for the 2nd Grade Students was 82.68/88.49 which met with the criteria as set (75/75). 2) after students learned through learning activities on performance skills in “Forn Hae Hom Home Khwan”, the performance skill was at a very good level at 88.49% and 3) the students' satisfaction toward learning activities on performance skills in “Forn Hae Hom Home Khwan” was at high level.

(\bar{x} = 2.75, S.D. = 0.44)

Keywords : Performance Skills ; Forn Hae Hom Home Khwan ; Davies’ Instructional Model

Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความเมตตากรุณาในการชี้แนะช่วยเหลือและเอาใจใส่เป็นอย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทยวัฒน์ พันธะศรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกันต์ จิงหาร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพร ชะโน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ฝาระนัด ผู้ทรงคุณวุฒิกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องตั้งแต่เริ่มต้นจนงานวิจัยสำเร็จเรียบร้อยด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งและขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเถิง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรัญ ชูยกระเตื่อง รองศาสตราจารย์ ดร.ปัทมาวดี ชาญสุวรรณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตติยา โกมินทรชาติ และคุณครูรสสุคนธ์ อัมเถื่อน ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของคุณภาพเครื่องมือวิจัย ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์และให้คำชี้แนะในการพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือวิจัยจนสามารถนำไปใช้และทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครู เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายของโรงเรียนบ้านหนองหล่มที่กรุณาเอื้อเฟื้อสถานที่และให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย ทั้งยังให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา ขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัย และเป็นกลุ่มตัวอย่างในการใช้เครื่องมือจนทำให้วิทยานิพนธ์ครั้งนี้สมบูรณ์และสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณบิดามารดา ญาติและเพื่อน ที่สนับสนุนและให้กำลังใจจนงานวิจัยสำเร็จด้วยดี คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณบิดามารดา และบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนวิชาความรู้และให้ความเมตตาแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอดและเป็นกำลังใจสำคัญที่ทำให้การศึกษาวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นางสาวคณินิจ บุญน้อย

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
ABSTRACT.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม.....	7
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์.....	7
2.2 ความรู้ของนาฏศิลป์.....	13
2.3 การฟ้อนแอื้อมโสมขัญ.....	21
2.4 แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง.....	27
2.5 แนวคิดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวีส์.....	32
2.6 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	33
2.7 การหาประสิทธิภาพ.....	43
2.8 ความพึงพอใจ.....	48
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
2.10 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	59

หัวเรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
3.1 แบบแผนการวิจัย.....	60
3.2 กลุ่มเป้าหมาย.....	61
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	61
3.4 วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	61
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	78
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
บทที่ 5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	85
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	85
5.2 อภิปรายผล.....	85
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	88
บรรณานุกรม.....	90
ภาคผนวก.....	96
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	97
ภาคผนวก ข การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	119
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	138
ภาคผนวก ง หนังสือราชการ.....	144
การเผยแพร่งานวิจัย.....	150
ประวัติผู้วิจัย.....	151

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	แบบฝึกทักษะปฏิบัติ การพ้องแท้ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดเดวีส์สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 24
3.1	แบบแผนการวิจัย One Group Posttest Only Design..... 60
3.2	การออกแบบแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อ่าน..... 63
3.3	เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะปฏิบัติการพ้องแท้ฮ่อมโฮมขวัญ 73
4.1	ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ้องแท้ฮ่อม โฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 81
4.2	คะแนนของนักเรียนหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ้องแท้ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 82
4.3	คะแนนความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการจัดการเรียนรู้อ่านทักษะปฏิบัติ การพ้องแท้ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 84
ข.1	แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อ่านทักษะปฏิบัติ การพ้องแท้ฮ่อมโฮมขวัญ โดยผู้เชี่ยวชาญ 120
ข.2	สรุปคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อ่าน ทักษะปฏิบัติ การพ้องแท้ฮ่อมโฮมขวัญ โดยผู้เชี่ยวชาญ 132
ข.3	ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของแบบประเมินทักษะปฏิบัติ การพ้องแท้ฮ่อม โฮมขวัญ โดยผู้เชี่ยวชาญ 135
ข.4	ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการจัดการ การเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ้องแท้ฮ่อมโฮมขวัญ โดยผู้เชี่ยวชาญ 137
ค.1	คะแนนประสิทธิภาพของแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อ่านทักษะปฏิบัติ การพ้องแท้ฮ่อม โฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ 139
ค.2	คะแนนของนักเรียนหลังเรียนกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ้องแท้ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 141
ค.3	คะแนนความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการจัดการเรียนรู้อ่านทักษะปฏิบัติ การพ้องแท้ฮ่อมโฮมขวัญ 143

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	เครื่องดนตรีที่ใช้ในการฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ	23
2.2	กรอบแนวคิดการวิจัย	59

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

นาฏศิลป์เป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ทุกยุคทุกสมัย แสดงถึงเอกลักษณ์และเกียรติภูมิของชาติ นาฏศิลป์ถือว่าเป็นศาสตร์ทางศิลปะที่สำคัญยิ่ง เป็นที่รู้จักกันดีในรูปแบบของการแสดงที่มีลีลาอันอ่อนช้อยงดงาม บ่งบอกถึงความประณีตรักสวยรักงาม แผงด้วยจินตนาการและศิลปะอันละเอียดอ่อนของคนไทย แสดงถึงความเป็นอารยธรรมอันรุ่งเรืองและความมั่นคงของชาติที่ได้สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่โบราณกาล ซึ่งความสำคัญของนาฏศิลป์ นอกจากจะมีคุณค่าในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและแสดงถึงอารยธรรมที่รุ่งเรืองแล้วนาฏศิลป์ยังมีประโยชน์สำหรับผู้ที่ได้เรียนรู้ นั้นเป็นเพราะว่าการเรียนนาฏศิลป์เป็นการใช้อวัยวะทุกส่วนของร่างกายเคลื่อนไหวและทำท่าทางต่างๆ จึงส่งผลให้ผู้ที่ได้ฝึกปฏิบัติมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ มีจิตใจแจ่มใสและมีบุคลิกภาพที่ดี (กาญจนา อินทร์สุนานนท์ และรุจี ศรีสมบัติ, 2552, น.3) นาฏศิลป์นับว่าเป็นศิลปะที่โดดเด่นที่สุด สามารถแสดงออกได้โดยตัวเองทั้งในลักษณะที่เข้มแข็งและอ่อนโยน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ได้ ระบุสิ่งที่ผู้เรียนได้ ฟังรู้และปฏิบัติได้ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (หลักสูตรโรงเรียนบ้านหนองหล่ม, 2561, น.3) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในองค์ประกอบของนาฏศิลป์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดได้อย่างอิสระและสร้างสรรค์ในการเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์และประวัติศาสตร์วัฒนธรรมเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทยสากล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.3) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ประกอบด้วย 3 กลุ่มสาระ คือ สาระทัศนศิลป์ สาระดนตรีและสารถนาฏศิลป์ ซึ่งเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์และการเรียนรู้ของผู้เรียน กิจกรรมทางศิลปะจะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนมีความกล้าแสดงออก ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.1) การจัดการเรียนรู้จะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ให้ครบถ้วนด้วยสมอง ใจและ

เรียนรู้ด้วยตนเองต่อเนื่องตลอดชีวิต เพิ่มความกล้าแสดงออก ประสบการณ์การทำงานจริงตาม สถานการณ์ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อการแสดงออกอย่างอิสระ เพิ่มการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติได้จริงตาม ศักยภาพ เพื่อให้นักเรียนมีความสุข มีความเสรีภาพ ในการแสวงหาความรู้ได้ตามต้องการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555, น.1-6)

โรงเรียนบ้านหนองหล่ม ตำบลดอนหวาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เป็นสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน เปิดทำการสอนในระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษา ซึ่งจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร สถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 จากการจัดการเรียน การสอนรายวิชานาฏศิลป์ที่ผ่านมา ผู้วิจัยพบว่า บริบทของโรงเรียนมีความเชื่อความศรัทธาใน การประกอบพิธีมงคล (พิธีบายศรีสู่ขวัญ) เป็นพิธีที่สำคัญของชาวอีสาน ทำพิธีขึ้นเพื่อให้เกิดขวัญและ กำลังใจที่ดีขึ้นในการดำเนินชีวิตของชาวอีสาน ช่วยให้มีพลังใจที่เข้มแข็ง อาจทำให้ผู้ที่เคราะห์ร้ายพ้น จากสรรพเคราะห์ทั้งปวงและพิธีกรรมนิยมมีแสดงประกอบ ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงการสืบทอดศิลปะ และวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเป็นการเสริมความมงคล เกิดความเพลิดเพลินสนุกสนาน ตื่นตา ตื่นใจ สะท้อนถึงศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล็งเห็นความสนใจของนักเรียนในการแสดง ออกเป็นอย่างมาก จึงได้นำการแสดงมาให้ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมแสดงงานที่เป็นสิริมงคลของโรงเรียน คือ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ซึ่งเป็นการแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นบอกเล่าถึงเรื่องราวของพิธีกรรมอันเป็น สิริมงคล ที่มาจากความเชื่อ ความศรัทธาของชาวอีสาน เพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจที่ดีขึ้น สื่อออกมา ผ่านการแสดง ซึ่งประกอบด้วย เนื้อร้อง จังหวะทำนองเพลง ทำรำ เกิดเป็นการแสดงสร้างสรรค์ ทางศิลปะ การแสดงนาฏศิลป์ที่อ่อนช้อยงดงาม สื่อความหมายที่เป็นสิริมงคล เหมาะสมที่จะนำมาแสดงประกอบ พิธีมงคลในโอกาสต่างๆ และเป็นการช่วยส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านอีสานและความเชื่อของชาวอีสาน ให้ดำรงอยู่สืบไป ทำให้เกิดความตื่นตาตื่นใจ ด้วยทำนองเพลง เนื้อร้อง ท่วงทำนองจังหวะ เป็นที่สนใจแก่ คุณครู นักเรียน ผู้ปกครองและผู้ที่มาชมการแสดงเป็นอย่างมาก ทำให้ได้รับการตอบรับที่ดี ผู้วิจัยจึงมี ความสนใจพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญขึ้น เพื่อเสริมสร้าง กิจกรรมการเรียนรู้สู่การเรียนการสอนในรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้และสถานศึกษา ให้นักเรียน มีการพัฒนาทักษะทางการแสดงออกที่ดีขึ้น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ โรงเรียนบ้านหนองหล่ม พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 (รายงานการประเมินตนเอง SAR โรงเรียนบ้านหนองหล่ม, 2562, น. 9) ที่ไม่ตรงตามที่โรงเรียนคาดหวังไว้ จากการสังเกตการจัดการเรียน การสอน นักเรียนมีความสนใจการเรียนทักษะปฏิบัติทางด้านนาฏศิลป์ แต่นักเรียนยังขาดความเข้าใจ ในความหมายที่แท้จริง การปฏิบัติทักษะ การแสดงออกที่ถูกต้อง การแสดงลีลาท่าทาง การแสดง ประกอบจังหวะอย่างกลมกลืนและการอนุรักษ์สืบทอดศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่งผลให้ไม่สามารถ

เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจเนื่องจากปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเดิมและยังขาดกระบวนการเทคนิคมาช่วยในถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจในทักษะปฏิบัติ ซึ่งนาฏศิลป์เป็นวิชาที่เน้นทักษะมีรายละเอียดหลากหลาย ต้องมีการฝึกฝนที่ถูกแบบแผน การฝึกทักษะวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความน่าสนใจจึงควรเป็นวิธีที่เน้นการฝึกทักษะปฏิบัติ ผู้วิจัยได้ศึกษาและเห็นว่าแนวคิดการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส เป็นแนวคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อยๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ดีและเร็วขึ้น ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ชั้น คือ 1) ชั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ 2) ชั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย 3) ชั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย 4) ชั้นให้เทคนิควิธีการ 5) ชั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ โดยทั้งหมดต้องเริ่มจากปฏิบัติง่ายๆ ไปยาก โดยปฏิบัติทักษะย่อยๆ ให้ได้ก่อนจึงจะนำทักษะทั้งหมดมาเชื่อมกัน ดังนั้นแนวคิดของเดวิสจึงเหมาะสมกับการนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติที่เหมาะสมกับอายุและวัยของผู้เรียน

จากสภาพปัญหาการเรียนการสอนนาฏศิลป์ โรงเรียนบ้านหนองหล่ม ตำบลตอนหวาน อำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยจึงเห็นคุณค่าและความสำคัญของบริบทท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรม มีความสนใจพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับกิจกรรมสาระนาฏศิลป์ ทำให้สามารถพัฒนาทักษะการปฏิบัติท่ารำ ความกล้าแสดงออกและยังเป็นการจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ด้านศิลปะและนาฏศิลป์ได้ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปฏิบัติและนำผลงานการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงและแก้ไขปัญหาในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 75/75

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดของเดวิส

1.2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขอบเขตในการศึกษาวิจัย มีดังนี้

1.3.1 กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 19 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านหนองหล่ม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

1.3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา มีดังนี้

1.3.2.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ

1.3.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1) ทักษะปฏิบัติการฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญของนักเรียน

2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้

1.3.3 ขอบเขตด้านเนื้อหาสาระ

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำสาระที่ 3 นาฏศิลป์ มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยและสากล มาจัดทำเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 12 ชั่วโมง มีท่ารำทั้งหมด 10 ท่า ประกอบด้วย ท่าวาดวง ท่าโยกย้าย ท่าจับกลางบาน ท่าทอดข้าง ท่าเล่นแตร ท่าฟ้อนแอ่น ท่าแขวเสียง ท่าคีนคิง จับม้วนข้างและท่าบัวบาน

1.3.4 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

“การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ” หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติที่ผู้วิจัยได้สนใจและออกแบบโดยนำการแสดงสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสานที่สร้างสรรค์เป็นชุดการแสดง เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับความเชื่อความศรัทธาในการประกอบพิธีมงคล (พิธีบายศรีสู่ขวัญ) ซึ่งเป็นพิธีที่สำคัญของชาวอีสานเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับขวัญและจิตใจ เพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจที่ดีขึ้นและได้นำแนวคิดของเดวิส ซึ่งเป็นการฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อยๆ

ให้ได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการพัฒนาทักษะปฏิบัติได้ดีและเร็วขึ้น ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นให้นักเรียนได้เห็นทักษะปฏิบัติในภาพรวม โดยครูเปิดวีดิทัศน์ให้นักเรียนดูท่ารำการพ้องแห่อ้อมโฮมขวัญตั้งแต่ต้นจบจบ แล้วครูทำการสาธิตแต่ละท่า โดยเริ่มจากท่าทักษะพื้นฐานและท่ารำการพ้องแห่อ้อมโฮมขวัญทั้ง 10 ท่า ประกอบด้วย ท่าวาดวง ท่าโยกย้าย ท่าจับกลางบาน ท่าทอดข้าง ท่าเล่นแตร ท่าพ้องแอ่น ท่าแขวเสียง ท่าคืบคึง จับม้วนข้างและท่าบัวบาน จนครบทุกท่า โดยครูมีการแนะนำให้นักเรียนได้สังเกตตาม

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อนักเรียนได้ดูท่ารำการพ้องแห่อ้อมโฮมขวัญในภาพรวมทั้งหมดแล้ว ให้นักเรียนสังเกตและปฏิบัติตามครูไปที่ละท่าอย่างช้าๆ

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย นักเรียนปฏิบัติด้วยตนเองโดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู โดยให้นักเรียนปฏิบัติไปที่ละท่าย่อย ๆ หากมีการติดขัด นักเรียนทำผิด ครูจะให้คำชี้แนะและช่วยแก้ไขจนกระทั่งนักเรียนทำได้ เมื่อนักเรียนทำท่าย่อยนั้นได้แล้ว ครูจะเริ่มสาธิตทักษะย่อยหรือต่อท่าย่อยต่อไปอีกทีละท่าและให้นักเรียนทำท่านั้นๆ จนได้และทำซ้ำหลายๆ ครั้ง จนมีความสวยงามและคล่องแคล่ว

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อนักเรียนปฏิบัติได้แล้ว ครูแนะนำเทคนิควิธีการในการปฏิบัติการพ้องแห่อ้อมโฮมขวัญแต่ละท่า เช่น การวางระดับวงหรือตั้งวง การวางลำตัว การเอียงศีรษะ การวางเท้า การย่อท่า การเชื่อมท่ารำในแต่ละท่า เมื่อรู้เทคนิคจะทำให้ให้นักเรียนทำท่าได้ง่ายขึ้นและสามารถทำท่านั้นๆ ได้อย่างถูกต้องสวยงาม

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อนักเรียนสามารถปฏิบัติการพ้องแห่อ้อมโฮมขวัญได้ครบทุกท่าสมบูรณ์แล้ว ครูให้นักเรียนปฏิบัติท่ารำทั้ง 10 ท่า ต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบและฝึกปฏิบัติซ้ำหลายๆ รอบ จนนักเรียนสามารถปฏิบัติเชื่อมโยงท่าได้ต่อเนื่องอย่างสวยงามและชำนาญ

“ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้” หมายถึง คุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ้องแห่อ้อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทำให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์(E_1/E_2) 75/75 ซึ่งมีความหมายดังนี้

75 ตัวแรก (E_1) หมายถึง ร้อยละของคะแนนกระบวนการที่ได้จากค่าเฉลี่ยของการประเมินทักษะปฏิบัติย่อย การพ้องแห่อ้อมโฮมขวัญระหว่างเรียนของนักเรียน ซึ่งมีค่าตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป

75 ตัวหลัง (E_2) หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินทักษะปฏิบัติ การพ้องแห่อ้อมโฮมขวัญของนักเรียน หลังจากเสร็จสิ้นการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ครบทุกแผน ซึ่งมีค่าตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป

“ทักษะปฏิบัติ” หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการปฏิบัติท่ารำ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดเดวิส ได้อย่างถูกต้อง สวยงาม คล่องแคล่ว อ่อนช้อย กลมกลืนกับจังหวะเพลงและมีความกล้า แสดงออก ซึ่งผู้วิจัยประเมินโดยใช้แบบประเมินทักษะปฏิบัติแบบรูบริคส์ มี 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ปฏิบัติท่ารำถูกต้อง 2) ลีลาในการปฏิบัติท่ารำ 3) จังหวะในการปฏิบัติท่ารำ 4) ความมั่นใจกล้า แสดงออก และแบ่งคะแนนทักษะปฏิบัติออกเป็น 4 ระดับ คือ 4 หมายถึง ดีมาก 3 หมายถึง ดี 2 หมายถึง พอใช้และ 1 หมายถึง ปรับปรุง

“ความพึงพอใจ” หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจชนิดมาตราประมาณค่า 3 ระดับ คือ มาก ปานกลางและน้อย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย มีดังนี้

1.5.1 นักเรียนมีทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญที่ดีขึ้นและเห็นคุณค่าของ ศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนเองสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.5.2 เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอน เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงและประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ในด้านการแสดงนาฏศิลป์หรือในวิชาอื่น ๆ

1.5.3 เป็นข้อมูลสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาด้านทักษะปฏิบัติการแสดงนาฏศิลป์ใน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ของสถานศึกษา

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามแนวความคิดของเดวีส์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์
2. ความรู้ของนาฏศิลป์
3. การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ
4. แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติเกี่ยวข้อง
5. แนวคิดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวีส์
6. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
7. การหาประสิทธิภาพ
8. ความพึงพอใจ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
10. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดกรอบสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้นไว้ เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาและครูผู้สอนสาระนาฏศิลป์ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและนำไปสู่การใช้หลักสูตรที่เน้นการจัดการเรียนรู้ที่ยึดหลักว่า เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ซึ่งแบ่งเป็นหัวข้อสำคัญๆ ดังนี้

2.1.1 วิสัยทัศน์หลักสูตร

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุล ทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้ และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บทพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ

2.1.2 หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหลักการที่สำคัญดังนี้

2.1.2.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติมีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนได้มีความรู้ทักษะเจตคติและคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

2.1.2.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสดำเนินการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ

2.1.2.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

2.1.2.4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้เวลาและ การจัดการเรียนรู้

2.1.2.5 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.2.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

2.1.3 จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับ ผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

- 1) มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเองมีวินัยปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
- 3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย

4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นใน วิถีชีวิตและ การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และ พัฒนา สิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกัน ในสังคม อย่างมีความสุข

2.1.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุ มาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

2.1.4.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถใน การรับและส่งสาร มีวัฒนธรรม ในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจา ต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหา ความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลัก เหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มี ประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อ ตนเองและสังคม

2.1.4.2 ความสามารถในการคิดเป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

2.1.4.3 ความสามารถในการแก้ปัญหาเป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรค ต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสม บนพื้นฐานของหลักเหตุผลคุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆในสังคมแสวงหาความรู้ประยุกต์ความรู้ มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่ เกิดขึ้นต่อตนเองสังคมและสิ่งแวดล้อม

2.1.4.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตเป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเองการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องการทำงานและการอยู่ ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลการจัดการปัญหาและความขัดแย้ง ต่าง ๆ อย่างเหมาะสมการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมและการรู้จัก หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

2.1.4.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยี ด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสารการทำงานการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

2.1.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลกดังนี้

2.1.5.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

2.1.5.2 ซื่อสัตย์สุจริต

2.1.5.3 วินัย

2.1.5.4 ใฝ่เรียนรู้

2.1.5.5 อยู่อย่างพอเพียง

2.1.5.6 มุ่งมั่นในการทำงาน

2.1.5.7 รักความเป็นไทย

2.1.5.8 มีจิตสาธารณะ

2.1.6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระแขนงต่าง ๆ ประกอบด้วย 3 สาระ ดังนี้

สาระที่ 1 ทศนศิลป์

มาตรฐาน ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึกความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 1.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยและสากล

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรีถ่ายทอดความรู้สึกความคิดต่อดนตรีอยากอิสระชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเห็นคุณค่าดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยและสากล

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

มาตรา ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด อย่างอิสระชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยและสากล

2.1.7 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง (สาระนาฏศิลป์)

ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ดังตาราง ต่อไปนี้

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.2	1. เคลื่อนไหวขณะอยู่กับที่และเคลื่อนที่	1. การเคลื่อนไหวอย่างมีรูปแบบ 1.1 การนั่ง 1.2 การยืน 1.3 การเดิน
	2. แสดงการเคลื่อนไหวที่สะท้อนอารมณ์ของตนเองอย่างอิสระ	2. การประดิษฐ์ท่าจากการเคลื่อนไหวอย่างมีรูปแบบ - เพลงที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
	3. แสดงท่าทาง เพื่อสื่อความหมาย แทนคำพูด	3. หลักและวิธีการปฏิบัตินาฏศิลป์ 3.1 การฝึกภาษาท่าสื่อความหมาย แทนอากัปกิริยา 3.2 การฝึกนาฏยศัพท์ในส่วนลำตัว
	4. แสดงท่าทางประกอบจังหวะอย่างสร้างสรรค์	4. การใช้ภาษาท่าและนาฏยศัพท์ประกอบจังหวะ
	5. ระบุมารยาทในการชมการแสดง	5. มารยาทในการชมการแสดง การเข้าชม หรือมีส่วนร่วม

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยและสากล

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.2	1. ระบุและเล่นการละเล่นพื้นบ้าน	1.1 การละเล่นพื้นบ้าน 1.2 วิธีการเล่น 1.3 กติกา
	2. เชื่อมโยงสิ่งที่พบเห็นในการละเล่นพื้นบ้านกับสิ่งที่พบเห็นในการดำรงชีวิตของคนไทย	2.1 ที่มาของการละเล่นพื้นบ้าน
	3. ระบุสิ่งที่ชื่นชอบและภาคภูมิใจในการละเล่นพื้นบ้าน	3.1 การละเล่นพื้นบ้าน

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ่อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญตามแนวคิดของเดวีส์ ประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดสาระที่ 3 นาฏศิลป์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อให้ นักเรียนมีทักษะพัฒนาการและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น คือ มาตรฐานการเรียนรู้ ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตัวชี้วัด ศ 3.1 ป.2/1 เคลื่อนไหวขณะอยู่กับที่และเคลื่อนที่ ศ 3.1 ป.2/2 แสดงการเคลื่อนไหวที่สะท้อนอารมณ์ของตนเองอย่างอิสระ ศ 3.1 ป.2/3 แสดงท่าทางเพื่อสื่อความหมายแทนคำพูด ศ 3.1 ป.2/4 แสดงท่าทางประกอบจังหวะอย่างสร้างสรรค์ และมาตรฐานการเรียนรู้ ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยและสากล ตัวชี้วัด ศ 3.2 ป.2/2 เชื่อมโยงสิ่งที่พบเห็นในการละเล่นพื้นบ้านกับสิ่งที่พบเห็นในการดำรงชีวิตของคนไทย และ ศ 3.2 ป.2/3 ระบุสิ่งที่ชื่นชอบและภาคภูมิใจในการละเล่นพื้นบ้าน

2.2 ความรู้ของนาฏศิลป์

2.2.1 ความหมายของนาฏศิลป์

คำว่า นาฏศิลป์ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมาย ดังนี้

สุมิตร เทพวงษ์ (2548, น.1-2) ได้ให้ความหมายของนาฏศิลป์ในหลายด้าน ดังนี้

1. นาฏศิลป์ หมายถึง การร้องรำทำเพลงให้ความบันเทิงอันประกอบด้วยความโน้มน้าวใจแห่งอารมณ์และความรู้สึก

2. นาฏศิลป์ หมายถึง การฟ้อนรำที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นจากธรรมชาติ ด้วยความประณีตอันลึกซึ้ง เพียบพร้อมไปด้วยความวิจิตรบรรจงอันละเอียดอ่อน นอกเหนือจากการฟ้อนรำระบำเต้นแล้วยังหมายถึง การร้องเพลงและการบรรเลงเพลง

3. นาฏศิลป์ หมายถึง การร้องรำทำนองเพลง การให้ความบันเทิงใจร่วมด้วยเพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดคุณค่าในศิลปะ ยิ่งขึ้นตามสภาพหรืออารมณ์ต่าง ๆ กันสุดแต่จุดมุ่งหมาย

4. นาฏศิลป์ หมายถึง ศิลปะในการฟ้อนรำ หรือความรู้แบบแผนของการฟ้อนรำ เป็นสิ่งที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นด้วยความประณีตงดงาม มีแบบแผนให้ความบันเทิงกันโน้มน้าวอารมณ์และความรู้สึกของผู้ชมให้คล้อยตาม ศิลปะประเภทนี้ต้องอาศัยการบรรเลงดนตรี และการขับร้องเพลงร่วมกัน เพื่อส่งเสริมให้เกิดคุณค่ายิ่งขึ้น แต่ความหมายที่เข้าใจกันทั่วไปคือศิลปะของการละเล่น การร้องรำทำเพลง

สุรพล วิรุฬห์รักษ์ (2543, น.12) ได้ให้ความหมายของคำว่า “นาฏศิลป์” เป็นศิลปะการฟ้อนรำ ทั้งที่เป็นระบำรำเต้น รวมทั้งละครรำโขนหนังใหญ่ และอื่น ๆ ปัจจุบันมักมีคนคิดชื่อใหม่ให้ดูทันสมัย คือ นาฏกรรม สังคีตศิลป์ วิพิธทัศน์ และศิลปะการแสดง ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกัน เพราะเป็นคำที่ครอบคลุมศิลปะแห่งการร้องการรำ และการบรรเลงดนตรี

เรณู โกศินานนท์ (2544, น.51) ได้กล่าวถึง นาฏศิลป์ หมายถึง ศิลปะแห่งการฟ้อนรำอันเป็นพื้นฐานที่แสดงถึงอารยธรรมความรุ่งเรืองของชาติที่รุ่งเรือง หรืออารยธรรมที่เก่าแก่ย่อมมีวัฒนธรรมทางด้านดนตรีนาฏศิลป์ของตนเอง

ชัชวาล วงษ์ประเสริฐ (2552, น.34) ได้กล่าวถึง นาฏศิลป์ หมายถึง ศิลปะในการฟ้อนรำ เป็นสิ่งที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นด้วยความงามงดงามมีแบบแผน ให้ความบันเทิงอันโน้มน้าวอารมณ์และความรู้สึกของผู้ชมให้คล้อยตาม ศิลปะประเภทนี้ต้องอาศัยการบรรเลงดนตรี และการขับร้องเข้าร่วมด้วยเพื่อส่งเสริมให้เกิดคุณค่ายิ่งขึ้น แต่ความหมายที่เข้าใจทั่วไป คือ ศิลปะของการร้องรำทำเพลง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2551 (2552, น.879) ได้กล่าวถึง ความหมายของนาฏศิลป์ คือ ศิลปะแห่งการละครหรือการฟ้อนรำ

อมรา กล้าเจริญ (2552, น.3) ได้กล่าวถึงความหมายของนาฏศิลป์ คือ เป็นการร้องรำทำเพลง ให้เกิดความบันเทิงใจ อันประกอบด้วยความโน้มเอียง และความรู้สึก ส่วนสำคัญส่วนใหญ่ของนาฏศิลป์อยู่ที่การละครเป็นเอกหากแต่ศิลปะประเภทนี้จำต้องอาศัยดนตรี และการขับร้องเข้าร่วมด้วย เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดคุณค่าในศิลปะยิ่งขึ้นตามสภาพหรืออารมณ์ต่างกัน

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า นาฏศิลป์ หมายถึง ศิลปะการพอรำ เป็นสิ่งที่มนุษย์ประดิษฐ์คิดค้นขึ้นมาจากธรรมชาติให้มีความงดงามและมีแบบแผน โดยอาศัยการบรรเลงดนตรีและการขับร้องเป็นองค์ประกอบของการพอรำ

2.2.2 ความสำคัญของนาฏศิลป์

มีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายถึงความสำคัญของนาฏศิลป์ ดังนี้

กรมวิชาการ (2545, น.19) กล่าวว่าไว้ว่า การสอนดนตรีและนาฏศิลป์ในโรงเรียน เพื่อต้องการส่งเสริมให้เด็กแสดงออกด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลินและเป็นการส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่เด็ก ดัง เห็นได้ว่า ดนตรีและนาฏศิลปะช่วยในการพัฒนาต่าง ๆ ดังนี้

1. พัฒนาบุคลิกภาพ การได้มีโอกาสแสดงออกด้านความสนุกสนานอย่างร่าเริงแจ่มใส ดนตรีและนาฏศิลปะช่วยให้นักเรียนได้แสดงออกทางด้านการแสดง การทำจังหวะและร้องเพลงอย่างเสรี แม้ว่าบางครั้งจะมีแบบแผน แต่ถ้าได้ปฏิบัติจนถูกต้องก็สามารถเกิดความเชื่อมั่นในตนเองและแสดงออก ต่อหน้าสาธารณชนได้อย่างไม่เคอะเขิน จะพบว่าเด็กบางคนเมื่อมีกิริยาเคอะเขินจะมีอาการท้อตัว ก้มหน้า และเดินไม่ตรงทาง ซึ่งถ้าปล่อยจนเป็นนิสัยจะทำให้บุคลิกภาพเสียได้
2. พัฒนาอารมณ์ การแสดงออกด้วยการร้องรำทำเพลงที่ทำจังหวะอย่างมีขอบเขตที่เหมาะสมและทำโดยสม่ำเสมอ จะช่วยให้เด็กเป็นคนร่าเริงและเปิดเผย บางครั้งจะสามารถควบคุมอารมณ์ ความรู้สึกได้ดี ถ้าได้ฝึกการควบคุมจังหวะและลีลาการเดิน กระโดด การใช้เสียงในการร้องเพลง ตลอดจน สามารถควบคุมอารมณ์ ความรู้สึกต่าง ๆ ได้ในที่สุด
3. พัฒนาสังคม เมื่อได้โอกาสแสดงออกร่วมกันกับผู้อื่นในทางดนตรีและนาฏศิลป์ย่อมจะฝึกให้เด็กรู้ว่าเมื่อใดตนจะเป็นผู้นำกลุ่มและเมื่อใดตนจะเป็นผู้ตาม และควรจะทำตนอย่างไรจึงจะสามารถเข้าร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี นอกจากนี้ยังช่วยให้เด็กรู้จักการยอมรับความสามารถของผู้อื่นและพร้อมที่จะยอมรับผิด
4. พัฒนาเจตคติ ถ้าการเรียนการสอนดนตรีและนาฏศิลป์เป็นไปอย่างถูกต้อง จะสามารถพัฒนาเจตคติความคิดเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของเด็กได้มาก ในสมัยก่อนเคยมีคำกล่าวว่าร้องเพลงนั้นเป็นเรื่องของการเดินกินรำกินเท่านั้น แต่ปัจจุบันดนตรีและนาฏศิลป์ช่วยให้รู้จักศิลปวัฒนธรรมของชาติดียิ่งขึ้น

เรณู โกศินานนท์ (2527, น.8) กล่าวถึงความสำคัญของนาฏศิลป์ว่า นาฏศิลป์ของไทยมีลักษณะเฉพาะตัว และมีความเป็นไทยในตัวเองเป็นอย่างยิ่ง แม้ว่าจะได้แบบอย่างจากนาฏศิลป์อินเดีย แต่ถูกดัดแปลงให้เข้ากับบรรณนิมของคนไทย จึงกลายเป็นศิลปะประจำชาติ ไม่ซ้ำ หรือเหมือนของชาติอื่น นับได้ว่าเป็นสมบัติอันเป็นวัฒนธรรมของชาติที่น่าภูมิใจยิ่ง นาฏศิลป์ไทยมีความเป็นไทยในเรื่องราวต่อไปนี้

1. ทำรำอ่อนช้อยงดงาม และแสดงอารมณ์ตามลักษณะที่แท้จริงของคนไทยมีความหมายอย่างกว้างขวาง
2. จะต้องมีคนตรีประกอบ คนตรีนี้จะแทรกอารมณ์ หรือรำกับเพลงที่มี แต่งทำนองเองก็ได้

3. คำร้องหรือเนื้อร้องจะต้องเป็นคำประพันธ์ส่วนบทร้องจะเป็นกลอนแปด ซึ่งจะนำไปร้องกับเพลงชั้นเดียว หรือสองชั้นได้ทุกเพลง คำร้องนี้ทำให้ผู้สอน หรือผู้รำกำหนดทำรำไปตามเนื้อร้อง

สุมิตร เทพวงษ์ (2558, น.2-3) กล่าวถึงความสำคัญของนาฏศิลป์ว่า เป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญไม่น้อยกว่าศิลปะแขนงอื่น ๆ ความสำคัญของนาฏศิลป์ มีดังนี้

1. นาฏศิลป์แสดงความเป็นอารยประเทศ บ้านเมืองจะเจริญรุ่งเรืองด้วยดี ก็ด้วยประชาชนมีความเข้าใจศิลปะ เพราะศิลปะเป็นสิ่งที่มีความเป็นเครื่องโน้มน้าวอารมณ์โดยเฉพาะศิลปะการละครเป็นสิ่งสำคัญมากสามารถกล่อมเกลาคิดใจโน้มน้าวไปในทางที่ดีเยี่ยมอารมณ์ให้เข้มแข็งผ่องใสเป็นทางนำให้คิดและให้กำลังใจในทางที่จะนำความเจริญรุ่งเรืองให้แก่บ้านเมืองสืบไป

2. นาฏศิลป์เป็นแหล่งรวมศิลปะคือเอาศิลปะประเภทอื่นๆมาเกี่ยวเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกันเช่นศิลปะการเขียนการก่อสร้างการออกแบบเครื่องแต่งกายและวรรณคดีศิลปะแต่ละประเภทได้จัดทำด้วยความประณีตสุขุมทั้งนี้ก็เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของชาติมนุษยชาติทุกภาษาต้องมีศิลปะเป็นของตนไว้ประจำชาตินับแต่โบราณจนถึงทุกวันนี้รวมความว่านาฏศิลป์มีความสำคัญเกี่ยวเนื่องกันทั้งสืบสร้างความเป็นแก่นสารให้แก่บ้านเมืองด้วยกันทั้งนั้น

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า นาฏศิลป์นับว่าเป็นศิลปะประจำชาติ และเป็นวัฒนธรรมของชาติที่น่าภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งนาฏศิลป์ยังให้คุณค่าและความสำคัญต่อมนุษยด้านการพัฒนาบุคลิกภาพและอารมณ์ ถูกลำมาเป็นสิ่งที่ใช้โน้มน้าวอารมณ์สามารถกล่อมเกลาคิดใจของมนุษย์อีกด้วย

2.2.3 องค์ประกอบของนาฏศิลป์

จิตร์รัตน์ เกิดหาญ (2555, น.7) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของนาฏศิลป์มีด้วยกันหลายประการดังนี้

1. ลีลาท่ารำ เป็นท่าทางที่แสดงออกทางร่างกายที่สวยงามซึ่งมนุษย์เป็นผู้คิดค้นขึ้นมา

2. จังหวะ เป็นส่วนประกอบของบทเพลง ในการเรียนนาฏศิลป์นั้น จังหวะเป็นสิ่งจำเป็นมากผู้ที่เรียนนาฏศิลป์จะต้องเข้าใจจังหวะเป็นอย่างดีถ้าผู้เรียนหรือผู้รำ ไม่เข้าใจจังหวะก็จะทำให้ผิดจังหวะ เรียกว่า บอดจังหวะ

3. เนื้อร้องและทำนองเป็นสิ่งที่จำเป็นและต้องมีการสอดคล้องกันระหว่าง เนื้อร้อง ทำนอง และท่ารำ เพราะสามสิ่งนี้จะต้องรวมกันเป็นหนึ่งเพื่อเป็นสื่อที่ถ่ายทอดให้ผู้ชมเข้าใจได้เป็นอย่างดี

4. เครื่องดนตรี การแสดงนาฏศิลป์ เครื่องดนตรีถือเป็นสิ่งจำเป็น มากที่จะต้องมี เพราะเครื่องดนตรีเป็นอุปกรณ์ที่คอยบอกจังหวะให้กับนักแสดงนางรำและผู้ขับร้อง เพลง อีกทั้งยังช่วยเสริมให้การแสดงนั้นสมจริงและสนุกสนานยิ่งขึ้น

5. การแต่งกายเครื่องแต่งกายถือเป็นสิ่งจำเป็นอีกสิ่งหนึ่งในการแสดงนาฏศิลป์เพราะเครื่องแต่งกายถือเป็นสิ่งที่บ่งบอกได้ถึงศรบรรดาศักดิ์หรือตัวตนที่ผู้แสดงกำลังรับบทบาทนั้นอยู่โดยเฉพาะ โขนจะมีเครื่องแต่งกายที่บ่งชี้ให้ผู้ชมได้ทราบถึงตัวละครได้ดีที่สุด

6. การแต่งหน้า เมื่อนักแสดงได้สวมใส่เครื่องแต่งกายเรียบร้อยแล้วการแต่งหน้าก็คือสิ่งที่สำคัญอีกสิ่งหนึ่งที่ขาดไม่ได้เพราะการแต่งหน้าสามารถปกปิดจุดบกพร่องของผู้แสดงได้และยังสามารถอำพรางนักแสดงกับบทบาทที่ได้รับ เช่น นักแสดงเป็นวัยรุ่นแต่ต้องแสดงเป็นคนแก่การแต่งหน้าก็สามารถช่วยให้นักแสดงวัยรุ่นคนนั้นดูแก่ได้เป็นต้น

7. อุปกรณ์การแสดง เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่ขาดไม่ได้สำหรับการแสดงนาฏศิลป์ เพราะการแสดงนาฏศิลป์บางชุดจำเป็นต้องมีอุปกรณ์ เช่น พ้อนรุ่ม อุปกรณ์การแสดงของพ้อนรุ่มก็ถือเป็นต้น

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า องค์ประกอบของนาฏศิลป์ ประกอบไปด้วยองค์ประกอบหลายประการ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพราะจะช่วยให้การแสดงมีความสมบูรณ์มากขึ้นหากขาดองค์ประกอบในข้อใดข้อหนึ่งไปการแสดงจะไม่สมบูรณ์เกิดความบกพร่องในการแสดง

2.2.4 นาฏยศัพท์และภาษาทำนาฏศิลป์

2.2.4.1 นาฏยศัพท์

นาฏยศัพท์ หมายถึง ศัพท์ที่ใช้ในการแสดงท่าทางทางนาฏศิลป์ไทย เป็นชื่อลักษณะท่า รำของไทย ซึ่งศัพท์เหล่านี้เป็นศัพท์เฉพาะทางนาฏศิลป์ไทยเท่านั้นนาฏยศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับท่ารำไทย นั้นมีมากมาย ถ้าแยกตามลักษณะของการใช้จะแบ่งออกเป็น 3 หมวด คือ

1) หมวดนามศัพท์ หมายถึง ศัพท์ที่เรียกชื่อท่ารำหรือชื่อท่าที่บอกอาการการกระทำของผู้นั้น เช่น วง จีบ สลัดมือ ม้วนมือ คลายมือ กรายมือ ฉายมือ ปาดมือ กระทบ กระดก ยกเท้า ก้าวเท้า ประเท้า ตบเท้า กระทุ้ง กะเทาะ จรดเท้า ตะเท้า ซอยเท้า ขยั้นเท้า ฉายเท้า สะดุดเท้า รวมเท้า โยกตัว ยกตัว ตี ไหล่ และกล่อมไหล่ เป็นต้น

2) หมวดกิริยาศัพท์ หมายถึง ศัพท์ที่ใช้เรียกในการปฏิบัติบอกอาการกิริยา เป็นการเรียกท่ารำ ที่จะทำให้รำได้งดงาม เช่น ทรงตัว ลดวง สองมือ ดึงมือ ดึงเอว ดึงไหล่ กดไหล่ กดคาง ชัก สั้น หลบเข้า เปิดคาง เปิดสัน หักข้อ หลบศอก ถีบเข้า และแข็งเข้า เป็นต้น

3) หมวดนาฏยศัพท์เบ็ดเตล็ด หมายถึง ศัพท์ต่าง ๆ ที่ใช้เรียกในภาษานาฏศิลป์นอกเหนือไปจาก นามศัพท์และกิริยาศัพท์ เช่น จีบยาว จีบสั้น ลักคอ เดินมือ เอียงทางวงคืน ตัว อ่อนเหลี่ยม เหลี่ยมล่าง แม่ท่า ขึ้นท่า ยืนเข้า ทลายท่า นายโรง นายโรง พระใหญ่ พระน้อย นางกษัตริย์ นางตลาด ผู้เมีย ยืนเครื่อง และศัพท์แทน เป็นต้น

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของนาฏยศัพท์ ไว้ดังนี้

อรรรรณ ชมวัฒนา (2530) ได้ให้ความหมายของนาฏยศัพท์ว่า หมายถึง ศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะท่ารำที่ใช้ในการฝึกหัดเพื่อใช้ในการแสดงโขนและละคร

อมรา กล้าเจริญ (2535) ได้ให้ความหมายของนาฏยศัพท์ว่า หมายถึง ศัพท์เฉพาะในทางนาฏศิลป์ เป็นลักษณะของท่ารำไทย นาฏยศัพท์ที่ใช้กันเกี่ยวกับท่ารำไทยนั้นมีมาก แยกตามลักษณะการใช้

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า นาฏยศัพท์คือคำที่ใช้เรียกชื่อเกี่ยวกับลักษณะท่ารำที่ใช้ในการฝึกหัดนาฏศิลป์ โดยแยกตามลักษณะการใช้ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้ประกอบการปฏิบัติทักษะพื้นฐานในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การฟ้อนแห่อ้อมโฮมขวัญ

2.2.4.2 ลักษณะของนาฏยศัพท์

โมฬี ศรีแสนยงค์ (2544, น. 48) ได้กล่าวถึง การเรียนรู้นาฏยศัพท์ต้องอาศัยการเรียนรู้ โดยการปฏิบัติประกอบด้วยจึงจะได้ผลดีที่สุด ในที่นี้จะขอกกล่าวถึงนาฏยศัพท์ที่ใช้ในลักษณะการรำเบื้องต้นพอสังเขป โดยแบ่งตามอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายที่ใช้ในการรำ ดังนี้

1. ส่วนศีรษะ

เอียง คือ การเอียงศีรษะ ซึ่งจะต้องกลมกลืนกับไหล่และลำตัว ให้เป็นเส้นโค้งมิใช่เส้นหักถ้าเอียงซ้ายหน้าควรเบี่ยงไปทางขวาเล็กน้อย ถ้าเอียงขวาหน้าก็เบี่ยงไปทางซ้าย เล็กน้อย แต่ไม่ถึงกับบิดคางจนเส้นเอ็นที่ลำคอขึ้น

2. ส่วนแขน

วง คือ ส่วนโค้งของลำแขนงอศอกเล็กน้อย ไม่ทำให้ศอกแหลม โดยทั่วไป แล้วเมื่อพูดถึงวงก็หมายถึง มือแบ แต่อาจทำมือในลักษณะอื่นก็ได้วงแบ่งเป็น

2.1 วงบน ยกแขนไปข้างลำตัวทอดศอกโค้งมือแบตั้งปลายนิ้วขึ้น

2.2 วงกลาง ลดระดับความสูงของวงลง ปลายนิ้วสูงระดับไหล่

2.3 วงล่าง ลดมือลงมาอยู่ตรงหน้าท้อง วงพระต้องกันศอกให้ห่างตัวมากกว่า

วงนาง ตั้งปลายนิ้วขึ้น หรือจีบหางก็ได้

2.4 วงหน้า ยกแขนมาข้างหน้า วงพระผายกว้างกว่าวงนาง ปลายนิ้วอยู่ระดับแก้ม วงนางแคบกว่าและปลายนิ้วอยู่ระดับปาก

2.5 วงบัวบาน คือ ยกแขนขึ้นข้างๆตัว ให้ศอกสูงกว่าระดับไหล่ หักศอกให้แขนท่อนล่างพับเข้าหาตัว ตั้งฉากกับแขนท่อนบน มือแบหงาย ปลายนิ้วชี้ไปข้าง ๆ ตัว วงนางแคบเข้าเล็กน้อย

3. ส่วนมือ

3.1 มือแบ นิ้วชี้กลาง นาง ก้อย ติดกัน ตั้งนิ้ว หักหัวแม่มือ กางหลบไปทางฝ่ามือ หักข้อมือไปทางหลังมือเสมอ แต่อาจมีบางท่าที่หักข้อมือไปทางฝ่ามือ เช่น ท่าป้องหน้า

3.2 มือจีบ จีบ คือ การกรีดนิ้ว โดยเอานิ้วชี้และนิ้วหัวแม่มือจรดกัน ให้ปลาย นิ้วหัวแม่มือจรดกับข้อแรกของนิ้วชี้ ตั้งนิ้ว นิ้วกลาง นาง ก้อย กรีดห่างกัน ตั้งนิ้ว หักข้อมือไปทางฝ่ามือ จีบมี 5 ลักษณะ เรียกชื่อตามลักษณะและตำแหน่ง ดังนี้

3.2.1 จีบหงาย หงายข้อมือให้ปลายนิ้วชี้ขึ้น

3.2.2 จีบคว่ำ คว่ำข้อมือให้ปลายนิ้วชี้ลง

3.2.3 จีบหลังหรือจีบส่งหลัง ส่งแขนไปข้างหลัง ตั้งแขน พลิกข้อมือให้ปลายนิ้วชี้ขึ้น ส่งแขนให้สูงห่างตัว

3.2.4 จีบปรกหน้า คือ วงหน้า แต่มือจีบ

3.2.5 จีบปรกข้าง คือ วงบน แต่มือจีบ

3.3 ชี้นิ้ว คือ ใช้นิ้วหัวแม่มือแตะปลายนิ้วก้อย นาง กลาง นิ้วชี้ตั้ง แยกห่างจากนิ้วอื่นๆ ระดับมืออยู่ในตำแหน่งต่างๆ กัน แล้วแต่ความหมาย

3.4 ม้วนมือ คือ จีบหงายแล้วม้วนข้อมือ คลายจีบเป็นแบ คว่ำข้อมือตั้งปลายนิ้วขึ้น

4. ส่วนลำตัว

4.1 กดไหล่ คือ ทำพร้อมกับการเอียงศีรษะ จะเอียงศีรษะโดยไม่กดไหล่ไม่ได้ การกดไหล่ต้องลงเฉพาะไหล่อย่าให้สะโพกเอียงไปด้วย

4.2 ตีไหล่ คือ การกดไหล่แล้วบิดไหล่ข้างที่กดไปข้างหลัง

4.3 กล่อมไหล่ คือ กดไหล่แล้วบิดไหล่ข้างที่กดมาข้างหน้า

5. ส่วนขาและเท้า

5.1 จรด คือ อาการของเท้าข้างใดข้างหนึ่งที่วางอยู่ข้างหน้า การจรดเท้าน้ำหนักตัวจะอยู่ที่เท้าหลัง เท้าหน้าจะใช้เพียงปลายจมูกเท้าแตะเบาๆ ไว้กับพื้น

5.2 การยกเท้า คือ การยกเท้าขึ้นไว้ข้างหน้า สืบเนื่องมาจากการประเท้า การยกเท้าทางนาฏศิลป์จะต้องเข็ดปลายเท้าขึ้น สำหรับตัวพระจะต้องกันเข่าออกไปข้างๆ ส่วนสูงอยู่

ระดับเข้าข้างที่ยืน ตัวนางไม่ต้องกันเข้า ส่วนสูงอยู่ต่ำกว่าเข้าข้างที่ยืนเล็กน้อย ชักสั้นเท้าและเชิดปลายนิ้วทั้งตัวพระและตัวนาง

5.3 กระทุ้ง คือ อาการของเท้าที่วางอยู่ข้างหลังด้วยจุมกเท้า แต่เป็นการยกข้าง หลัง โดยใช้ส่วนของจุมกเท้าที่วางอยู่กับพื้น กระแทกลงบนพื้นเบา ๆ แล้วยกขึ้นกระดก เป็นอาการ ของการยกเท้าที่อยู่ข้างหลัง สืบเนื่องจากการกระทุ้งเท้า วิธีกระดกต้องย่อเข้าข้างหนึ่งแล้วส่งเข้าที่ยก ไปข้างหลังมาก ๆ หักข้อเท้าลง ให้ปลายนิ้วเท้าชี้ลงล่าง ตัวพระต้องกันเข้าออกข้าง ๆ ส่วนตัวนาง เพียงแต่ดันเข้าไปข้างหลัง วิธีนี้เรียกว่า กระดกหลัง ถ้าย้ายส่วนขาที่กระดกมาไว้ด้านข้าง เรียกว่า กระดกเสี้ยวและสอดคล้องกับ (Kunkritkhema,2015,p.18) ได้กล่าวถึง นาฏยศัพท์ หมายถึง ศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับลักษณะท่ารำ ที่ใช้ในการฝึกหัดเพื่อแสดงโขน ละคร เป็นคำที่ใช้ในวงการนาฏศิลป์ ไทย สามารถสื่อความหมายกันได้ทุกฝ่ายในการแสดงต่าง ๆ “นาฏย” หมายถึง งานเกี่ยวกับการฟ้อนรำเกี่ยวกับการแสดงละคร “ศัพท์” หมายถึง เสียง คำ คำยากที่ต้องแปล เรื่อง เมื่อนำคำสองคำมารวมกัน ทำให้ได้ความหมายขึ้นมา

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ลักษณะของนาฏยศัพท์จะแบ่งออกตามอวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกาย เป็นลักษณะที่ใช้ประกอบเป็นท่ารำในการแสดงนาฏศิลป์ ซึ่งผู้แสดงจะต้องเริ่มปฏิบัติท่าพื้นฐานจะสามารถนำไปใช้สื่อความหมายและเข้าใจได้ในการแสดงต่างๆ

2.2.4.3 ภาษาท่าทางนาฏศิลป์

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของภาษาท่าทางนาฏศิลป์ ดังนี้

อมรา กล้าเจริญ (2535) ได้ให้ความหมายของภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไว้ว่า ภาษาท่าทางนาฏศิลป์เสมือนเป็นภาษาพูดโดยไม่ต้องเปล่งเสียงออกมาแต่อาศัยส่วนประกอบอวัยวะของร่างกาย แสดงออกมาเป็นท่าทางเป็นสื่อให้ผู้ชมสามารถเข้าใจได้และถ้าได้มีการแนะนำในการใช้ท่าทางต่างๆ ก่อนบ้างพอสมควรแล้วยิ่งจะทำให้รู้เรื่องราวความเข้าใจเพิ่มความสนุกสนานมากขึ้น พื้นฐานของการใช้ภาษาท่าทางนาฏศิลป์นี้ ส่วนมากจะนำมาจากท่าธรรมชาติแต่นำมาประดิษฐ์ดัดแปลงให้มีความอ่อนช้อยและความสวยงามกิริยาท่าทางที่แสดงออกมาเป็นภาษาท่าทางนาฏศิลป์

รุจิ ศรีสมบัติ (2547,น.39) ได้ให้ความหมายของภาษาท่าว่า ภาษาท่า หมายถึง กิริยา อาการที่ผู้กระทำใช้เป็นผู้ดูทราบว่าคุณกำลังทำอะไร มีความหมายว่าอย่างไร โดยไม่ต้องเปล่ง เสียงออกมา แต่อาศัยอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย เพื่อแสดงออกมาเป็นท่าทาง ซึ่งผู้ดูควรมีความรู้ ความเข้าใจในภาษานาฏศิลป์ จึงจะสนุกสนาน เพลิดเพลิน และชื่นชมในศิลปะแขนงนี้ได้ดี ภาษาท่านี้จำแนกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. กิริยาที่ใช้แทนคำพูด เช่น การรับ ปฏิเสธ สั่ง เรียกเข้า ฯลฯ
2. เป็นกิริยาอาการหรือ อิริยาบถ เช่น ยืน เดิน นั่ง นอน เคารพ ฯลฯ
3. กิริยาที่แสดงถึงอารมณ์ภายใน เช่น เสียใจ ดีใจ โศกเศร้า รัก ฯลฯ

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ภาษาท่าเป็นภาษาท่าทางนาฏศิลป์เสมือนเป็นภาษาพูดโดยไม่ต้องเปล่งเสียงออกมาใช้บอกกิริยาหรืออาการที่ผู้กระทำใช้เป็นสื่อให้ผู้ชมได้ทราบว่าคุณกำลังทำอะไรและมีความรู้สึกอย่างไรขณะทำการแสดงทางนาฏศิลป์ ซึ่งในงานวิจัยในครั้งนี้เสมือนการใช้ภาษาท่าแสดงท่าทางแทนคำพูด เนื้อร้อง ที่สื่อออกไปทางลักษณะท่าทางการแสดงออกในการฟ้อนแห่งอ้อมโหมขวัญ

2.2.5 ความหมายของแบบวัดทักษะปฏิบัติ

มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของแบบวัดทักษะปฏิบัติ ดังนี้

สมนึก ภัททิยธนี (2546, น.50) ให้ความหมายของการวัดทักษะปฏิบัติว่าเป็นการ วัดผลงานที่ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติซึ่งวัดได้ทั้งทักษะกระบวนการและผลงานในสถานการณ์จริงหรือในสถานการณ์จำลองเหมาะกับวิชาที่เน้นการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎีและสามารถวัดคู่กับภาคทฤษฎี

นวลจิตต์ เขวกีรติพงศ์ (2535, น.50) ได้กล่าวถึง ทักษะปฏิบัติ หมายถึง การเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการทำงานของกลุ่มเนื้อ โดยที่งานดังกล่าวต้องมีความซับซ้อนจะต้องอาศัยความสามารถในการบริหารเบื้องต้นของกลุ่มเนื้อหลายๆส่วน การทำงานดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้จากการสั่งงานของสมองจะต้องมีการปฏิบัติสัมพันธ์ของการตอบสนองกับความรู้สึก ที่ป้อนเข้าไปหาทำงานนี้สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝนจะเกิดความชำนาญและความคงทน

อมรา กล้าเจริญ (2535, น.101) ได้กล่าวถึง ทักษะเป็นการปฏิบัติที่เกิดจากการเรียนรู้สามารถกระทำได้โดยแทบจะไม่ต้องใช้ความคิด

เรณู โกสินานนท์ (2544, น.71-82) ได้กล่าวถึง ทักษะเป็นแบบของพฤติกรรมที่กระทำไปด้วยความราบเรียบ (Smoothly) ถูกต้องรวดเร็วและแม่นยำ ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาตนเอง

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น.55) ได้กล่าวถึง ทักษะ หมายถึง การปฏิบัติที่เกิดจากการเรียนรู้สามารถทำได้โดยแทบจะไม่ต้องใช้ความคิด แล้วพัฒนามาเป็นความสามารถเฉพาะตัว

2.2.6 การสร้างแบบวัดทักษะปฏิบัติ

มีนักการศึกษาได้อธิบายถึงการสร้างแบบวัดทักษะปฏิบัติ ดังนี้

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2530, น.106-123) ได้กล่าวถึงเครื่องมือด้านต่าง ๆ ประกอบการสังเกต ดังนี้

1. แบบสำรวจรายการ ประกอบด้วยรายการที่แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงาน กิจกรรมต่าง ๆ หรือพฤติกรรมที่ผู้สังเกตบันทึกเมื่อเห็นว่ารายการนั้น ๆ เกิดขึ้น
2. มาตรฐานประมาณค่า ลักษณะมาตรฐานประมาณค่า มีการเปรียบเทียบพฤติกรรมของนักเรียนหรือทักษะความสามารถกับมาตรฐานที่ตั้งไว้ว่าระดับสูง กลาง ต่ำ หมายถึงพฤติกรรมอะไร หรือต้องมีทักษะความสามารถอย่างไร ระดับมาตรฐานประมาณค่ามีทั้งแบบ 3, 5, 7 ระดับ คะแนน
3. การจัดอันดับ เป็นวิธีการที่เรียงลำดับนักเรียนในคุณสมบัติหนึ่ง ๆ ตามที่กำหนดไว้ให้ ซึ่งสามารถใช้ในการวัดวิธีการหรือผลงานก็ได้ แต่ส่วนใหญ่ใช้วัดผลงาน

ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการวัดความสามารถในการปฏิบัติงานงานหนึ่งที่สามารถวัดได้ทั้งทักษะกระบวนการและผลงานด้านการปฏิบัติที่เหมาะสมสำหรับวิชาที่เน้นการปฏิบัติ

2.3 การพ่อนแห่ฮ่อมโสมขวัญ

2.3.1 นาฏศิลป์พื้นเมืองอีสาน

มีนักวิชาการได้อธิบายถึงนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสาน ดังนี้

อร่ามจิต ชินช่าง (2531, น.65) ได้กล่าวถึงการพ่อนของนาฏศิลป์พื้นเมืองภาคอีสานไว้ว่า การพ่อนของภาคอีสานนั้น คนส่วนใหญ่ที่รู้จักกันนั้นไม่ใช่ชุดพ่อนดั้งเดิม แต่เป็นการราเช็งชนิดต่างๆ ในอันที่จริงแล้วความหมายของคำว่า “เช็ง” นั้นนิยมใช้ในงานบุญบั้งไฟ การเช็งบั้งไฟเป็นการพ่อนประกอบการขับกาพย์เช็ง การพ่อนแต่เดิมจึงเป็นเพียงการพ่อนขึ้นลงตามจังหวะซ้ำๆ ของกลุ่มต๋ม ฟังฮาด หรือในบางครั้งก็มีโทนประกอบ นิยมเช็งกันเป็นกลุ่มๆ ตั้งแต่ 3-4 คน ขึ้นไป จะมีหัวหน้าเป็นคนขับกาพย์เช็งนำแล้วคนอื่นๆ ที่จะร้องรับไปเรื่อยๆ

พจน์มัลย์ สมรรคบุตร (2538, น.41) ได้อธิบายถึงนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานว่ามีลักษณะลีลาและท่ารำมีความเป็นอิสระสูงมาก คือ ไม่มีข้อกำหนดกฎเกณฑ์อย่างชัดเจน เหมือนการรำรำของภาคกลาง ซึ่งยึดถือกลอนตำรารำเป็นหลัก แต่มาในปัจจุบันนี้ ฉวีวรรณ ดำเนิน ได้หยิบยกกลอนแม่บทอีสาน 32 ท่า (ปัจจุบันนี้มีเพิ่มถึง 48 ท่า) มาเป็นพื้นฐาน ในการพ่อนรำเพื่อเป็นแนวในการคิดประดิษฐ์ท่ารำ ซึ่งอันที่จริงแล้วการออก ท่ารำรำดั้งเดิมของชาวอีสานนั้นไม่มีข้อกำหนดท่าแน่นอนตายตัวส่วนใหญ่จะเลียนแบบท่าธรรมชาติของท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น ท่าพ่อนของชาวภูไท ท่ามวยโบราณของชาวอีสาน และการเต้นเช็งของชาวอีสาน เป็นต้น แต่ถึงอย่างไรก็ตามการรำรำของชาวอีสานก็ต้องใช้มือและเท้าเป็นสำคัญ ซึ่งมีลักษณะดังนี้

1. การจับมือ ของชาวอีสานดั้งเดิม การใช้นิ้วหัวแม่มือจะอยู่ห่างจากนิ้วชี้พอประมาณ แต่มาในปัจจุบันนี้นิยมการจับมือเหมือนภาคกลาง คือ จะใช้นิ้วหัวแม่มือมาจดที่ข้อสุดท้ายปลายนิ้วชี้ ส่วนนิ้วที่เหลืออีกสามนิ้วกรีดเหยียดตั้ง
2. การตั้งวง จะใช้มือแบ 4 นิ้วติดกันซึ่งนิ้ว หัวแม่มือแยกห่างไปทางฝ่ามือ ในขณะที่ออก ท่าทางรำรำจะขยับนิ้วมือ สลับกันไป-มาด้วย ซึ่งได้หลักฐานมาจากการแสดงหมอลำมักจะออก ท่าทางประกอบคำร้องเสมอๆ
3. การย่อเท้า มักจะย่อเท้าสลับกันตามจังหวะที่ 1 จังหวะที่ 2 จังหวะ 3 ส่วน จังหวะที่ 4 จะใช้ปลายนิ้วเท้าแตะพื้น แล้วจึงกลับมาเริ่มต้นเท้าตามจังหวะต่อไป วิธีย่อเท้าจะยื่นเขย่ง "ปลายนิ้วเท้า แล้วเปิดสันเท้าเล็กน้อย ย่อเข่ายกสันเท้าให้สูงไปข้างหลังให้มากๆ แล้วจึงเท้าสลับกันตามจังหวะ

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า นาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานเป็นนาฏศิลป์แขนงหนึ่งที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวในพื้นที่ทางภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ไม่มีข้อกำหนดกฎเกณฑ์สามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างอิสระเลียนแบบมาจากธรรมชาติและอากัปกิริยาที่มีอยู่ในการดำรงชีวิตประจำวันและเป็นการแสดงถึงศิลปวัฒนธรรมของชาวอีสาน

2.3.2 การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ

การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ เป็นการแสดงนาฏศิลป์พื้นเมืองอีสานที่สร้างสรรค์ขึ้นมาโดยนิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นผลงานสร้างสรรค์ทางศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์พื้นเมือง) บอกเล่าถึงเรื่องราวของพิธีกรรมอันเป็นสิริมงคลที่มาจากความเชื่อความศรัทธาของชาวอีสานเพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจที่ดีขึ้น สื่อออกมาผ่านการแสดงซึ่งประกอบด้วย เนื้อร้อง จังหวะ ทำนองเพลง ท่ารำ เกิดเป็นการแสดงสร้างสรรค์ทางศิลปะการแสดงนาฏศิลป์ที่อ่อนช้อยงดงาม สื่อความหมายที่เป็นสิริมงคล เหมาะสมที่จะนำมาแสดงประกอบพิธีมงคลในโอกาสต่างๆ และเป็นการช่วยส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านอีสานและความเชื่อของชาวอีสานให้ดำรงอยู่สืบไป

2.3.2.1 การแต่งกาย

สวมใส่เสื้อเกาะอก ผ้าสไบพาดไขว้ยาว ผ้าถุงยาว เข็มขัดเงิน สังกวาลเงินผมรวบมวยข้าง เครื่องเงินรัดผม

2.3.2.2 เนื้อร้องและทำนองเพลง

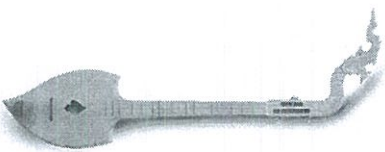
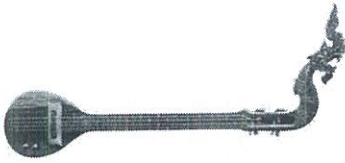

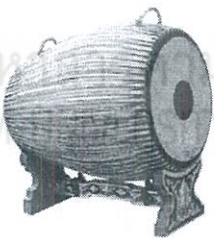
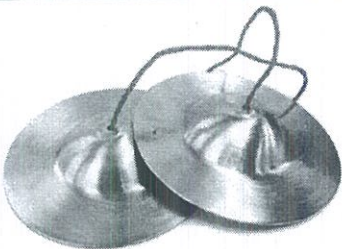
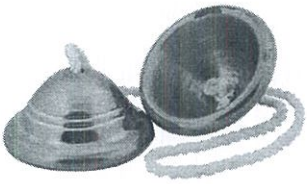
เนื้อร้องการแสดงแห่ฮ่อมโฮมขวัญ สื่อถึงเรื่องราวความหมายของพิธีกรรมอันเป็นสิริมงคล ความเชื่อของชาวอีสานและความหมายของการแสดง ซึ่งนำมาจากผู้สร้างสรรค์การแสดง การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ โดยนิสิตภาควิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฮึดคองทำนองแต่เก่า ที่พื้น้องเฮาสร้างสัมพันธ์ไมตรี ฮอดถุกขังม มายามพื้น้อง
ญาติมิตรทั้งผอง เหามีการบายศรี เอ็นเอาชัย ฮับขวัญต่อกัน และเชื่อมสัมพันธ์ ได้ฮักกันมันแก่น เป็น
สายแนน ผูกแขนด้วยฝ้าย เตรียมบายศรีไว้ มาโฮมกันเส็งสา..

อวนชวน อ่วนชวน บัวระบวนภาชนขวัญพร้อม ภาขวัญพร้อม สิโฮม ฮ่อม
แต่งกะบวน โอย ท่านเอย ตูรียาเขาเสพพร้อม ทั้งซ้องแคนปี พากันตีต้อยต้อย ขอไค้สวนไล โอย ท่าน
เอย ฟังยินแถกวิลซ้อง ดังก้องเค็งคิน ฟังยินคินคินซ้อง ดังก้องกล่อมกัน โอยยอย แต่นั้น ผุ่งหมู่ซุ่มสาว
ฟ้อน นำหลังฟ้อนแอ่น พากันแอะแอ่นฟ้อน โยย่อนเข้าใส่กัน โอย ท่านเอย แช่วแช่วเสียงโฮฮ้อง เสียง
กลองซ้องใหญ่ สุนทั้งเสียงเสพเจ้า ระงมเท่าดอกท้าวแดน โอย ท่านเอย หลังเห็นบาสิเจ้า ภาชนขวัญ
เขาหามแห่ มีหมากเบ็งจันพรำพร้อม คนหุ่มได้แห่มา โอย ท่านเอย มีหมู่ข้าวดอกต้ม สรรพสิ่งของหวาน
โภชนงอาหาร พริงพร้อมคู่ชูแนว โอย ท่านเอย นำเอาพาหวานพร้อม พาควาดตั้งฟ่าง สิถวยเถิงเถนเจ้า
กระทั่งเท่าหมู่เทวา โอย บัดนี้ บัวระบวนสมครแล้ว สิตั้งภาชนบาสิ ยนยนพานคำลาย เสียบลง

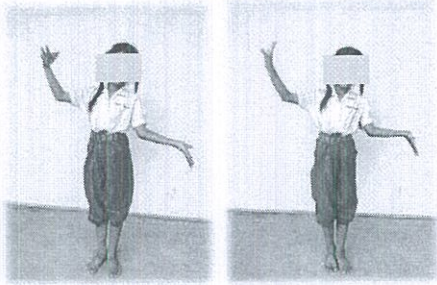

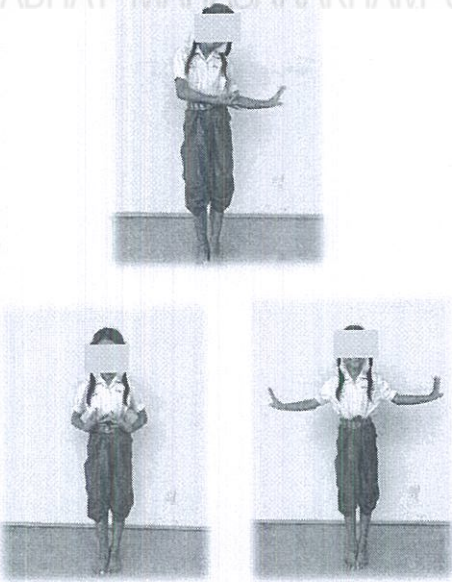
เลียนตั้ง โอยท่านเอย สีเชิญพราหมณาเจ้า มาสูดป่าวขวัญ เขิญหมอปพรมณ์เสียด้องๆ ขวัญเค้าให้
คีนคิ่ง

2.3.2.3 โอกาสที่ใช้แสดง ใช้แสดงในงานที่เป็นสิริมงคลและใช้แสดงในโอกาสทั่วไป

	
พิณโปร่ง	พิณเบส
	
ซอ	แคน
	
ฆ้อง	ตะโพน
	
ฉาบเล็ก	ฉิ่ง

ภาพที่ 2.1 เครื่องดนตรีที่ใช้ในการฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ

ตารางที่ 2.1 แบบฝึกทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดเดวีส์
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

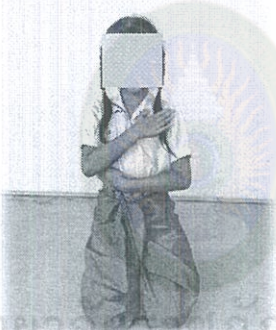

ท่าที่	ชื่อท่า	รูปภาพประกอบ	อธิบายท่ารำ
1	ท่าวาดวง		มือ : มือหนึ่งจับแล้วค่อยๆ ม้วนออกเป็นตั้งวงบน มือ ล่างแหงวงลง แล้วสลับซ้าย ขวา เท้า : ย่ำเท้า ลำตัว : ตรง ศีรษะ : เอียงทางมือล่างมอง มือบน
2	ท่าโยกย้าย		มือ : มือทั้งสองข้างตั้งวงล่าง แล้วเคลื่อนมือซ้ายขวาพร้อม สะบัดเล็กน้อย เท้า : ย่ำเท้า ลำตัว : ตามมือ ศีรษะ : เอียงตามมือ
3	ท่าจับกลาง บาน		มือ : มือหนึ่งจับหงาย มือ หนึ่งตั้งวงกลางข้างลำตัว สลับข้างแล้วจับมือ ทั้งสอง ข้างตรงกลางระดับสะดือ แล้ววาดมือทั้งสองออกเป็น ตั้งวงข้าง เท้า : ย่ำเท้า ลำตัว : ตรง ศีรษะ : เอียงตามมือ

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

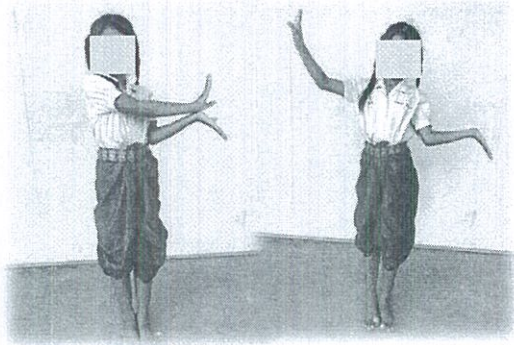
ท่าที่	ชื่อท่า	รูปภาพประกอบ	อธิบายท่ารำ
4	ท่าทอดข้าง		<p>มือ : มือหนึ่งจับหางข้าง ลำตัว เหยียดแขนตั้ง มือหนึ่ง ตั้งวงล่างกลางลำตัวระดับ ขายพก แล้วทำสลับข้างกัน เท้า : ยกขา ลำตัว : ตรง ศีรษะ : เอียงตรงข้ามมือจับ</p>
5	ท่าเล่นแตร		<p>มือ : ตั้งมือทั้งสองข้างข้าง ลำตัว ระดับมือเหลื่อมกัน เล็กน้อย พรมนิ้วมือสลับขึ้น ลง ข้างลำตัว แล้วสลับข้างกัน เท้า : ย่ำเท้า/นั่งลง ลำตัว : ตรง ศีรษะ : เอียงตรงข้ามมือ</p>
6	ท่าพ้อนแอน		<p>มือ : จับม้วนมือทั้งสอง มือ ซ้ายอยู่ข้างหน้ามือขวาอยู่ ข้างลำตัว ระดับเอวและสลับ ระดับสายตา สลับกัน เท้า : ก้าวเท้าขวาข้างหน้า ลำตัว : ตรง ศีรษะ : เอียงตามมองมือ ข้างหน้า</p>

(ต่อ)

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ท่าที่	ชื่อท่า	รูปภาพประกอบ	อธิบายท่ารำ
7	ท่าแขว เสียง		<p>มือ : ตบมือ (เบาๆ) ทั้ง สองข้างข้างหูสลับกัน เท้า : ย่ำเท้า ลำตัว : โยกตามมือ ศีรษะ : เอียงตามมือ</p>
8	ท่าคืนคิง		<p>มือ : วาดมือทั้งสองข้าง เข้าหาลำตัว วางมือขวา ข้างบนระดับอก มือซ้าย ข้างล่างระดับเอว เท้า : ย่ำเท้า/นั่งลง ลำตัว : ตรง ศีรษะ : ตรง</p>
9	ท่าจับ ม้วนข้าง		<p>มือ : มือทั้งสองข้างอยู่ข้าง ลำตัว มือขวาจับมือซ้าย ตั้งวง แล้วทำสลับกัน เท้า : ย่ำเท้า ลำตัว : ตรง ศีรษะ : เอียงตามมือตั้งวง</p>

(ต่อ)

ท่าที่	ชื่อท่า	รูปภาพประกอบ	อธิบายท่ารำ
10	ท่าบัวบาน		มือ : มือซ้ายแทงวงลงข้าง ลำตัว มือขวาม้วนมือตั้งวง บนมือซ้าย แล้ววาดมือ ผ่านหน้าเป็นตั้งวงบน ทำ สลับข้างกัน เท้า : ย่ำเท้า ลำตัว : ตรง ศีรษะ : เอียงตรงข้ามมือ

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ประกอบด้วยท่ารำทั้งหมด 10 ท่า เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะปฏิบัติ และมีความรู้ ความเข้าใจ ด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณีไทย ความเชื่อของชาวอีสาน ซึ่งอยู่ในบริบทของโรงเรียนและชุมชน

2.4 แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์ (2526, น.9) ได้กล่าวว่า ทักษะปฏิบัติ (Skill) หมายถึง ความสามารถความชำนาญกล้ำเนื้อของบุคคล ซึ่งเรียกกันว่าทักษะปฏิบัติ หรือทักษะทางกล้ำเนื้อ การเกิดทักษะทางกล้ำเนื้อหรือทักษะปฏิบัติจึงเป็นลักษณะของพฤติกรรมที่เป็นผลผลิตจากเรียนรู้รูปแบบหนึ่ง เช่น การตะโบ สกิด เลื่อย การใช้เครื่องมือจักรกล การเชื่อมโลหะ การซ่อมเครื่องยนต์ ฯลฯ ล้วนแต่เป็นพฤติกรรมของกล้ำเนื้อที่แสดงออกในลักษณะของความถูกต้องความคล่องแคล่ว ความเชี่ยวชาญ และชำนาญที่ต้องอาศัยการฝึกหัดที่เหมาะสม

นวลจิตต์ เขาวีร์ติพงศ์ (2535, น.50) ได้ให้ความหมายของทักษะปฏิบัติ หมายถึง การเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการทำงานของกล้ำเนื้อ โดยที่งานดังกล่าวต้องมีความซับซ้อนจะต้องอาศัยความสามารถในการบริหารเบื้องต้นของกล้ำเนื้อหลายๆ ส่วน การทำงานดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้จากการสั่งงานของสมองจะต้องมีการปฏิบัติสัมพันธ์ของการตอบสนองกับความรู้สึที่ป้อนเข้าไปหารทำงานนี้สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝน จะเกิดความชำนาญ และความคงทน

อภิชาติ อนุกุลเวช (2551, น.64) ได้ให้ความหมายของทักษะปฏิบัติ คือ ความสามารถความชำนาญของกล้ามเนื้อ ที่กระทำออกมาอย่างถูกต้อง คล่องแคล่วและรวดเร็ว ที่ต้องอาศัยการฝึกหัดอย่างเหมาะสม จึงจะทำให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติงาน

ไพโรจน์ ตีรณธนากุล (2542, น.134-135) กล่าวว่า การสอนทักษะปฏิบัติ ต้องดำเนินด้วยวิธีการที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม ในการสอนทักษะปฏิบัติมีลำดับขั้น 4 ขั้น ดังนี้ คือ ระเบียบวิธีการสอน(Methodology)

1. ขั้นกล่าวนำ (Introduction) เพื่อสร้างความสนใจ ชี้แจงให้ผู้เรียนทราบเป้าหมายที่จะฝึกกัน ตลอดจนจัดตำแหน่งผู้เรียนให้เหมาะสมก่อนเริ่มต้นให้เนื้อหาวิชา
2. ขั้นการสาธิตจากครู (Demonstration from the teach) อธิบายลักษณะงาน วิธีการทำงาน แล้วสาธิตพร้อมๆ กับอธิบายด้วย
3. ขั้นการสาธิตจากผู้เรียน (Demonstration from the learner) ให้ผู้เรียนลองปฏิบัติได้เพียงใด ซึ่งจะเป็น Feed back ให้ครูผู้สอนปรับปรุงในการสอน
4. ขั้นให้การฝึกหัดและตรวจผลสำเร็จ (Exercise and Progress) ต้องแน่ใจว่าผู้เรียนทำได้แล้วโดยไม่ผิดพลาด จึงจะมอบหมายให้ทำงานได้

ทิตินา แคมณี (2545, น.242- 243 ; อ้างถึงใน Simpson, 1972) กล่าวว่า ทักษะเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางกายของผู้เรียน เป็นความสามารถในการประสานการทำงานของกล้ามเนื้อหรือร่างกาย ในการทำงานที่มีความซับซ้อนและต้องอาศัยความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อหลาย ๆ ส่วน การทำงานเกิดขึ้นได้จากการสั่งงานของสมอง ซึ่งต้องมีปฏิสัมพันธ์กับความรู้สึกที่เกิดขึ้น ทักษะปฏิบัตินี้สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝน ซึ่งหากได้รับการฝึกฝนที่ดีแล้ว จะเกิดความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว ความเชี่ยวชาญชำนาญการและความคงทน ผลของพฤติกรรมหรือการกระทำสามารถสังเกตได้จากความรวดเร็ว ความแม่นยำ ความแรง หรือความราบรื่นในการจัดการ

1. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนปฏิบัติหรือทำงานที่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวหรือการประสานงานของกล้ามเนื้อทั้งหลายได้อย่างดี มีความถูกต้อง และมีความชำนาญ

2. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้ (Preception) เป็นขั้นการให้ผู้เรียนรับรู้ในสิ่งที่จะทำ โดยการให้ผู้เรียนสังเกตการทำงานนั้นอย่างตั้งใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นการเตรียมความพร้อม (Readiness) เป็นขั้นการเตรียมตัวให้พร้อมเพื่อการทำงานหรือแสดงพฤติกรรมนั้น ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ โดยการปรับตัวให้พร้อมที่จะทำการเคลื่อนไหวหรือแสดงทักษะนั้นๆ และมีจิตใจและสภาพอารมณ์ที่ดีต่อการที่จะทำหรือแสดงทักษะนั้นๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม (Guided Response) เป็นขั้นที่ให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการตอบสนองต่อสิ่งที่รับรู้ ซึ่งอาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนเลียนแบบการกระทำ หรือการแสดงทักษะนั้น หรืออาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนลองผิดลองถูก (Trial and Error) จนกระทั่งตอบสนองได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 4 ขั้นการให้ลงมือกระทำ จนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำได้ด้วยตนเอง (Mechanism) เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติ และเกิดความเชื่อมั่นในการกระทำสิ่งนั้นๆ

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างชำนาญ (Complex Overt Response) เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการกระทำนั้น ๆ จนผู้เรียนสามารถทำได้อย่างคล่องแคล่ว ชำนาญเป็นไปโดยอัตโนมัติ และด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง

ขั้นที่ 6 ขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้ เพื่อเป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะหรือการปฏิบัติของตนเองให้ดียิ่งขึ้น และประยุกต์ใช้ทักษะที่ตนได้รับการพัฒนาในสถานการณ์ต่าง ๆ

ขั้นที่ 7 ขั้นการคิดริเริ่ม เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างชำนาญ และสามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลายแล้ว ผู้ปฏิบัติจะเริ่มเกิดความคิดใหม่ ๆ ในการกระทำหรือปรับการกระทำนั้นให้เป็นที่ตนต้องการ

3. ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะสามารถกระทำหรือแสดงออกอย่างคล่องแคล่ว ชำนาญ ในสิ่งสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ นอกจากนั้นยังช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และความอกทนให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนด้วย (ทิตนา แชมณี, 2545, น.243- 244 ; อ้างถึงใน Harrow, 1972, p. 96-99) ได้จัดลำดับขั้นของการเรียนรู้ทางทักษะปฏิบัติไว้ 5 ขั้น โดยเริ่มจากระดับที่ซับซ้อนน้อยไปจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมาก ดังนั้นการกระทำจึงเริ่มจากการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อใหญ่ไปจนถึงกล้ามเนื้อย่อย ลำดับ ดังกล่าว ได้แก่ การเลียนแบบ การลงมือกระทำตามคำสั่ง การกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ การแสดงออก และการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ

4. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบนี้มุ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสามารถทางด้านทักษะปฏิบัติต่างๆ กล่าวคือ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์และชำนาญ

5. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนสังเกตการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ ซึ่งผู้เรียนย่อมจะรับรู้หรือสังเกตเห็นรายละเอียดต่างๆ ได้ไม่ครบถ้วน แต่อย่างน้อยผู้เรียนจะสามารถบอกได้ว่า ขั้นตอนหลักของการกระทำนั้นๆ มีอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง เมื่อผู้เรียนได้เห็นและสามารถบอกขั้นตอนของการกระทำที่ต้องการเรียนรู้แล้ว ให้ผู้เรียนลงมือทำโดยไม่มีแบบอย่างให้เห็น ผู้เรียนอาจลงมือทำตามคำสั่ง

ของผู้สอน หรือทำตามคำสั่งของผู้สอนเขียนไว้ในคู่มือก็ได้ การลงมือปฏิบัติตามคำสั่งนี้ แม้ผู้เรียนจะยังไม่สามารถทำได้อย่างสมบูรณ์ แต่อย่างน้อยผู้เรียนก็ได้ประสบการณ์ในการลงมือทำและค้นพบปัญหาต่างๆ ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้ และการปรับการกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำที่ถูกต้องสมบูรณ์ (Precision) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนจนสามารถกระทำสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์โดยไม่จำเป็นต้องมีแบบอย่างหรือมีคำสั่งนำทางการกระทำ การกระทำที่ถูกต้องแม่นยำตรงพอดี สมบูรณ์แบบ เป็นสิ่งที่ผู้เรียนต้องสามารถกระทำได้ในขั้นนี้

ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก (Articulation) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนมากขึ้นจนสามารถกระทำสิ่งนั้นได้ถูกต้องสมบูรณ์แบบอย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว ราบรื่นและด้วยความมั่นใจ

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ (Nationalization) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถกระทำสิ่งนั้นๆ ได้อย่างสบายๆ เป็นไปอย่างอัตโนมัติ โดยไม่รู้สึกรู้ว่าต้องใช้ความสามารถเป็นพิเศษ ซึ่งต้องอาศัยการปฏิบัติบ่อยๆ ในสถานการณ์ต่างๆ ที่หลากหลาย

ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ ผู้เรียนจะเกิดการพัฒนาทักษะการปฏิบัติจนสามารถกระทำได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

ทิสนา แคมณี (2545, น.244- 245 ; อ้างถึงใน Davies, 1971, p.50-56) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อยๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อยๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันไปเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น

1. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบนี้มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่ประกอบด้วยทักษะย่อยจำนวนมาก

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ ทักษะหรือการกระทำ ที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ช้าหรือเร็วเกินปกติ ก่อนการสาธิต ครูควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อยๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปที่ละส่วนอย่างช้าๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มี การสาธิตหรือการแสดงแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใด ผู้สอนควรให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนกระทั่งผู้เรียน

ทำได้ เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจจะแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนนั้นทำงานได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้น ทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น หรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้วจึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลายๆ ครั้งจนสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ

ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ ผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติทักษะได้อย่างดี มีประสิทธิภาพ

Gagne' (1979) ได้ให้ความหมายของการปฏิบัติ (Performance) ว่าการปฏิบัติของทักษะปฏิบัติจะถูกสะท้อนออกมาในการกระทำของการเคลื่อนไหวร่างกายที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของกล้ามเนื้อ การกระทำที่สังเกตได้จะถูกทำให้เป็นมาตรฐานในรูปของความรวดเร็วความแม่นยำ ความแรงหรือความราบรื่นในการจัดการ

Simpson (1972) ได้กล่าวว่า ทักษะเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางร่างกายของผู้เรียน ซึ่งเป็นความสามารถในการประสานการทำงานของกล้ามเนื้อและร่างกาย ในการทำงานที่มีความซับซ้อน และต้องอาศัยความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อหลาย ๆ ส่วน การทำงานดังกล่าวเกิดขึ้นจากการสั่งงานของสมอง จะต้องมีการสัมพันธ์กับความรู้สึกที่เกิดขึ้น ทักษะปฏิบัตินี้สามารถพัฒนาได้ด้วยวิธีการฝึกฝน หรือถ้าหากได้รับการฝึกที่ดีแล้ว จะเกิดความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว ความเชี่ยวชาญ และความคงทน ผลของพฤติกรรมหรือการกระทำสามารถสังเกตได้จากความรวดเร็ว ความแม่นยำ ความแรงหรือความราบรื่นในการปฏิบัติงาน

จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทักษะ พบว่า แนวคิดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิสเหมาะสมที่จะนำไปทำการวิจัยในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยจึงได้เลือกนำแนวคิดของเดวิส ซึ่งประกอบไปด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอน มาใช้ในการวิจัย

2.5 แนวคิดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวิส

ทิตนา แคมมณี (2545, น.246-247) ได้กล่าวถึงรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของ Davies ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนด้านการปฏิบัติ การกระทำ และการแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องใช้หลักการ วิธีการ ที่ต่างไปจากการพัฒนาทางด้านจิตพิสัยและพุทธิพิสัย รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของ Davies เป็นรูปแบบหนึ่งที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านทักษะปฏิบัติ

2.5.1 แนวคิดตามรูปแบบของ Davies

Davies (1970) ได้นำเสนอแนวความคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบด้วยทักษะย่อยๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อยๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น

2.5.2 วัตถุประสงค์ตามรูปแบบของทักษะปฏิบัติของ Davies

รูปแบบนี้มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่ประกอบด้วยทักษะย่อยจำนวนมาก กระบวนการเรียนการสอนตามรูปแบบทักษะปฏิบัติของ Davies มี 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการปฏิบัติ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการปฏิบัติที่ต้องการให้ผู้เรียนปฏิบัติได้ในภาพรวม โดยสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ ทักษะหรือการปฏิบัติที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้น จะต้องเป็นการปฏิบัติในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ช้าหรือเร็วเกินปกติ ก่อนการสาธิต ครูควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการปฏิบัติหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ หรือแบ่งสิ่งที่ปฏิบัติออกเป็นส่วนย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปที่ละส่วนอย่างช้า ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใด ครูผู้สอนควรให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนกระทั่งผู้เรียนทำได้ เมื่อปฏิบัติได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้น ทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น หรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบและฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ ผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติทักษะได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า แนวคิดทฤษฎีของเดวิส เป็นขั้นตอนการปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น เหมาะสมกับการนำมาใช้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในงานวิจัย

2.6 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.6.1 ความหมายของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นส่วนสำคัญที่ครูผู้สอนต้องจัดทำขึ้นให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวไว้ ดังนี้ กรมวิชาการ (2546, น.1-2) ได้กล่าวถึงแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นแผนการ จัดการเรียนรู้ซึ่งครูเตรียมการจัดการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน โดยวางแผนการจัดการเรียนรู้ แผนการใช้ สื่อการเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้ แผนการวัดผลประเมินผล โดยการวิเคราะห์จากคำอธิบายรายวิชาหรือ หน่วยการเรียนรู้ ซึ่งยึดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ที่กำหนด อันสอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

อาภรณ์ ใจเพียง (2546, น.213) ได้กล่าวถึง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นคำใหม่ ที่นำมาใช้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เหตุที่ใช้คำ “แผนการจัดการเรียนรู้” แทนคำ “แผนการสอน” เพราะต้องการให้ผู้สอนมุ่งจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่บ่งไว้ในมาตรา 22ของพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2544 ที่กล่าวไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด”

ชนาธิป พรกุล (2552, น. 85) ได้กล่าวถึง ความหมายแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เขียนไว้ล่วงหน้า ทำให้ผู้สอนมีความพร้อม และมั่นใจ ว่าสามารถสอนได้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้และดำเนินการสอนได้ราบรื่น

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2552, น.13) ได้กล่าวถึง ความหมายแผนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ คือ วัตถุประสงค์ที่ควรพัฒนามาจากหน่วยการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้เพื่อให้การจัดการเรียน การสอน

บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เป็นส่วนที่แสดงการจัดการเรียน การสอน ตามบทเรียน และประสบการณ์การเรียนรู้เป็นรายวันหรือรายสัปดาห์

ขวลิต ชูกำแพง (2553, น.41) ได้กล่าวถึง แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง เอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษรของครูผู้สอน ซึ่งเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา เวลาเพื่อพัฒนา การเรียนรู้ ของผู้เรียนให้เป็นไปอย่างเต็มศักยภาพ

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง แผนการหรือเอกสารที่ผู้สอนวางแผน และเตรียมการไว้ล่วงหน้า อย่างมีระบบระเบียบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ และเป็นเครื่องมือ ที่สามารถช่วยให้ผู้สอนทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ตามเป้าหมายนั้น ๆ สำหรับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้นำมาจัดทำงานวิจัย การพัฒนากิจกรรม การเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการพ่อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ โดยใช้แนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 มีทั้งหมด 12 แผนการเรียนรู้ ดังนี้

แผนที่ 1 การพ่อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ

แผนที่ 2 ทักษะพื้นฐานในการฝึกปฏิบัติการพ่อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ

แผนที่ 3 การปฏิบัติท่าท่าที่ 1 ท่าวาดวง

แผนที่ 4 การปฏิบัติท่าท่าที่ 2 ท่าโยกย้าย

แผนที่ 5 การปฏิบัติท่าท่าที่ 3 ท่าจับกลางบาน

แผนที่ 6 การปฏิบัติท่าท่าที่ 4 ท่าทอดข้าง

แผนที่ 7 การปฏิบัติท่าท่าที่ 5 ท่าแล่นแตร

แผนที่ 8 การปฏิบัติท่าท่าที่ 6 ท่าพ่อนแอน

แผนที่ 9 การปฏิบัติท่าท่าที่ 7 ท่าแหวเสียง

แผนที่ 10 การปฏิบัติท่าท่าที่ 8 ท่าคีนคิง

แผนที่ 11 การปฏิบัติท่าท่าที่ 9 จีบม้วนข้าง

แผนที่ 12 การปฏิบัติท่าท่าที่ 10 ท่าบัวบาน

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพ่อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น เพื่อให้ทราบว่าเนื้อสาระที่จะทำการสอน จุดประสงค์ต่อผู้เรียน การสอนตามลำดับขั้นและการประเมินผล เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติ ให้นักเรียนมีการพัฒนา ทักษะปฏิบัติได้ดียิ่งขึ้น

2.6.2 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

ชวลิต ชูกำแหง (2551, น.95-96) กล่าวว่าความสำคัญของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะจัดกิจกรรมและเลือกจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน มีคุณภาพตรงกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรซึ่งส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตามลำดับขั้นตอนและทันเวลา
2. ช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่นในตนเองมากยิ่งขึ้น เมื่อได้เตรียมการสอนมาอย่างดีแล้ว การสอนก็จะเป็นไปอย่างเรียบร้อย
3. ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วเพราะเมื่อครูเตรียมการสอนดีย่อมนำมาซึ่งการจัดกิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอน จนนักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจเร็วขึ้น
4. ทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อกลุ่มประสบการณ์ที่เรียนการสอนที่ครูเตรียม การสอนทำให้ครูมีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน ทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน และเกิดเจตคติที่ดีต่อเรื่องที่เรียน
5. ทำให้นักเรียนเกิดความเลื่อมใสศรัทธาในตัวครูเพราะครูมีความมั่นใจมี การเตรียมการเรียนการสอนเกิดความเลื่อมใสศรัทธาครูยิ่งขึ้น
6. ถ้าครูมีความจำเป็นไม่ได้สอนด้วยตนเองผู้มาสอนแทนก็จะมาสอนแทนได้บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนด
7. ทำให้การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ช่วยให้ครูสามารถวินิจฉัยจุดอ่อนของนักเรียนที่จะได้รับการแก้ไขและทราบจุดเด่นที่ควรได้รับการส่งเสริมต่อไป นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูเห็นภาพการทำงานของตนเองได้เด่นชัดยิ่งขึ้น
8. ครูผู้สอนสามารถใช้เป็นข้อมูลที่ต้องเที่ยงตรง เพื่อเสนอแนะแก่บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่กรมวิชาการศึกษานิเทศก์และผู้บริหารเพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
9. ช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบขั้นตอนกระบวนการต่าง ๆ ในการสอนของครูเพื่อการนิเทศติดตามและประเมินผลการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
10. เป็นการพัฒนาวิชาชีพครูที่แสดงว่าการสอนต้องได้รับการฝึกฝนที่มีความเชี่ยวชาญโดยเฉพาะมีเครื่องมือและเอกสารที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ
11. เป็นผลงานทางวิชาการอย่างหนึ่งซึ่งแสดงให้เห็นถึงความชำนาญพิเศษหรือความเชี่ยวชาญของผู้จัดทำแผนการสอน ซึ่งสามารถนำไปพัฒนางานในหน้าที่และเสนอเลื่อนระดับให้สูงขึ้น

สุวิทย์ มูลคำ (2549, น.58) กล่าวถึง ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอนที่ดี ที่เกิดจากการผสมผสานความรู้และ จิตวิทยาศาสตร์ การศึกษา
2. ช่วยให้ครูผู้สอนมีคู่มือการจัดการเรียนรู้ที่ทำได้ล่วงหน้าด้วยตนเอง และทำให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ไว้ตามเป้าหมาย
3. ช่วยให้ครูผู้สอนทราบว่าการสอนของตนเองได้ทางไปตามทิศทางใด หรือทราบว่าจะสอนอะไร ด้วยวิธีใด สอนอย่างไร จะใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้อะไร และจะวัด ประเมินผลอย่างไร
4. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใฝ่ศึกษาหาความรู้ทั้งเรื่องหลักสูตร วิธีการจัดการ เรียนรู้ จัดหา และใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและการประเมินผล
5. ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่มาสอน (จัดการเรียนรู้) แทนได้
6. แผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้และพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อวงการศึกษ
7. เป็นผลงานวิชาการที่แสดงถึงความชำนาญและความเชี่ยวชาญของ ครูผู้สอน สำหรับประกอบการประเมินเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งและวิทยฐานะครูให้สูงขึ้น

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น. 206) ได้กล่าวถึง แผนการสอนเปรียบได้กับพิมพ์เขียวของวิศวกรหรือสถาปนิกที่ใช้เป็นหลักในการควบคุมงานก่อสร้าง วิศวกรหรือสถาปนิกขาดพิมพ์เขียวไม่ได้ฉันใด ผู้เป็นครูก็ขาดแผนการสอนไม่ได้ฉันนั้น ยิ่งผู้สอนได้จัดทำแผนการสอนด้วยตัวเอง ก็ยิ่งให้ประโยชน์แก่ตนเองมากเพียงนั้น สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอนวิธีเรียนที่มีความหมายยิ่งขึ้น เพราะเป็น การจัดทำอย่างมีหลักการที่ถูกต้อง
2. ช่วยให้ครูผู้สอนมีคู่มือการสอนที่ทำด้วยตนเอง ทำให้สะดวก ในการจัดการเรียนการสอน ทำให้สอนได้ครบถ้วนตามหลักสูตรและสอนได้ทันเวลา
3. เป็นผลงานวิชาการที่สามารถเผยแพร่เป็นตัวอย่างได้
4. ช่วยให้ความสะดวกแก่ครูผู้สอนมาแทนในกรณีที่ผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนได้ จากที่นักวิชาการได้กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ความสำคัญของแผนการ จัดการเรียนรู้ ทำให้เกิดการวางแผน การจัดเตรียมไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ ระเบียบ เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ทำให้ผู้สอนนำไปปฏิบัติการสอนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

อรรรณ พ้องเสียง (2555, น. 37) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญเป็นการวางแผนในการจัดการเรียนการสอนที่ได้ครบถ้วนตรงตามหลักสูตร และเตรียมสื่ออุปกรณ์ไว้ล่วงหน้า ซึ่งทำให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิคการเรียนการสอน การวัดผล/ประเมินผล และเป็นคู่มือสำหรับครูผู้สอนและครูที่สอนแทน นำไปใช้ปฏิบัติการสอนอย่างมั่นใจ

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญในการทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอนที่ดี ช่วยให้ครูผู้สอนได้เตรียมความพร้อมของเนื้อหาวิชาที่ได้รับหน้าที่สอนและส่งเสริมให้ครูผู้สอนใฝ่ศึกษาหาความรู้ทั้งเรื่องหลักสูตรวิธีการจัดการเรียนรู้จะจัดหาและใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล และช่วยให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.6.3 รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้

รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ มีอยู่หลายลักษณะ โดยการจัดทำแผนการเรียนรู้ได้หลาย วิธี ตามความเหมาะสมและการปรับใช้ของครูผู้สอน

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, น.93) ได้กล่าวถึง ส่วนประกอบของแผนการ จัดการเรียนรู้ ไว้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีส่วนประกอบของแผน ดังนี้

1. ชื่อหน่วย ชื่อชั้นที่สอน เวลาการสอน
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งกำหนดมาจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
3. สาระการเรียนรู้ คือ เนื้อหาการเรียนรู้ที่เป็นหน่วยย่อยที่จะสอน
4. กระบวนการจัดการเรียนรู้ คือ กิจกรรม วิธีการที่ครูและนักเรียนต้องปฏิบัติ
5. การวัดและการประเมินผล คือ การกำหนดวิธีวัดและประเมินผล เช่น การสังเกต

การตรวจงานซึ่งเป็นการประเมินตามสภาพจริง

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้ จะเป็นการกำหนดสิ่งที่จะนำมาสื่อให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเช่น วิทยากร ภาพ สถานที่จริง

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ คือ องค์ประกอบสำคัญที่แผนการจัดการเรียนรู้ต้องมีประกอบด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดประเมินผล ความคิดเห็น บันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้ และภาคผนวก ตามลำดับขั้นตอน ดังกล่าวมีความสำคัญในการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.6.4 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

มีนักวิชาการหลายท่านนำเสนอเกี่ยวกับองค์ประกอบที่สำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้ ฆนาธิป พรกุล (2552, น.86) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน มีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่

1. เรื่องและเวลาที่ใช้สอน
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (จุดประสงค์การเรียนรู้)
3. สาระสำคัญ เนื้อหา (สาระ)
4. กิจกรรมการเรียนรู้ (สื่อการเรียนการสอน)
5. การวัดและประเมินผล

ชวลิต ชุกก่าแพง (2553, น. 99) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (จุดประสงค์การเรียนรู้)
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (สาระสำคัญ)
3. กระบวนการจัดการเรียนรู้ (กิจกรรมการเรียนการสอน)
4. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้
5. การวัดประเมินผล
6. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร
7. บันทึกหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้
8. ภาคผนวก จากที่นักวิชาการได้กล่าวมาข้างต้น

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551, น.27) กล่าวว่า องค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่มีรูปแบบตายตัวขึ้นอยู่กับหน่วยงานหรือสถานศึกษาแต่ละแห่งจะคิดดัดแปลงตามความเหมาะสม อย่างไรก็ตามลักษณะของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะมีรูปแบบคล้ายกัน โดยองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้เกิดขึ้นจากความพยายามตอบคำถามดังต่อไปนี้ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2551, น. 281-282)

1. สอนอะไร (หน่วยหัวเรื่องความคิดรวบยอดหรือสาระสำคัญ)
2. เพื่อจุดประสงค์อะไร (จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม)
3. ตัวสาระอะไร (โครงร่างเนื้อหา)
4. ใช้วิธีการใด (กิจกรรมการเรียนการสอน)
5. ใช้เครื่องมืออะไร (สื่อการเรียนการสอน)
6. ทราบได้อย่างไรว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ (วัดผลประเมินผล)

เพื่อสอดคล้องกับคำถามดังกล่าวจึงกำหนดให้แผนการสอนมีองค์ประกอบดังนี้

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้หน่วยที่สอนและสาระสำคัญ (ความคิดรวบยอด) ของเรื่อง
2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. สาระการเรียนรู้
4. กิจกรรมการเรียนการสอน
5. สื่อการเรียนการสอน
6. วัดผลประเมินผล

ดังนั้น ในการจัดทำแผนการเรียนรู้จึงต้องเขียนให้ครบทุกหัวข้อดังกล่าว

ไสว ประภาศรี (2553, น.224) ได้ศึกษาและสรุปองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. ส่วนชื่อเรื่อง ประกอบด้วย ชื่อกลุ่มสาระ ชั้น ภาคเรียน ชื่อแผน และเวลา
2. ส่วนขององค์ประกอบที่สำคัญ ประกอบด้วย สาระสำคัญหรือความคิดรวบยอด ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ หรือเนื้อหา กิจกรรมการเรียน การสอน การวัดผลและประเมินผล แหล่งเรียนรู้ หรือสื่อการเรียนรู้ กิจกรรมเสนอแนะ หรือบันทึกหลังสอน

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2557, น.87) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบหลักของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้สอนต้องคำนึงถึงในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ มี 4 ประการหลัก คือ

1. วัตถุประสงค์การเรียนรู้
2. สาระ/เนื้อหา
3. กิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ขั้นตอนการเรียน การสอนและสื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้
4. การประเมินผลการเรียนรู้ นอกจากนี้ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า ในการวางแผนงานใดก็ตาม องค์ประกอบที่ต้องคำนึงถึงในการวางแผน คือ 5W และ 2H ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

W1 (Why) หมายถึง สอนไปทำไม (วัตถุประสงค์การเรียนรู้)

W2 (What) หมายถึง สอนอะไร (เนื้อหา/สาระ)

W3 (Who) หมายถึง สอนใคร (ใครสอน/สอนใคร)

W4 (Where) หมายถึง สอนที่ใด

W5 (When) หมายถึง สอนเมื่อใด

H1 (How) หมายถึง สอนอย่างไร (กิจกรรมการเรียนรู้)

H2 (How) หมายถึง ประเมินอย่างไร (ประเมินการเรียนรู้)

เอมมิกา สุวรรณหิตาทร (2558, น. 81-82) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่า องค์ประกอบที่สำคัญ ของแผนการจัดการเรียนรู้มี 6 องค์ประกอบสำคัญ คือ

1. สาระสำคัญ
2. ผลการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้/ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
3. เนื้อหา/สาระการเรียนรู้
4. กิจกรรมการเรียนรู้
5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้
6. การวัดและประเมินผล

สมาน เอกพิมพ์ (2560, น. 385) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ควรประกอบด้วย 8 องค์ประกอบสำคัญดังนี้

1. สาระสำคัญ
2. จุดประสงค์การเรียนรู้
3. สาระการเรียนรู้ (เนื้อหา)
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้
6. การวัดและประเมินผล
7. กิจกรรมเสนอแนะ (อาจจะมีหรือไม่มีก็ได้)
8. บันทึกหลังการสอน และ
9. ภาคผนวกของแต่ละแผน (ถ้ามี)

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ในการวางแผน หรือออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ไม่ได้มีรูปแบบที่กำหนดไว้แน่นอน โดยผู้วิจัยได้เลือกจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามองค์ประกอบของ สมาน เอกพิมพ์ (2560, น.385) มีองค์ประกอบหลัก ๆ ดังนี้ 1) สาระสำคัญ 2) จุดประสงค์การเรียนรู้ 3) สาระการเรียนรู้ 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 6) การวัดและประเมินผล 7) กิจกรรมเสนอแนะ 8) บันทึกหลังการสอน 9) ภาคผนวกของแต่ละแผน

2.6.5 ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551, น.288) กล่าวว่าไว้ว่า การเขียนแผนการสอนเป็นงานสำคัญอย่างยิ่งของผู้เป็นครูเพราะเป็นการเตรียมการสอนที่สมบูรณ์ซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างแท้จริงในการเขียนแผนการสอนผู้สอนต้องศึกษาเอกสารหลักสูตรเป็นเบื้องต้นก่อนที่จะลงมือเขียนโดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาและวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ที่จะสอน
 - 1.1 จุดประสงค์ประจำวิชา
 - 1.2 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
 - 1.3 คำอธิบายรายวิชา
 - 1.4 โครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา
 - 1.5 การวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้
 - 1.6 แผนการเรียนรู้

2. ศึกษาแนวการสอนของกรมวิชาการเพื่อ

2.1 ศึกษารายละเอียดสาระการเรียนรู้กับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละช่วงระดับว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่เพื่อเพิ่มเติมอีกให้สมบูรณ์

2.2 วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือไม่ถ้าไม่สอดคล้องควรปรับและนำมาเขียนในแผนการสอนให้ชัดเจนต่อไป

2.3 นำกิจกรรมในแนวการสอนมาพิจารณาประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในการเขียนแผนการสอนต่อไป

3. ชั้นเขียนแผนการสอน เป็นขั้นสำคัญซึ่งผู้เขียนต้องวางแผนอย่างรอบคอบโดยกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลา กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริงกำหนดสื่อการสอนและการวัดผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอนอย่างไรก็ตามควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นกระบวนการและใช้กระบวนการต่างๆ เช่น กระบวนการกลุ่มกระบวนการแก้ปัญหากระบวนการ 9 ประการเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการสามารถ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

รุจิร ภู่อสาร (2551, น.11) ได้อธิบายว่า การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ช่วยให้ครุมีทิศทางในการสอนที่ชัดเจน ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้มีหลักการพื้นฐานมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 พิจารณาระยะเวลาที่จำเป็นต้องใช้ในการสอนว่าควรมีเวลาเท่าใด

ขั้นตอนที่ 2 พิจารณาระยะเวลาของแต่ละวิชา หรือแต่ละหัวข้อของแต่ละรายวิชาว่าควรจะใช้เวลาเท่าใด

ขั้นตอนที่ 4 กำหนดรายละเอียดของหน่วยการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 5 ปรับหน่วยการเรียนรู้ให้เป็นรายสัปดาห์ หรือในการสอนแต่ละครั้ง ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ต้องผสมผสานเนื้อหาและจุดประสงค์ของหลักสูตร หลักจิตวิทยา นวัตกรรมการเรียนใหม่ๆ และปัจจัยความพร้อมของโรงเรียน ตลอดจนความต้องการของชุมชนท้องถิ่น

ชนาธิป พรกุล (2552, น.93-94) อธิบายว่าการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เป็นขั้นหนึ่งของการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนควรดำเนินการอย่างน้อย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นก่อนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ในขั้นนี้ผู้สอนควรศึกษาเรื่องและสาระที่จะสอนในชั่วโมงนั้น ๆ ให้เข้าใจ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนรู้ เขียนสาระเป็นข้อ ๆ พร้อมคำอธิบายสั้น ๆ เขียนสาระสำคัญ ออกแบบการสอนโดยเลือกรูปแบบการสอนหรือวิธีสอนที่เหมาะสมกับสาระจากนั้นศึกษาวิธีการให้เข้าใจ ถ้ามีการสอนลักษณะเฉพาะ เช่น การสอนคิด หรือ การสอนอ่านคิดวิเคราะห์ เขียน ผู้สอนจะต้องศึกษาเพิ่มเติม ในการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการสอนวิธีสอนหรือลักษณะเฉพาะและจัดลำดับกิจกรรมเหล่านั้นตามขั้นตอน

การสอน ระบุสื่อการเรียนรู้หรือแหล่งการเรียนรู้เรียงตามลำดับกิจกรรมที่ใช้ กำหนดเครื่องมือวัดผล และเกณฑ์การประเมินผล

2. ขั้นการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ในขั้นนี้ผู้สอนเขียนตามแผนที่วางไว้ โดยเขียนตามวิธีเขียนแต่ละองค์ประกอบที่ได้ศึกษามา

3. ขั้นหลังการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ก่อนที่ผู้สอนจะนำแผนที่เขียนขึ้นไปจัดการสอนในชั้นเรียน ผู้สอนควรทดลองทำบางกิจกรรม หรือทุกกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนทำการทำเช่นนี้เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้สอนได้ตรวจสอบวิธีการทำกิจกรรม และคาดเดาคำตอบของผู้เรียนได้ บางครั้งอาจต้องทำการปรับบางกิจกรรม

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553, น.230) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา รายปี หรือรายภาค และหน่วยการเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น เพื่อประโยชน์ในการเขียนรายละเอียดของแต่ละหัวข้อของแผนการจัดการเรียนรู้
2. วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อนำมาเขียนเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ เจตคติ และค่านิยม
3. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ โดยเลือกและขยายสาระที่เรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น
4. วิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
5. วิเคราะห์กระบวนการประเมินผล โดยเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้
6. วิเคราะห์แหล่งการเรียนรู้ โดยคัดเลือกสื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ให้เหมาะสมสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งของผู้เป็นครู เพราะเป็นการเตรียมการสอนที่สมบูรณ์ซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างแท้จริงขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก ดังนี้ 1) ศึกษาและวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ที่จะสอน ได้แก่ จุดประสงค์ประจำวิชา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา การวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ ศึกษาแนวการสอน เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ 2) ศึกษาแนวการสอน เพื่อศึกษารายละเอียดสาระการเรียนรู้กับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละช่วงระดับและวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และนำกิจกรรมในแนวการสอนประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในการเขียนแผนการสอนต่อไป 3) ขั้นเขียนแผนการสอน เป็นขั้นตอนสำคัญในการวางแผน

โดยกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลา กำหนดกิจกรรมการเรียน การสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดประโยชน์สูงสุด

2.7 การหาประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้ที่มีการพัฒนารูปแบบหรือนวัตกรรมใหม่ๆ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทดลองใช้ และหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพด้านกระบวนการและผลลัพธ์ ของแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนการนำไปใช้

2.7.1 ความหมายประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

บุญชม ศรีสะอาด (2556 , น.98-103) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของสื่อการสอนหรือนวัตกรรม ทางการศึกษา (E_1/E_2) ในการวิจัยบางครั้งนักวิจัยใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการศึกษา เช่น แผนการสอน บทเรียนคอมพิวเตอร์ ชุดสื่อผสม เป็นต้น เป็นเครื่องมือในการทำวิจัยด้วย ดังนั้นต้องมี วิธีหาคุณภาพของสื่อดังกล่าวด้วย ซึ่งมีขั้นตอนคล้ายกับการหาคุณภาพของแบบทดสอบหรือเครื่องมือ ชนิดอื่นๆ คือวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา กำหนดเนื้อหาสาระเป็นรายบทแล้ววิเคราะห์เนื้อหาสาระ เป็นรายบทในรูปของตารางความสัมพันธ์ ระหว่างเนื้อหาย่อย ความคิดรวบยอดและจุดประสงค์การเรียนรู้ ขั้นต่อไปดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) มักอาศัยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งควรให้ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาตารางความสัมพันธ์ดังกล่าว
2. สร้างแผนการสอนหรือสื่อต่างๆ แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้อง จากนั้น นำไปทดลองกับนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งนิยมใช้กับนักเรียนระดับการเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 1 คน เพื่อพิจารณาเรื่องการออกแบบสื่อ คำอธิบายการใช้สื่อ การสื่อความ หรืออาจจะ ทดลองใช้แผนการสอนเป็นรายกลุ่มเพียง 1- 2 แผน เพื่อดูเรื่องเวลาที่ใช้จัดกิจกรรมบรรยาย การ เรียนการสอน เป็นต้นส่วนการหาประสิทธิภาพของสื่อ (E_1/E_2) เป็นขั้นตอนทำการทดลองจริงกับกลุ่ม ตัวอย่าง ที่กำหนดไว้แล้ว (ไม่ใช่เป็นขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้กับนักเรียนที่ ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง) สรุปได้ดังนี้

2.1 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)

เป็นค่าที่บ่งบอกว่า แผนการจัดการเรียนรู้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องหรือไม่ภายใต้สถานการณ์และกิจกรรมที่กำหนดให้ โดยจะมีการเก็บข้อมูลของผลการเรียนรู้ อันเนื่องมาจากนวัตกรรมหรือแผนการเรียนรู้เป็นระยะๆ ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและ ความงอกงามของผู้เรียนได้ โดยทั่วไปมักจะคำนวณจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบย่อยแบบ

ฝึกทักษะการใช้ชุดการเรียนรู้หรือคะแนนจากพฤติกรรมการเรียนในระหว่างที่ผู้เรียนกำลังเรียน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100 \quad (2-1)$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum X$	แทน	คะแนนรวมของคะแนนทุกส่วน
	A	แทน	คะแนนเต็มของทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน

2.2 ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)

เป็นค่าที่บ่งบอกว่าแผนการจัดการเรียนรู้สามารถส่งผลให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลได้หรือไม่ บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด ซึ่งคำนวณจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ทดสอบหลังเรียน) ของผู้เรียน ทุกคน ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$E_2 = \frac{\sum Y}{N} \times 100 \quad (2-2)$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน

จากที่กล่าวมาสามารถคำนวณได้ค่าตัวเลขที่บอกถึงประสิทธิภาพของสื่อหรือแผนการจัดการเรียนรู้ แต่การที่จะสรุปว่าสื่อหรือแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นนั้น มีประสิทธิภาพหรือไม่ จะต้องมีการกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการพิจารณา

เผชิญ กิจระการ (2544, น. 51) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ผลรวมของการหาคุณภาพ (Quality) ทั้งเชิงปริมาณที่แสดงเป็นตัวเลข (Qualitative) ที่แสดงเป็นภาษาที่เข้าใจได้เป็นผลที่แสดงถึงผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ถูกต้องถึงเกณฑ์ที่คาดหวัง

ชัยยงค์ พรหมวงศ์(อ้างถึงใน วาสนา บุญชู. 2547, น. 28-30) การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้แล้วนำผลมาปรับปรุงแก้ไขและนำไปใช้ทดลองจริง เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ระดับคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่วัดได้จากคุณภาพของผู้เรียน เพื่อให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพด้านกระบวนการและผลลัพธ์ของแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนนำไปใช้

2.7.2 ความสำคัญการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

เผชิญ กิจระการ (2544, น.49-52) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่มีการพัฒนารูปแบบหรือนวัตกรรมใหม่ๆ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทดลองใช้และหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการนำไปใช้ต่อไป

ชวลิต ชูกำแพง (2553, น.131) กล่าวว่า การวิจัยทางหลักสูตรและการสอนนักวิจัยจะใช้การจัดการเรียนรู้เป็นนวัตกรรมเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งต้องหาคุณภาพของนวัตกรรมที่ใช้

บุญชม ศรีสะอาด (2553, น.153) กล่าวว่า เมื่อครูทำการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนหรือวิธีสอน หรือนวัตกรรมจำเป็นอย่างที่จะต้องทำการทดลองใช้และหาประสิทธิภาพของสื่อที่พัฒนาเพื่อที่จะมั่นใจในการที่จะนำไปใช้ต่อไป

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เป็นการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงและนำมาทดลองจริงการทดลองใช้จะช่วยทำให้เกิดความมั่นใจในการนำไปใช้

2.7.3 หลักการในการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

บุญชม ศรีสะอาด (2554, น.115) กล่าวว่า การเลือกเกณฑ์เพื่อกำหนดค่าประสิทธิภาพของสื่อการสอนหรือนวัตกรรม ควรพิจารณาจากหลายปัจจัย เช่น ประเภทของสื่อหรือนวัตกรรม สติปัญญาของกลุ่มผู้เรียนวุฒิภาวะของผู้เรียน และวัตถุประสงค์ของการเรียน เป็นต้น โดยทั่วไปนวัตกรรมหรือสื่อการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะมักจะกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพต่ำกว่าการพัฒนาความรู้ ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาทักษะต้องใช้เวลามากกว่า ยกตัวอย่างเช่น สื่อหรือนวัตกรรมที่เน้นการพัฒนาความรู้อาจกำหนด E_1/E_2 ที่ 80/80 ส่วนสื่อหรือนวัตกรรมที่เน้นการพัฒนาทักษะต่างๆ อาจกำหนด E_1/E_2 ที่ 75/75 เป็นต้น

ประสาธน์ เนื่องเฉลิม (2554, น.81-87) กล่าวว่า การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ มีกระบวนการที่สำคัญอยู่ 2 วิธี ได้แก่ การหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) และการหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach)

1. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผลกระบวนการนี้ เป็นการหาประสิทธิภาพโดยใช้หลักของความรู้และเหตุผลในการตัดสินคุณค่าของนวัตกรรมการเรียนการสอน โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ (Panel of Experts) เป็นผู้พิจารณาตัดสินคุณค่าซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมในด้านความถูกต้องของการนำไปใช้ (Usability) ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะนำมาหาประสิทธิภาพโดยใช้สูตร

$$CVR = \frac{2N_1}{N}$$

เมื่อ	CVR แทน	ประสิทธิภาพเชิงเหตุผล
	N_1 แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับ
	N แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ผู้เชี่ยวชาญจะประเมินการเรียนการสอนตามแบบประเมินที่สร้างขึ้นในลักษณะของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) (นิยมใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ) นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากแบบประเมินของแต่ละคนไปแทนค่าในสูตรสำหรับค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับจะต้องอยู่ในระดับมากขึ้นไปคือค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ถึง 5.00 ค่าที่คำนวณได้ต้องสูงกว่าค่าที่ปรากฏในตารางตามจำนวนของผู้เชี่ยวชาญจึงจะยอมรับว่าสื่อมีประสิทธิภาพถ้าได้ค่าไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดต้องปรับปรุงแก้ไขสื่อและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาใหม่

2. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์วิธีนี้จะนำสื่อไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือเช่น แผนการจัดการจัดการเรียนรู้แบบฝึกทักษะ เป็นต้น ส่วนมากใช้วิธีการหาประสิทธิภาพด้วยวิธีนี้ ประสิทธิภาพที่วัดส่วนใหญ่จะพิจารณาจากร้อยละของกระบวนการเรียนการสอน โดยแสดงค่าเป็นตัวเลข 2 ตัว เช่น $E_1/E_2 = 75/75$, $E_1/E_2 = 80/80$ $E_1/E_2 = 85/85$ เป็นต้น

เกณฑ์ 75/75 ในความหมายที่ 1 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการส่วนตัวเลข 75 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือว่าเป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์เกณฑ์ 75/75

เกณฑ์ 75/75 ในความหมายที่ 2 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนร้อยละ 75 ทำแบบทดสอบ หลังเรียนได้คะแนนร้อยละ 75 ทุกคน ส่วนตัวเลข 75 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบ หลังเรียนครั้งนั้นได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75

เกณฑ์ 75/75 ในความหมายที่ 3 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบ หลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 ส่วนตัวเลข 75 ตัวหลัง (E_2) คือ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 ที่นักเรียน ทำเพิ่มขึ้นจากแบบทดสอบหลังเรียนโดยเทียบกับคะแนนที่ทำได้ก่อนการเรียน

เกณฑ์ 75/75 ในความหมายที่ 4 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลัง เรียนได้คะแนนร้อยละ 75 ทุกคน ส่วนตัวเลข 75 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบ หลังเรียนแต่ละข้อถูกมีจำนวนร้อยละ 75 (ถ้านักเรียนทำข้อสอบข้อใดถูกมีจำนวนไม่ถึงร้อยละ 75 แสดงว่านวัตกรรมการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพและชี้ให้เห็นว่าจุดประสงค์ที่ตรงกับข้อนั้นมี ข้อบกพร่อง)

การยอมรับประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 75/75 ดังนี้

1. สูงกว่าเกณฑ์ คือ ตั้งเกณฑ์ E_1/ E_2 ไว้แล้วได้ค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่น ตั้งเกณฑ์มาตรฐานไว้ 75/75 แล้วคำนวณค่าประสิทธิภาพพบที่เรียนสำเร็จรูปได้ 80/80
2. เท่าเกณฑ์ คือ ตั้งเกณฑ์ E_1/ E_2 ไว้แล้วได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เช่น ตั้งเกณฑ์มาตรฐานไว้ 75/75 แล้วคำนวณค่าประสิทธิภาพพบที่เรียนสำเร็จรูปได้ 75/75
3. ต่ำกว่าเกณฑ์ คือ ตั้งเกณฑ์ E_1/ E_2 ไว้แล้วได้ค่าประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ไม่เกินร้อยละ 2.5

การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือหรือนวัตกรรมการเรียนการสอน (E_1/ E_2) เป็น ขั้นตอนทำการจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้แล้ว การที่จะสรุปได้นำนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพหรือไม่จะต้องมีการกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการพิจารณา และยอมรับความผิดพลาด ได้ไม่เกินร้อยละ 2.50

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ หมายถึง การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้อัตนวัตกรรมการสอนและหาประสิทธิภาพของสิ่งนั้น เพื่อทำให้นักเรียนมีการพัฒนา ทักษะปฏิบัติที่ดีขึ้นตามเกณฑ์ที่ระดับ 75/75 (E_1/E_2)

75 ตัวแรก (E_1) หมายถึง ร้อยละของคะแนนกระบวนการที่ได้จากค่าเฉลี่ยของการประเมิน ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญระหว่างเรียนของนักเรียน (ท้ายแผน) ซึ่งมีค่าตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป

75 ตัวหลัง (E_2) หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญของนักเรียน หลังจากเสร็จสิ้นการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้อัตนวัตกรรมการ เรียนรู้ที่ทักษะปฏิบัติ ครบทุกแผน ซึ่งมีค่าตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป

2.8 ความพึงพอใจ

2.8.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Satisfaction” ได้มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลายประการ ดังนี้

จรัส โพธิ์จันทร์ (2553, น.17) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจว่า เป็นความรู้สึกของบุคคลต่อหน่วยงานซึ่งอาจเป็นความรู้สึกในทางบวก ทางเป็นกลาง หรือทางลบ ความรู้สึกเหล่านี้มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่กล่าวคือ หากความรู้สึกโน้มเอียงไปในทางบวกการปฏิบัติหน้าที่จะมีประสิทธิภาพสูงแต่หากความรู้สึกโน้มเอียงไปในทางลบการปฏิบัติหน้าที่จะมีประสิทธิภาพต่ำ

วิมลสิทธิ์ หรยางกูร (2551, น.9) กล่าวว่าความพึงพอใจเป็นการให้ค่าความรู้สึกของเรา และมีความสัมพันธ์กับโลกทัศน์ที่เกี่ยวกับความหมายของสภาพแวดล้อมค่าความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสภาพแวดล้อมจะแตกต่างกัน เช่น ความรู้สึกเลว-ดีพอใจ-ไม่พอใจ สนใจ-ไม่สนใจ เป็นต้น

จิราพร กัจด์ทุกข์ (2552, น.23) ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีเป็นระดับความรู้สึกในทางบวกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อ ประสิทธิภาพประสิทธิผลของการทำงานซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จ แต่ความพึงพอใจนี้สามารถ เปลี่ยนแปลงได้ตามปัจจัยแวดล้อม และสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

Philip Kotler 2012 (2012, p.7) ได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจ คือ ระดับความรู้สึกของบุคคลว่ารู้สึกพอใจ ถูกใจ หรือผิดหวัง อันเป็นผลมาจากการเปรียบเทียบระหว่างผลงานที่ได้รับรู้จากสินค้าหรือบริการกับความคาดหวังของบุคคลนั้นๆ ดังนั้นระดับความพึงพอใจจะสัมพันธ์กับความแตกต่างระหว่างผลงานที่ได้รับรู้ความคาดหวัง

สง่า ภู่อรงค์ (2551, น.9) ได้ให้ความหมายว่าความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายหรือเป็นความรู้สึกขั้นสุดท้ายที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

สมหมาย เปียถนอม (2551, น.5) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นทัศนคติอย่างหนึ่งที่มีลักษณะเป็นนามธรรมไม่สามารถมองเห็นรูปร่าง เป็นความรู้สึกส่วนตัวที่เป็นสุขเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของตนและเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมในการแสดงออกของบุคคลที่มีผลต่อการเลือกที่จะปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ ความพึงพอใจทำให้บุคคลเกิดความสุขใจหรือตอบสนองความต้องการที่ทำให้เกิดความสุขรวมทั้งสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องก็เป็นปัจจัยทำให้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีเป็นระดับความรู้สึกในทางบวกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการพ่อนแห่งอ้อมโฮมขวัญ และความพึงพอใจนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามปัจจัยแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและสามารถวัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน

2.8.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

วิชัย เหลืองธรรมชาติ (อ้างถึงใน สมหมาย เปียณอม, 2551, น.4) อธิบายว่า ความพึงพอใจมีส่วนเกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์ คือ ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนอง ซึ่งมนุษย์ไม่ว่าอยู่ที่ใดย่อมมีความต้องการขั้นพื้นฐานไม่ต่างกัน และแบ่งน้อยพงษ์สามารถ อธิบายว่า หมายถึง ทำที่ทั่ว ๆ ไปที่เป็นผลมาจากทำที่ที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ 3 ประการ ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับกิจกรรม ปัจจัยที่เกี่ยวกับบุคคล และ ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม

Maynard and Shelly (1975, p.9) ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ และสรุปไว้ว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึก แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ความรู้สึกในทางบวกและความรู้สึกในทางลบ ความรู้สึกในทางบวกเป็นความรู้สึกที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้เป็นความสุขที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่น ๆ กล่าวคือเป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับ ความสุขสามารถทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึกทางบวกอื่น ๆ ความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวกและความรู้สึกที่มีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อนและระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้งสามนี้เรียกว่า ระบบความพึงพอใจ นอกจากนี้ได้มีผู้ศึกษาและแสดงทัศนะ เกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจไว้ พอสรุปได้ดังนี้

Vroom (n.d., อ้างถึงใน วสันต์ เตชะพอง, 2549, น.8) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นผลจากบุคคลนั้นเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือเข้าไปรับรู้แล้วเกิดความพอใจโดยความหมายของความพึงพอใจสามารถทดแทนความหมายของทัศนคติได้ บางที เรียกว่าทฤษฎี V.I.E. มีองค์ประกอบทฤษฎีที่สำคัญ คือ ความพึงพอใจ (Valence) เครื่องมือ หรือวิถีทางนำไปสู่ความพึงพอใจ (Instrumentality) และ ความคาดหวัง (Expectancy) ภายในตัวบุคคลมีความต้องการ และมีความคาดหวังในหลายสิ่งหลายอย่าง ดังนั้นจึงต้องกระทำด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อตอบสนอง ความต้องการหรือสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ ซึ่งเมื่อได้รับการตอบสนองแล้วตามที่ตั้งความหวังหรือที่คาดหวังเอาไว้ นั้น บุคคลก็จะได้รับความพึงพอใจ และในขณะเดียวกันก็จะคาดหวังในสิ่งที่สูงขึ้นไป อีกเรื่อย ๆ สรุปเป็นสมการได้ดังนี้

แรงจูงใจ = ผลของความพึงพอใจ + ความพึงพอใจ

ซึ่งหมายถึง แรงจูงใจของบุคคลใดบุคคลหนึ่งต่อการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่นแรงจูงใจที่บุคคลจะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนจะเป็นผลที่เกิดจากทัศนคติต่อครูผู้สอน หรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวม ตลอดจนความคาดหวังที่ผู้เรียนคาดหวังไว้ ถ้ามีทัศนคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และได้รับการตอบสนองทั้งรูปร่างและนามธรรมเป็นไปตามที่คาดหวังไว้ แรงจูงใจที่จะมีความรู้สึกพึงพอใจก็จะสูง แต่ในทางกลับกันถ้ามีทัศนคติในเชิงลบต่อการเรียนรู้ กิจกรรมนั้น ๆ และการตอบสนองไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้แรงจูงใจที่จะมีความรู้สึกพอใจก็จะต่ำไปด้วย (สมหมาย เปียณอม, 2551, น.7)

2.8.3 การวัดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นทัศนคติที่เป็นนามธรรม หรือพฤติกรรมด้านจิตพิสัย เป็นจุดมุ่งหมายทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอเกี่ยวกับธรรมชาติเกี่ยวกับการวัดความพึงพอใจ หลักการวัดประเมินผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย และเครื่องมือวัดรายละเอียดดังนี้

อพันตรี พูลพุทธา (2560, น.95-96) สรุปได้ ธรรมชาติของการวัดความพึงพอใจ ดังนี้

1. เป็นการวัดความรู้สึกของบุคคลจึงไม่มีผิดหรือถูก ดังนั้นเทคนิควิธีการที่นำมาใช้ต้องสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ต้องการวัดอย่างแท้จริง
2. เป็นการวัดทางอ้อม ในทางการวัดผลถือว่าเป็น Typical Performance คือ ให้ผู้ถูกวัดแสดงความรู้สึกออกมาว่าชอบหรือไม่ชอบ หรือรู้สึกอย่างไร อยากทำสิ่งนั้นหรือไม่ โดยการใช้สถานการณ์จำลองเป็นเงื่อนไขในการวัดหรือเป็นสิ่งเร้าในการกระตุ้น และอาศัยการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกมา เช่น การพูด หรือการเขียน ซึ่งคาดว่าเป็นผลสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ของบุคคลแล้วจึงสรุปถึงจิตพิสัยหรือคุณลักษณะที่วัดนั้นว่าบุคคลเป็นอย่างไร
3. เป็นการวัดที่มีความคลาดเคลื่อนในการวัดเกิดขึ้นได้ง่าย เนื่องมาจากจิตพิสัยเป็นเรื่องของอารมณ์และความรู้สึกของบุคคล ที่มีลักษณะไม่คงที่ หรือไม่คงเส้นคงวาสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ เวลา วุฒิภาวะและประสบการณ์ของผู้ถูกวัด บางครั้งผู้ถูกวัดอาจมีการเสแสร้งและบิดเบือนคำตอบ ตอบไม่ตรงความคิดหรือความรู้สึกที่แท้จริง หากทราบว่าคุณสมบัติของตนมีส่วนได้ส่วนเสียอย่างใดอย่างหนึ่ง

4. เป็นการวัดที่มักจะได้รับคำตอบของผู้ถูกวัดในลักษณะเป็นไปตามที่สังคมมุ่งหวัง ผู้ตอบทราบว่าสังคมต้องการหรือคาดหวัง หรือยกย่องสิ่งใด ก็มีแนวโน้มในการตอบไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ทั้งที่จริงแล้วอาจไม่ได้มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติเช่นนั้น

นอกจากนี้ยังได้สรุปหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยไว้ว่า ประกอบด้วยหลักสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1. วัดให้ครอบคลุมพฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่ต้องการวัด เนื่องจากบุคคลมีอารมณ์ความรู้สึกเดียวกันแต่อาจแสดงออกไม่เหมือนกัน หรือบุคคลที่แสดงออกเหมือนกันอาจมาจากอารมณ์ความรู้สึกที่ต่างกัน ดังนั้นในการวัดจึงต้องกำหนดขอบเขตของพฤติกรรมให้ชัดเจน และสร้างเครื่องมือวัดให้ครอบคลุมพฤติกรรมนั้นๆ

2. วัดหลายๆ ครั้ง ด้วยเทคนิคการวัดหลายวิธี เนื่องจากความรู้สึกของบุคคลไม่คงที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ จึงไม่ควรวัดเพียงครั้งเดียวหรือสถานการณ์เดียว เนื่องจากบางสถานการณ์อาจเหมาะกับวิธีการวัดอย่างหนึ่ง อีกสถานการณ์เหมาะกับวิธีการวัดอีกอย่างหนึ่ง

3. วัดผลอย่างต่อเนื่อง ด้วยวิธีการที่หลากหลายและวิธีการหรือเทคนิคที่นำมาวัดนั้น จะต้องช่วยให้ผู้ถูกวัดมีความสบายใจ ไม่เครียดและมั่นใจในการให้ข้อมูลว่าไม่มีผลใด ๆ ต่อผู้ให้ข้อมูล ซึ่งจะช่วยให้ทราบคุณลักษณะที่แท้จริงในด้านจิตใจ อันเป็นลักษณะถาวรของบุคคลนั้น ๆ ทั้งนี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่ถูกวัดเป็นอย่างดี จึงจะได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริง

4. ใช้ผลการวัดให้ถูกต้อง เพราะการวัดด้านจิตพิสัยเป็นการวัดความรู้สึกที่ไม่มีผิดหรือถูกเหมือนด้านพุทธิพิสัย ผลการวัดจึงไม่ได้เน้นที่การตัดสินใจว่าผ่านหรือไม่ผ่าน แต่ข้อมูลที่ได้จากการวัดนำไปใช้เพื่อการปรับพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ หรือเป็นข้อมูลสำหรับการช่วยเหลือผู้เรียน

ณัฐภรณ์ หลาวทอง (2559) ได้กล่าวถึงการสร้างแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียด ดังนี้ แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และการศึกษานิยมใช้ เนื่องจากแบบสอบถามสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคคลจำนวนมากในระยะเวลาอันสั้น ข้อมูลที่ได้

จากแบบสอบถามมักประกอบด้วย ข้อเท็จจริง ข้อมูลส่วนบุคคล ความคิดเห็น เจตคติ ความเชื่อคุณลักษณะทางจิตวิทยาต่าง ๆ ขอบบุคคลหรือข้อมูลขององค์กรที่เป็นหน่วยตัวอย่างในการศึกษาแบบสอบถามจึงประกอบด้วย ข้อคำถามหรือชุดคำตอบที่มีรูปแบบทั้งปลายปิดและปลายเปิด โดยมีรายละเอียดแต่ละหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ประเภทของข้อคำถามที่ใช้ในแบบสอบถามรูปแบบของข้อคำถามที่ใช้ในแบบสอบถามมีความแตกต่างหลากหลายทั้งที่เป็นแบบปลายปิด และปลายเปิด ตัวอย่างเช่น

1.1 แบบปลายปิด เป็นรูปแบบของข้อคำถามที่ผู้วิจัยต้องกำหนดคำตอบเพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ทำแบบสอบถามตอบได้โดยไม่ต้องเขียนด้วยตนเอง ดังนั้น การกำหนดคำตอบในแต่ละข้อต้องมีความครอบคลุมความเป็นไปได้ ทั้งหมดของการตอบหรือหากมีคำตอบจำนวนมาก ผู้วิจัยควรนำคำตอบที่เป็นที่น่าจะมีความถี่สูงให้เป็นตัวเลือกในคำตอบ หากผู้วิจัยไม่แน่ใจว่าใส่แนวคำตอบที่เป็นไปได้ทั้งหมดได้อย่างครอบคลุมหรือไม่ ผู้วิจัยควรสร้างตัวเลือกเพิ่มเติมที่ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเขียนระบุด้วยตนเอง เช่น อื่น ๆ โปรดระบุ..... ตัวอย่างของข้อคำถามปลายปิด ได้แก่

1.1.1 แบบตรวจสอบรายการ เป็นแบบเลือกคำตอบที่มีหลายข้อ ซึ่งการตอบอาจเลือกตอบข้อใดข้อหนึ่งเลือกได้หลายข้อแต่จำกัดจำนวนและเลือกได้หลายข้อตามต้องการ

1.1.2 แบบมาตราประมาณค่า เป็นการตอบที่มีให้เลือกหลายข้อที่แสดงระดับความเข้มของความรู้สึกหรือความถี่ของพฤติกรรมที่แบ่งออกเป็นหลายระดับ รูปแบบที่มีความนิยมใช้ ได้แก่ มาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ตและแบบออสกูด

มาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ตนิยมใช้ความเข้มของความรู้สึกหรือความถี่ของพฤติกรรมเป็น 5 ระดับ โดยผู้วิจัยจะประยุกต์เป็น 3 4 6 7 หรือ 9 ระดับตามความเหมาะสม

1.1.2.1 เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วย ตัดสินใจไม่ได้/เห็นด้วยปานกลาง/ทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยมากที่สุด

1.1.2.2 เป็นจริงสำหรับฉันมาก เป็นจริงสำหรับฉันเป็นส่วนใหญ่ เป็นจริงสำหรับฉันบางส่วน ไม่เป็นจริงสำหรับฉัน

1.1.2.3 พึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจ พึงพอใจปานกลาง ไม่พึงพอใจ ไม่พึงพอใจมากที่สุด

1.1.2.4 ดีเยี่ยม ดี พอใช้ ควรปรับปรุง ต้องปรับปรุงเป็นอย่างยิ่ง

1.1.2.5 จำเป็น สำคัญมาก สำคัญปานกลาง สำคัญน้อย ไม่สำคัญ

1.1.2.6 ชอบมากที่สุด ชอบ เฉย ๆ ไม่ชอบ ไม่ชอบมากที่สุด

1.1.2.7 เป็นประจำ บ่อย บางครั้ง นาน ๆ ครั้ง ไม่เคยเลย

สำหรับมาตราประมาณค่าแบบออสกูดนิยมใช้ความเข้มของความรู้สึกด้วยคำคุณศัพท์ที่มีขั้วตรงกันข้าม เช่น ดี-เลว ชื่อสัตย์-ไม่ชื่อสัตย์ ยุติธรรม-ไม่ยุติธรรม รูปธรรม-นามธรรม ยาก-ง่ายเหมาะสม-ไม่เหมาะสม ถูกต้อง-ไม่ถูกต้อง เป็นไปได้-เป็นไปไม่ได้ ฯลฯ โดยมีตัวเลขบอกระดับความแตกต่างของคำคุณศัพท์ดังกล่าว ซึ่งอาจเป็นตัวเลขค่าบวกทั้งหมดหรือตัวเลขที่มีค่าบวกและลบในคู่คำคุณศัพท์แต่ละคู่ ช่วงของคำตอบอาจมีตั้งแต่ 3 5 7 9 ระดับ

1.1.3 แบบจัดอันดับ เป็นการตอบที่ให้จัดอันดับความสำคัญโดยเรียงอันดับ ความสำคัญจากมากไปน้อย ด้วยการกรอกตัวเลข 1, 2, 3 หน้าช่องว่างของสิ่งที่ต้องการให้จัดเรียง

1.1.4 แบบถูก-ผิด/ใช่-ไม่ใช่ เป็นการตอบที่ให้เลือกคำตอบใดคำตอบหนึ่งจากสอ บตัวเลือก ถูก/ผิด ใช่/ไม่ใช่ จริง/ไม่จริง เคย/ไม่เคย ชอบ/ไม่ชอบ ได้รับ/ไม่ได้รับ

1.1.5 แบบเลือกตอบ เป็นการตอบที่มีความใกล้เคียงกับการตอบแบบตรวจสอบ รายการ มักใช้ในการวัดความรู้ความสามารถ บ่งชี้ความสนใจ บุคลิกภาพ เป็นต้น โดยทั่วไปผู้ตอบ แบบสอบถามจะเลือกเพียงคำตอบเดียวจากตัวเลือกทั้งหมด

1.2 แบบปลายเปิด เป็นรูปแบบของข้อคำถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องเขียนตอบ คำถามด้วยตนเอง เพื่อให้ข้อมูลที่มากกว่าปรากฏในข้อคำถามปลายปิดที่มีอยู่ รวมถึงการเขียนแสดง ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่ต้องการให้ข้อมูลกับผู้วิจัย การตอบ ข้อ คำถามปลายเปิดมีข้อดีที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีอิสระในการให้ข้อมูลหรือให้แง่คิดที่แตกต่างไปจากคำตอบ ที่ปรากฏในแบบสอบถาม

1.2.1 แบบเติมคำ เป็นการตอบโดยการเติมคำหรือตัวเลขลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1.2.2 แบบตอบสั้น เป็นการตอบโดยการเติมคำลงในช่องว่างที่เป็นวลีหรือประโยคไม่ ยาวนัก

1.2.3 แบบความเรียง เป็นการตอบโดยการเติมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะแนวทางการ แก้ไขปัญหา หรือประเด็นอื่น ๆ ลงในช่องว่างที่กำหนด โดยทั่วไปมักมีการใช้ข้อคำถามแบบความเรียง จำนวนน้อย ข้อคำถามเมื่อเทียบกับข้อคำถามปลายปิดและมักถามข้อมูลที่มีความจำเป็น ผู้วิจัยมี ความประสงค์อยากได้ข้อมูลเพิ่มเติม รวมถึงเหตุผล แนวทางที่เปิดอิสระให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็น ของตนเองอย่างเต็มที่

2. การออกแบบและการสร้างแบบสอบถาม การออกแบบและการสร้างแบบสอบถามมีขั้นตอน การดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยจะขออธิบายเกี่ยวกับขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม การออกแบบ ข้อคำถาม และการออกแบบรูปลักษณ์ของแบบสอบถาม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

2.1.1 การทบทวนเอกสารวรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่วัดหรือต้องการศึกษาว่า มีงานวิจัยใดศึกษามาก่อน มีการนิยามและมีตัวอย่างเครื่องมือข้อคำถามแบบในลักษณะใด ซึ่งจะ นำมาสู่การกำหนดนิยามให้เหมาะสมกับบริบทและบุคคลที่เป็นตัวอย่าง วิจัยที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา

2.1.2 หากพบว่ามีการศึกษาเอกสารวรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่วัดหรือตัวแปรที่ ศึกษาจำนวนไม่มาก ผู้วิจัยอาจจะใช้การสัมภาษณ์ หรือการใช้ข้อคำถามปลายเปิดสอบถามผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญในประเด็นนั้นๆ เพื่อนำมากำหนดเป็นข้อคำถามเพิ่มเติม รวมถึงการสัมภาษณ์หรือการใช้

ข้อคำถามปลายเปิดกับบุคคลที่อยู่ภายใต้ประชากรที่ศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างสำหรับสำรวจหาแนวคำตอบที่เป็นไปได้ที่สามารถนำมาใช้ในการสร้างแบบสอบถามเพิ่มเติม

2.1.3 กำหนดนิยามสิ่งที่ต้องการศึกษา ซึ่งการกำหนดนิยามนี้ควรเป็นนิยามเชิงปฏิบัติการที่ทำให้เห็นองค์ประกอบของการวัดตัวแปรดังกล่าว รวมถึงระเบียบวิธีที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งก็คือการใช้แบบสอบถามนั่นเอง

2.1.4 สร้างข้อคำถามให้ตรงกับคำนิยามที่กำหนดไว้ โดยมีหลักการสร้าง คือ ต้องสร้างข้อคำถามให้มากเกินกว่าข้อคำถามที่ต้องการใช้จริง

2.1.5 นำข้อคำถามที่สร้างขึ้น ไปขอความกรุณาจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาตรวจสอบว่า ข้อคำถามนี้มีความสอดคล้องกับนิยามที่กำหนดไว้หรือไม่ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปวัดกับผู้ที่เป่าหมายของการใช้แบบสอบถามมากน้อยเพียงใด ดังนั้น ผู้วิจัยจะต้องส่งโครงร่างงานวิจัย นิยามตัวแปรที่ต้องการวัดและแบบตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาให้กับผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาประกอบการตัดสินใจด้วย

2.1.6 นำข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงข้อคำถามให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

2.1.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ โดยในขั้นต้นอาจจะสุ่มกลุ่มเป่าหมายที่ต้องการศึกษาที่อยู่ภายใต้ประชากรเดียวกันแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวนประมาณ 10 คน ทดลองทำเพื่อตรวจสอบความเข้าใจทางภาษาของคำชี้แจงและข้อคำถามแต่ละข้อ การจับเวลาที่ใช้ในการทำแบบสอบถามและซักถามผู้ทำแบบสอบถามว่าข้อสงสัยประการใดเกี่ยวกับแบบสอบถามนั้นหรือไม่

2.1.8 ปรับปรุงแบบสอบถามที่ได้จากการทดลองใช้ขั้นต้น เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Try Out หรือ Pilot Study) ที่อยู่ภายใต้ประชากรเดียวกันแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยจำนวนประมาณ 30 คนขึ้นไป หากผู้วิจัยมีความประสงค์จะตรวจสอบคุณภาพความตรงเชิงโครงสร้างอาจจะต้องใช้จำนวนกลุ่มทดลองใช้เครื่องมือมากกว่า 100 คนขึ้นไป ในกระบวนการ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้นี้ ผู้วิจัยควรสอบถามหรือสัมภาษณ์เพิ่มเติมในกลุ่มทดลองใช้เพื่อเก็บข้อมูลมาปรับปรุงแบบสอบถามร่วมด้วย รวมทั้งจับเวลาในการทำแบบสอบถามโดยเฉลี่ยก่อนนำไปใช้จริง

2.1.9 นำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์อำนาจจำแนก ความเที่ยง ในกรณีที่มีแบบวัดปรากฏในแบบสอบถามนั้น แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีคุณภาพทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ

2.1.10 นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่แท้จริงที่เป็นกลุ่มเป่าหมายที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาข้อมูล

ประสาธ เนืองเฉลิม (2556) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม โดยมีหลักการสร้างดังนี้

1. คำถามต้องมีความชัดเจน ไม่กำกวม เมื่ออ่านแล้วต้องเข้าใจตรงกัน ควรหลีกเลี่ยงคำว่า ส่วนมาก ปกติ ค่อนข้าง เพราะการตีความตามความรู้สึกของแต่ละคนนั้นมีความแตกต่างกัน
2. ควรใช้คำถามสั้น ๆ กระชับ เข้าใจง่าย หลีกเลี่ยงการอธิบายรายละเอียดที่เกินความจำเป็น
3. หลีกเลี่ยงการใช้ประโยคปฏิเสธ
4. ไม่ควรใช้คำถามที่อาจมีแนวคิดต่างกัน แต่ให้ผู้ตอบเลือกเพียงคำตอบเดียว
5. ไม่ควรใช้ศัพท์เทคนิคหรือคำที่มีความหมายกว้างมากเกินไป ทำให้ผู้ตอบไม่เข้าใจหรือทำความเข้าใจได้ยาก

6. หลีกเลี่ยงการถามนำ จะทำให้ไม่ได้ข้อมูลตามความเป็นจริง
7. พยายามทำให้แบบสอบถามน่าสนใจ เช่น สีกระดาษ รูปภาพประกอบ เทคนิคการพิมพ์ข้อความ ฯลฯ

8. จัดวางข้อคำถามให้อ่านง่ายและเป็นระบบ

9. ถ้ามีคำถามปลายปิดและปลายเปิด ควรให้ตอบแบบสอบถามปลายปิดก่อน

10. จำนวนข้อคำถามไม่ควรมากเกินไป เพราะผู้ตอบอาจจะเกิดความเบื่อหน่ายในการตอบได้ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจ เป็นการบอก ถึงความชอบความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด สามารถวัดได้หลายวิธี ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้วิธีแบบสอบถามความคิดเห็นกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย คำถามที่ใช้ในแบบสอบถามต้องมีความกระชับ อ่านง่าย เข้าใจง่าย โดยเลือกใช้มาตราประมาณค่า 3 ระดับ คือ มาก ปานกลางและน้อย เพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายในงานวิจัย

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.9.1 งานวิจัยในประเทศ

กาญจนา นราศรี (2545, น. 82-93) ได้วิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ที่มีต่อความสามารถในการแสดงท่าทางประกอบเพลงในสาระการเรียนรู้นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัตนบัณฑิตวิทยาลัย จังหวัดนนทบุรี จำนวน 35 คน พบว่า 1) ผลการเรียนรู้ของสาระนาฏศิลป์ของนักเรียนที่ใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ 2) อัตราการพัฒนาทางด้านทักษะในการแสดงท่าทางประกอบเพลง โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ระหว่างเรียนของนักเรียนสูงขึ้นเฉลี่ย 2.90คะแนนต่อครั้ง จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน 3) นักเรียนมีกระบวนการทำงานกลุ่ม โดยใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์อยู่ในระดับดี และ 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กลุ่มสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก

กรรณิการ์ กมลพันธ์ (2561, น.84-85) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่องเชิงกระหัง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาเมืองพล จังหวัดขอนแก่น จำนวน 38 คน พบว่ากิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่องเชิงกระหัง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.63/86.32 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการ ปฏิบัติเพื่งกระหังได้ในระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 89.02 เมื่อเทียบกับประสิทธิภาพของผลลัพธ์ "E₂" มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 86.32 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อ กิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด

นฤมล คนว่อง (2561,น.76) ได้วิจัยการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ เรื่อง ฟ้อนเตี้ย กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า 1) ผลการทดสอบ ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ เรื่องฟ้อนเตี้ย ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ E₁/E₂ เท่ากับ 89.11/88.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติเรื่องฟ้อนเตี้ย มีค่าเท่ากับ 0.77 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 77 3) ทักษะปฏิบัติเรื่องฟ้อนเตี้ยมีค่าเท่ากับ 10.20 คิดเป็นร้อยละ 51.00 และ คะแนนสอบหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 17.75 คิดเป็นร้อยละ 88.75 แสดงว่า นักเรียนโดยรวมที่เรียนด้วย กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติเรื่องฟ้อนเตี้ย มีความก้าวหน้า 4) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ เรื่องฟ้อนเตี้ย กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ส่งผลให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับที่มาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ (\bar{X} =3.83, S.D.=0.77)

เพียงเพ็ญ คมขำ (2543, น.95-96) ได้วิจัยการสร้างชุดการสอนนาฏศิลป์ไทย เพื่อเสริมความคิดสร้างสรรค์ โดยเน้นทักษะปฏิบัติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิทยาลัยนาฏศิลป์ จันทบุรี จำนวน 20 คน พบว่าชุดการสอนนาฏศิลป์ไทย เพื่อเสริมความคิดสร้างสรรค์ โดยเน้นทักษะ ปฏิบัติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 97.30/90.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ ผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนด้วยชุดการสอน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และ นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนนาฏศิลป์ไทย เพื่อเสริม ความคิดสร้างสรรค์ โดยเน้นทักษะปฏิบัติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด

วรายุทธ มะปะทั่ง (2563) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดของเดวิส เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยยาง สะอาด อำเภอ เขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น พบว่า 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดของเดวิส เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัย ได้ พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ (87.08/82.58) ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80) 2) ดัชนี

ประสิทธิผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องพื้นฐาน นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเท่ากับ 0.7191 3) นักเรียนมีทักษะปฏิบัติด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X} = 8.40, $S.D.$ = 0.58) คิดเป็นร้อยละ 84.04

อินทิรา ตีแป้น (2563 , น. 77) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการพ้อนร้อยเอ็ดเพชรงาม ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า 1) แผนกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการพ้อนร้อยเอ็ดเพชรงามตามแนวคิดของเดวีส์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความเหมาะสมระดับมาก (\bar{X} = 4.67, $S.D.$ = 0.38) 2) ทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ ทักษะปฏิบัติการพ้อนร้อยเอ็ดเพชรงามตามแนวคิดของเดวีส์ มีค่าเท่ากับ 81.56 อยู่ในระดับมาก 3) ความพึงพอใจของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการพ้อนร้อยเอ็ดเพชร งามตามแนวคิดของเดวีส์อยู่ในระดับดีมาก (\bar{X} = 4.90, $S.D.$ = 0.11)

2.9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Divies (1971, p.50-56) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อยๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อยๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบมีทั้งหมด 5 ชั้น

Fredricka (1909) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการประเมินความคิดสร้างสรรค์และระบบสนับสนุนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่าการเรียนรู้แบบโครงการเป็นส่วนสนับสนุนการพัฒนากระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ในแต่ละด้านของผู้เรียนร่วมกับ การเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาทั่วไปใช้ร่วมกับระบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ได้ดีใน 4 ด้านมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีมาก (\bar{x} = 4.43, $S.D.$ = 0.15)

Chun (2000) ได้ศึกษาหลักสูตรการเรียนการสอนการเต้นรำพื้นเมืองได้เปลี่ยนแปลงไปโดยเฉพาะลักษณะเด่นของผู้เต้น เกิดจากบุคลิกภาพของผู้เต้น ผู้ศึกษาต้องการรักษารูปแบบการเต้นพื้นเมืองและพัฒนายุทธศาสตร์การเต้นรำพื้นเมือง จึงศึกษาการเคลื่อนไหวของมนุษย์กับการเต้นรำแล้วได้นำไปทดลองใช้กับคณะวิชาเต้นรำในมหาวิทยาลัยเซอองการศึกษา พบว่า การพัฒนาร่างกายมีส่วนกับการฝึกปฏิบัติการเต้นรำ

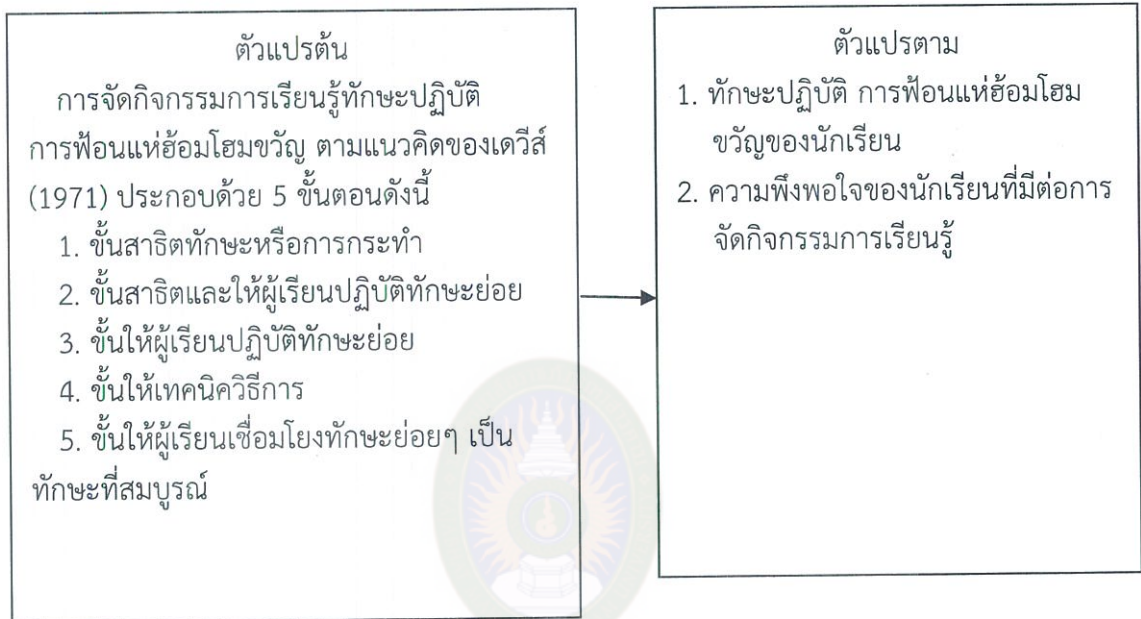
Burdon (2001, p.635) ได้วิจัยทำการสำรวจกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมที่ เป็นการฝึกฝนปฏิบัติงานจริงในสตูดิโอของพิพิธภัณฑ์ศิลปะ ซึ่งมีความสัมพันธ์ซึ่งมีความสัมพันธ์กับ ผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างของผู้เข้าร่วมในการวิจัย ที่เป็น นักศึกษาผู้ใหญ่ จำนวน 6 คน หลังจากที่ได้เข้าร่วมในกิจกรรมที่เป็นการฝึกปฏิบัติงานจริง ในสตูดิโอ ณ ห้องแสดงภาพ National Gallery of Canada ประเทศแคนาดา การวิจัยได้ทำการอภิปราย และ วิเคราะห์รายละเอียดเกี่ยวกับ ประสบการณ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัด กิจกรรม ในพิพิธภัณฑ์และทฤษฎีด้านการจัดการศึกษารวมถึงการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ ทฤษฎีด้านการ เรียนรู้ แบบเผชิญ ประสบการณ์ตรงและความคงทนในการจำด้วย ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างของ นักศึกษาผู้ใหญ่ สามารถเรียนรู้ได้ดีที่สุด เมื่อได้รับโอกาสให้เข้าไปทำการศึกษาค้นคว้าความรู้โดยการ สัมผัสจับต้องและฝึกปฏิบัติ โดยใช้วัสดุจริงการเชื่อมโยงกับงานศิลปะที่เป็นต้นแบบ โดย ประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีชีวิตชีวา การเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมที่เป็นการฝึกปฏิบัติงานจริงในสตูดิโอ คือตัวเร่งให้นักศึกษามุ่งที่จะ ทำการสืบเสาะและ ค้นคว้าโอกาสในการเรียนรู้ที่มากยิ่งขึ้น ๆ ขึ้นไปอีก ยิ่งไป กว่านั้นยังพบว่าเมื่อผู้เรียน ได้มีส่วนร่วมใน กิจกรรมที่ทำให้มีแนวโน้มที่เป็นได้สูงว่าผู้เรียนมีความคงทนในการจำจากประสบการณ์ ทุกอย่างที่ได้รับ

Barrow (2008, p. 3-14) ได้ศึกษาด้านร่างกายที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในด้านการเต้น โดยได้อธิบายเกี่ยวกับร่างกายที่สัมพันธ์กับการใช้ดนตรี ซึ่งอาศัยรูปแบบการเต้นบัลเลต์ว่าการเต้น บัลเลต์เป็นการเต้นเตรียมความพร้อมของร่างกาย เพื่อปูพื้นฐานในการเชื่อมโยงไปยังรูปแบบการเต้น อื่นๆ โดยมีทักษะการใช้ดนตรีเป็นตัวประกอบการเต้น เพื่อให้ผู้เรียนเชื่อมโยงรูปแบบการเต้นให้ สอดคล้องกับการเคลื่อนไหวร่างกายพบว่านักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียน

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งงานวิจัยในประเทศและงานวิจัย ต่างประเทศ จะเป็นองค์ความรู้ให้ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์เนื้อหาที่จะนำไปศึกษาค้นคว้าเพื่อเป็นแนวทาง ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการฟ้อนแห่งฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดเดวิส สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในบทต่อไป

2.10 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าตำรา หนังสือและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ่อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. แบบแผนการวิจัย
2. กลุ่มเป้าหมาย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง แบบ One Group Posttest Only Design โดยมีแบบแผนการทดลอง ดังตารางที่ 3.1 (ไพศาล วรรค้ำ, 2562, น. 141)

ตารางที่ 3.1 แบบแผนการวิจัย One Group Posttest Only Design

การสุ่ม	กลุ่ม	ทดสอบก่อน	สิ่งทดลอง	ทดสอบหลัง
-	E	-	X	O

เมื่อ X แทน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ
E แทน กลุ่มทดลอง
O แทน การทดสอบหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ

3.2 กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 19 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านหนองหล่ม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วยเครื่องมือ 3 ชนิด คือ

3.3.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของ เดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 12 ชั่วโมง

3.3.2 แบบประเมินทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นแบบประเมินทักษะปฏิบัติที่ให้คะแนนแบบรูบริคส์ จำนวน 4 ด้าน ด้านละ 4 คะแนน รวม 16 คะแนนต่อแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ชนิดมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

3.4 วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของ เดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ในการสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีขั้นตอนดังนี้

3.4.1.1 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาที่ยึดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) จากคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ของกระทรวง ศึกษาธิการ หลักการ จุดมุ่งหมาย สมรรถนะของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน การจัดเวลาเรียน ระดับการศึกษา มาตรฐานตัวชี้วัด มาตรฐานการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.4.1.2 ศึกษาการสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ้องแผ่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากหนังสือ เอกสาร และหลักการสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สมาน เอกพิมพ์, 2560, น.385) ซึ่งประกอบด้วย 1) สารระสำคัญ 2) จุดประสงค์การเรียนรู้ 3) สารระการเรียนรู้ 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 6) การวัดและประเมินผล 7) กิจกรรมเสนอแนะ 8) บันทึกลหลังการสอน 9) ภาคผนวกของแต่ละแผนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัยต่อไป

3.4.1.3 กำหนดขอบเขตเนื้อหากิจกรรม จุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ้องแผ่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

3.4.1.4 สร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ้องแผ่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามขอบเขต เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 12 ชั่วโมง ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 3.2 การออกแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แผนที่/ เวลา	เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรม	การวัด/ประเมิน	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
1 (1 ชม)	การพ้องแ่ช้อม โอมช่วญ	นักเรียนเข้าใจประวัติความ เป็นมา ความสำคัญการพ้อง แ่ช้อมโอมช่วญ และสามารถปฏิบัติทักษะ ทำร่าการพ้องแ่ช้อมโอม ช่วญ	<p>ขั้นที่ 1 - ครูใ้ใบควมรู้พร้อมอธิบาย - เปิดวิดีโอที่ค่นให้นักเรียนดูแล้วสาธิต ทำร่าจนครบทุกทำ</p> <p>ขั้นที่ 2 ครูสาธิตแล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม</p> <p>ขั้นที่ 3 นักเรียนปฏิบัติด้วยตนเองจนกว่าจะไ้</p> <p>ขั้นที่ 4 ครูให้เทคนิคในการปฏิบัติ</p> <p>ขั้นที่ 5 นักเรียนปฏิบัติทำร่าเชื่อมโย่งกันจน ครบสมบูรณ์</p>	-ใบงาน -แบบประเมิน ทักษะปฏิบัติย่อย	-ใบควมรู้ -ใบงาน -วิดีโอ -เครื่องเล่นเพลง -เครื่องบันทึก วิดีโอ

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

แผนที่/ เวลา	เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรม	การวัด/ประเมิน	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
2 (1 ชม)	ทักษะพื้นฐานในการ การฝึกปฏิบัติการ พ้อนแพชชีมโฮม ขวัญ	นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะ ทำพื้นฐานการพ้อนแพชชีม โฮมขวัญ	<p>ขั้นที่ 1 - ครูให้ความรู้พร้อมอธิบาย</p> <p>- เปิดวิดีโอให้นักเรียนดูแล้วสาธิต ทำพื้นฐานจนครบทุกท่า</p> <p>ขั้นที่ 2 ครูสาธิตแล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม</p> <p>ขั้นที่ 3 นักเรียนปฏิบัติด้วยตนเองจนกว่าจะได้</p> <p>ขั้นที่ 4 ครูให้เทคนิคในการปฏิบัติ</p> <p>ขั้นที่ 5 นักเรียนปฏิบัติท่ารำเชื่อมโย่งกันจนครบ</p>	แบบประเมิน ทักษะปฏิบัติย่อย	- ใบความรู้ - วิดีทัศน์ - เครื่องเล่นเพลง - เครื่องบันทึก วิดีโอ
3 (1 ชม)	การปฏิบัติท่ารำ ท่าที่ 1 ท่าวาดวง	นักเรียนสามารถปฏิบัติท่ารำ ท่าที่ 1 ท่าวาดวง ประกอบ จังหวะทำนองเพลงที่ใช้ในการ พ้อนแพชชีมโฮมขวัญ	<p>ขั้นที่ 1 ครูเปิดวิดีโอพร้อมให้นักเรียนดูตาม</p> <p>ใบความรู้และสาธิตให้นักเรียนดู</p> <p>ขั้นที่ 2 ครูสาธิตแล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม</p> <p>ขั้นที่ 3 นักเรียนปฏิบัติด้วยตนเองจนกว่าจะได้</p> <p>ขั้นที่ 4 ครูให้เทคนิคในการปฏิบัติ</p> <p>ขั้นที่ 5 นักเรียนปฏิบัติท่ารำเชื่อมโย่งกันจน ครบสมบูรณ์</p>	แบบประเมิน ทักษะปฏิบัติย่อย	- ใบความรู้ - วิดีทัศน์ - เครื่องเล่นเพลง - เครื่องบันทึก วิดีโอ

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

แผนที่/ เวลา	เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรม	การวัด/ประเมิน	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
4 (1 ชม)	การปฏิบัติทำท่า ท่าที่ 2 ท่าโยกย้าย	นักเรียนสามารถปฏิบัติท่าท่า ท่าที่ 2 ท่าโยกย้าย ประกอบ จังหวะทำนองเพลงที่ใช้ในการ พ่อนแพ้อ้อมโฮมขวัญ	<p>ขั้นที่ 1 ครูเปิดวิดีโอทัศน์พร้อมให้นักเรียนดูตาม ใบความรู้และสาธิตให้นักเรียนดู</p> <p>ขั้นที่ 2 ครูสาธิตแล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม</p> <p>ขั้นที่ 3 นักเรียนปฏิบัติตามด้วยตนเองจนกว่าจะได้</p> <p>ขั้นที่ 4 ครูให้เทคนิคในการปฏิบัติ</p> <p>ขั้นที่ 5 นักเรียนปฏิบัติท่าท่าเชื่อมโย่งกันจน ครบสมบูรณ์</p>	แบบประเมินทักษะ ปฏิบัติย่อย	<ul style="list-style-type: none"> - ใบความรู้ - วิดีทัศน์ - เครื่องเล่นเพลง - เครื่องบันทึก วิดีโอ
5 (1 ชม)	การปฏิบัติท่าท่าทำ ท่าที่ 3 ท่าจับกลาง บาน	นักเรียนสามารถปฏิบัติท่าท่า ท่าที่ 3 ท่าจับกลางบาน ประกอบจังหวะทำนองเพลงที่ ใช้ในการพ่อนแพ้อ้อมโฮมขวัญ	<p>ขั้นที่ 1 ครูเปิดวิดีโอทัศน์พร้อมให้นักเรียนดูตาม ใบความรู้และสาธิตให้นักเรียนดู</p> <p>ขั้นที่ 2 ครูสาธิตแล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม</p> <p>ขั้นที่ 3 นักเรียนปฏิบัติตามด้วยตนเองจนกว่าจะได้</p> <p>ขั้นที่ 4 ครูให้เทคนิคในการปฏิบัติ</p> <p>ขั้นที่ 5 นักเรียนปฏิบัติท่าท่าเชื่อมโย่งกันจน ครบสมบูรณ์</p>	แบบประเมินทักษะ ปฏิบัติย่อย	<ul style="list-style-type: none"> - ใบความรู้ - วิดีทัศน์ - เครื่องเล่นเพลง - เครื่องบันทึก วิดีโอ

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

แผนก/ เวลา	เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรม	การวัด/ประเมิน	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
6 (1 ชม)	การปฏิบัติทำท่า ท่าที่ 4 ท่าทอด ข้าง	นักเรียนสามารถปฏิบัติท่าท่า ท่าที่ 4 ท่าทอดข้าง ประกอบ จังหวะทำนองเพลงที่ใช้ใน การพ้อนแห่ฮ่อมโหมขวัญ	<p>ขั้นที่ 1 ครูเปิดวีดิทัศน์พร้อมให้นักเรียนดูตาม ใบความรู้และสาธิตให้นักเรียนดู</p> <p>ขั้นที่ 2 ครูสาธิตแล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม</p> <p>ขั้นที่ 3 นักเรียนปฏิบัติด้วยตนเองจนกว่าจะได้</p> <p>ขั้นที่ 4 ครูให้เทคนิคในการปฏิบัติ</p> <p>ขั้นที่ 5 นักเรียนปฏิบัติท่าท่าเชื่อมโย่งกันจน ครบสมบูรณ์</p>	แบบประเมิน ทักษะปฏิบัติย่อย	<ul style="list-style-type: none"> - ใบความรู้ - วีดิทัศน์ - เครื่องเล่นเพลง - เครื่องบันทึก วีดิโอ
7 (1 ชม)	การปฏิบัติท่าท่า ท่าที่ 5 ท่าเล่น แตร	นักเรียนสามารถปฏิบัติท่าท่า ท่าที่ 5 ท่าเล่นแตร ประกอบ จังหวะทำนองเพลงที่ใช้ใน การพ้อนแห่ฮ่อมโหมขวัญ	<p>ขั้นที่ 1 ครูเปิดวีดิทัศน์พร้อมให้นักเรียนดูตาม ใบความรู้และสาธิตให้นักเรียนดู</p> <p>ขั้นที่ 2 ครูสาธิตแล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม</p> <p>ขั้นที่ 3 นักเรียนปฏิบัติด้วยตนเองจนกว่าจะได้</p> <p>ขั้นที่ 4 ครูให้เทคนิคในการปฏิบัติ</p> <p>ขั้นที่ 5 นักเรียนปฏิบัติท่าท่าเชื่อมโย่งกันจน ครบสมบูรณ์</p>	แบบประเมิน ทักษะปฏิบัติย่อย	<ul style="list-style-type: none"> - ใบความรู้ - วีดิทัศน์ - เครื่องเล่นเพลง - เครื่องบันทึก วีดิโอ

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

แผนี่/ เวลา	เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรม	การวัด/ประเมิน	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
8 (1 ชม)	การปฏิบัติทำรำ ท่าที่ 6 ท่าพ้อน แอนด์	นักเรียนสามารถปฏิบัติทำรำ ท่าที่ 6 ท่าพ้อนแอนด์ ประกอบ จังหวะทำนองเพลงที่ใช้ในการ พ้อนแอนด์ฮัมโฮมขวัญ	<p>ขั้นที่ 1 ครูเปิดวิดีโอพร้อมให้นักเรียนดูตาม ใบความรู้และสาธิตให้นักเรียนดู</p> <p>ขั้นที่ 2 ครูสาธิตแล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม</p> <p>ขั้นที่ 3 นักเรียนปฏิบัติตามด้วยตนเองจนกว่าจะได้</p> <p>ขั้นที่ 4 ครูให้เทคนิคในการปฏิบัติ</p> <p>ขั้นที่ 5 นักเรียนปฏิบัติทำรำเชื่อมโยงกันจน ครบสมบูรณ์</p>	แบบประเมินทักษะ ปฏิบัติย่อย	<ul style="list-style-type: none"> - ใบความรู้ - วิดีทัศน์ - เครื่องเล่นเพลง - เครื่องบันทึก วิดีโอ
9 (1 ชม)	การปฏิบัติทำรำ ท่าที่ 7 ท่าแสว เสียง	นักเรียนสามารถปฏิบัติทำรำ ท่าที่ 7 ท่าแสวเสียง ประกอบ จังหวะทำนองเพลงที่ใช้ในการ พ้อนแอนด์ฮัมโฮมขวัญ	<p>ขั้นที่ 1 ครูเปิดวิดีโอพร้อมให้นักเรียนดูตาม ใบความรู้และสาธิตให้นักเรียนดู</p> <p>ขั้นที่ 2 ครูสาธิตแล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม</p> <p>ขั้นที่ 3 นักเรียนปฏิบัติตามด้วยตนเองจนกว่าจะได้</p> <p>ขั้นที่ 4 ครูให้เทคนิคในการปฏิบัติ</p> <p>ขั้นที่ 5 นักเรียนปฏิบัติทำรำเชื่อมโยงกันจน ครบสมบูรณ์</p>	แบบประเมินทักษะ ปฏิบัติย่อย	<ul style="list-style-type: none"> - ใบความรู้ - วิดีทัศน์ - เครื่องเล่นเพลง - เครื่องบันทึก วิดีโอ

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

แผนี่/ เวลา	เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรม	การวัด/ ประเมิน	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
10 (1 ชม)	การปฏิบัติทำรำ ท่าที่ 8 ท่าคืบคิง	นักเรียนสามารถปฏิบัติทำรำ ท่าที่ 8 ท่าคืบคิง ประกอบ จังหวะทำนองเพลงที่ใช้ใน การพ้องแผ่ฮ่อมโหมขวัญ	<p>ขั้นที่ 1 ครูเปิดวิดีโอพร้อมให้นักเรียนดูตาม ใบความรู้และสาธิตให้นักเรียนดู</p> <p>ขั้นที่ 2 ครูสาธิตแล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม</p> <p>ขั้นที่ 3 นักเรียนปฏิบัติตามด้วยตนเองจนกว่าจะได้</p> <p>ขั้นที่ 4 ครูให้เทคนิคในการปฏิบัติ</p> <p>ขั้นที่ 5 นักเรียนปฏิบัติทำรำเชื่อมโยงกันจน ครบสมบูรณ์</p>	แบบประเมิน ทักษะปฏิบัติ ย่อย	<ul style="list-style-type: none"> - ใบความรู้ - วิดีทัศน์ - เครื่องเล่นเพลง - เครื่องบันทึกวีดิโอ
11 (1 ชม)	การปฏิบัติทำรำ ท่าที่ 9 ท่าจับม้วน ข้าง	นักเรียนสามารถปฏิบัติทำรำ ท่าที่ 9 ท่าจับม้วนข้าง ประกอบจังหวะทำนองเพลง ที่ใช้ในการพ้องแผ่ฮ่อมโหม ขวัญ	<p>ขั้นที่ 1 ครูเปิดวิดีโอพร้อมให้นักเรียนดูตาม ใบความรู้และสาธิตให้นักเรียนดู</p> <p>ขั้นที่ 2 ครูสาธิตแล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม</p> <p>ขั้นที่ 3 นักเรียนปฏิบัติตามด้วยตนเองจนกว่าจะได้</p> <p>ขั้นที่ 4 ครูให้เทคนิคในการปฏิบัติ</p> <p>ขั้นที่ 5 นักเรียนปฏิบัติทำรำเชื่อมโยงกันจน ครบสมบูรณ์</p>	แบบประเมิน ทักษะปฏิบัติ ย่อย	<ul style="list-style-type: none"> - ใบความรู้ - วิดีทัศน์ - เครื่องเล่นเพลง - เครื่องบันทึกวีดิโอ

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

แผนที่/ เวลา	เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรม	การวัด/ ประเมิน	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
12 (1 ชม)	การปฏิบัติทำรำ ท่าที่ 10 ท่าบัว บาน	นักเรียนสามารถปฏิบัติทำ รำท่าที่ 10 ท่าบัวบาน ประกอบจังหวะทำนอง เพลงที่ใช้ในการฟ้อนแท้ ชื่อมโหรีขวัญ	<p>ขั้นที่ 1 ครูเปิดวิดีโอทัศน์พร้อมให้นักเรียนดูตาม ใบความรู้และสาธิตให้นักเรียนดู</p> <p>ขั้นที่ 2 ครูสาธิตแล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม</p> <p>ขั้นที่ 3 นักเรียนปฏิบัติตามด้วยตนเองจนกว่าจะได้</p> <p>ขั้นที่ 4 ครูให้เทคนิคในการปฏิบัติ</p> <p>ขั้นที่ 5 นักเรียนปฏิบัติท่ารำเชื่อมโยงกันจน ครบสมบูรณ์</p>	แบบประเมิน ทักษะปฏิบัติ ย่อย	- ใบความรู้ - วิดีทัศน์ - เครื่องเล่นเพลง - เครื่องบันทึกวิดีโอ

3.4.1.5 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ้องแผ่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาให้คำแนะนำและเสนอแนะ ในส่วนของความถูกต้องของเนื้อหา ความสอดคล้องกับการวัดผลประเมินผล กิจกรรมการเรียนการสอน ตรวจสอบความถูกต้องของคำและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.4.1.6 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ้องแผ่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาคุณภาพและความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเถิง วุฒิกการศึกษา ศษ.ด. (หลักสูตรและการเรียนการสอน) อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรัญ ชูกระเดื่อง วุฒิกการศึกษา ป.ด. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

3) รองศาสตราจารย์ ดร.ปัทมาวดี ชาญสุวรรณ วุฒิกการศึกษา ป.ด. (วัฒนธรรมศาสตร์) อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์และวัฒนธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านความถูกต้องด้านเนื้อหา

4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รัตติยา โกมินทรชาติ วุฒิกการศึกษา ศศ.ม. (นาฏศิลป์ไทย) รองหัวหน้าภาควิชาศิลปะการแสดง ฝ่ายพัฒนาศักยภาพนิสิต คณะศิลปกรรมศาสตร์และวัฒนธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านความถูกต้องด้านเนื้อหา

5) นางรสสุคนธ์ อัมเถื่อน วุฒิกการศึกษา คม. (หลักสูตรและการเรียนการสอน) ครูวิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนบ้านทุ่งมน จังหวัดขอนแก่น ผู้เชี่ยวชาญด้านความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย

3.4.1.7 ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2559, น. 252)

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความเหมาะสมมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
ระดับความเหมาะสมมาก	ให้	4 คะแนน
ระดับความเหมาะสมปานกลาง	ให้	3 คะแนน
ระดับความเหมาะสมน้อย	ให้	2 คะแนน
ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

เกณฑ์การแปลผล

ค่าเฉลี่ย	4.51- 5.00	แปลความว่า	เหมาะสมระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51- 4.50	แปลความว่า	เหมาะสมระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51- 3.50	แปลความว่า	เหมาะสมระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51- 2.50	แปลความว่า	เหมาะสมระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00- 1.50	แปลความว่า	เหมาะสมระดับน้อยที่สุด

3.4.1.8 นำผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ ประเมินแล้วมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย เพื่อเปรียบเทียบเกณฑ์คุณภาพและความเหมาะสม ซึ่งต้องได้ค่า ตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ถือว่ามีคุณภาพตามเกณฑ์ที่ใช้ได้

ซึ่งผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ โดยรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, $S.D. = 0.50$) สามารถนำไปใช้สอนได้ (ภาคผนวก ข, น.120)

3.4.1.9 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้สมบูรณ์และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาก่อนนำไปทดลองใช้

3.4.1.10 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะ แล้วจัดพิมพ์ในฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ทดลองกับกลุ่มเป้าหมายและนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยต่อไป

3.4.2. แบบประเมินทักษะปฏิบัติ การพ้องแท้ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

3.4.2.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดทักษะปฏิบัติจากหนังสือและประเมินทักษะปฏิบัติ (กมลวรรณ ตั้งวธนกานนท์, 2559, น.37-42) และตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินทักษะปฏิบัติ

3.4.2.2 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาที่ยึดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองหล่ม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 และคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อสร้างออกแบบการวัดและประเมินผลทักษะปฏิบัติให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้

3.4.2.3 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้และเลือกพฤติกรรมการปฏิบัติที่จะใช้เกณฑ์วัดความสามารถในทักษะปฏิบัติ การพ้องแห่งฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของนักเรียนตามกรอบเนื้อหา การออกแบบการวัดและประเมินผลทักษะการปฏิบัติ จะกำหนดทักษะที่ผู้เรียนแสดงความสามารถในการปฏิบัติ โดยกำหนดกรอบของการประเมินนี้เป็นการระบุถึงเนื้อหา ทักษะ กระบวนการ องค์ประกอบหรือมิติอื่นๆ ที่ตรงสภาพจริงที่สุด โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนระดับการปฏิบัติทักษะ ตามเกณฑ์ประเมินแบบรูบริคส์ ซึ่งใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ

3.4.2.4 สร้างแบบประเมินทักษะปฏิบัติการพ้องแห่งฮ่อมโฮมขวัญ กำหนดรายการแบบประเมินและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการประเมินทักษะปฏิบัติการพ้องแห่งฮ่อมโฮมขวัญ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น. 191) ให้ครอบคลุมเนื้อหา เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการให้คะแนน ผู้วิจัยจึงสร้างเกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัติการให้คะแนน (Rubricscore) มี 4 ระดับ คือ 4 หมายถึง ดีมาก 3 หมายถึง ดี 2 หมายถึง พอใช้และ 1 หมายถึง ปรับปรุง (สมศักดิ์ ภู่วิภาดาบรรณ, 2544, น. 175) แล้วกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน เกณฑ์การแปลความหมายและเกณฑ์ร้อยละ ดังนี้

ตารางที่ 3.3 เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะปฏิบัติการพ่อนแห่งอ้อมโฮมขวัญ

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ปฏิบัติท่ารำ ถูกต้อง	ปฏิบัติ ท่ารำได้ ถูกต้องครบถ้วน ทุกท่าตามแผน และมีความ ต่อเนื่องสวยงาม	ปฏิบัติ ท่ารำได้ ถูกต้องแต่ไม่ ครบถ้วนทุกท่า และขาดความ ต่อเนื่องสวยงาม	ปฏิบัติ ท่ารำได้ ถูกต้องบางท่า และขาดความ ต่อเนื่องสวยงาม	ปฏิบัติ ท่ารำได้ ไม่ถูกต้องทุก ท่าและขาด ความต่อเนื่อง สวยงาม
2. ลีลาในการ ปฏิบัติท่ารำ	ปฏิบัติท่ารำด้วย ท่าทางที่สง่างาม และมีความอ่อน ช้อยสวยงามครบ ทุกท่า	ปฏิบัติท่ารำด้วย ท่าทางที่สง่างาม แต่ขาดความ อ่อนช้อยสวยงาม บางท่า	ปฏิบัติท่ารำด้วย ท่าทางที่ไม่สง่า งาม และอ่อน ช้อยสวยงามใน หลายท่า	ปฏิบัติท่ารำ ด้วยท่าทางที่ไม่ สง่างาม และ อ่อนช้อย สวยงามทุกท่า
3. จังหวะในการ ปฏิบัติท่ารำและสี อารมณ์	ปฏิบัติท่ารำ สอดคล้อง สวยงาม กลมกลืนกับ จังหวะดนตรีครบ ทุกท่าทุกจังหวะ และมีความ ต่อเนื่อง	ปฏิบัติท่ารำ สอดคล้อง กลมกลืนกับ จังหวะดนตรีแต่ ไม่ครบทุกท่าและ ขาดความ ต่อเนื่อง	ปฏิบัติท่ารำไม่ สอดคล้อง กลมกลืนกับ จังหวะดนตรีและ มีความต่อเนื่อง หลายจังหวะ	ปฏิบัติท่ารำไม่ สอดคล้อง กลมกลืนกับ จังหวะดนตรี และไม่ต่อเนื่อง ทุกท่า
4. ความมั่นใจกล้า แสดงออก	ปฏิบัติท่ารำได้ และมั่นใจกล้า แสดงออกจน ครบทุกท่าและ จบเพลง	ปฏิบัติท่ารำได้แต่ ยังมีเคอะเขินไม่ มั่นใจในบางท่า	ปฏิบัติท่ารำไม่ได้ ไม่มีความมั่นใจ แต่เริ่มมีความ กล้าแสดงออก	ปฏิบัติท่ารำ ไม่ได้และขาด ความมั่นใจกล้า แสดงออก

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพทักษะปฏิบัติ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพทักษะปฏิบัติ
13 - 16	ดีมาก
9 - 12	ดี
5 - 8	พอใช้
1 - 4	ปรับปรุง

เกณฑ์การแปลผล

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก
คะแนนเฉลี่ย 3.00 - 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดี
คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 2.99	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับพอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปรับปรุง

เกณฑ์ร้อยละ

คะแนนร้อยละ 85 ขึ้นไป	หมายถึง	ดีมาก
คะแนนระหว่างร้อยละ 75-84	หมายถึง	ดี
คะแนนระหว่างร้อยละ 50-74	หมายถึง	พอใช้
คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

3.4.2.5 นำแบบประเมินทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ ความถูกต้อง ความเหมาะสมและภาษาที่ใช้ในแบบประเมินทักษะปฏิบัติ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

3.4.2.6 นำแบบประเมินทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาและประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินทักษะปฏิบัติ ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (ไพศาล วรรคมา, 2562, น. 269)

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้อง

3.4.2.7 นำผลการประเมินทักษะปฏิบัติโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาวิเคราะห์หาดัชนีความสอดคล้อง โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายข้อที่ผ่าน คือตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ซึ่งถือว่าเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้

ซึ่งผลการวิเคราะห์ พบว่า แบบประเมินทักษะปฏิบัติทั้ง 4 ด้าน มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป สามารถนำไปใช้ได้ (ภาคผนวก ข, น.135)

3.4.2.8 ปรับปรุงแก้ไขและจัดพิมพ์แบบประเมินทักษะปฏิบัติฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3.4.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ่อนแห่ฮ้อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.3.1 ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.4.3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เถนธ์การวัดผลและประเมินผลและวิธีการสร้างการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแล้ววิเคราะห์ประเด็นเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

3.4.3.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจชนิดมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert (1987) มี 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง และน้อย (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, 2555, น.309) จำนวน 1 ฉบับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

มีความพึงพอใจมาก	กำหนดให้ 3 คะแนน
มีความพึงพอใจปานกลาง	กำหนดให้ 2 คะแนน
มีความพึงพอใจน้อย	กำหนดให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

3.4.3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมและความเที่ยงตรงของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะ

3.4.3.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและประเมินค่าความสอดคล้องของข้อคำถาม โดยคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2562, น. 269)

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้อง

3.4.3.6 นำผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาดัชนีความสอดคล้อง โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายข้อที่ผ่าน คือตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ซึ่งถือว่าเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้ ซึ่งผลการวิเคราะห์ พบว่า แบบสอบถามความพึงพอใจ 10 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 0.60 ขึ้นไป สามารถนำไปใช้ได้ (ภาคผนวก ข, น.137)

3.4.3.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมผลการวิจัยกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ดังนี้

3.5.1 ติดต่อประสานงานและขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหล่ม ตำบล ดอนหว้าน อำเภอมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อกำหนดวัน เวลาและสถานที่ ในการนำเครื่องมือไปใช้ในการวิจัย

3.5.2 นำหนังสือขอความร่วมมือในการทำการวิจัยจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหล่ม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและทำการวิจัยภาคสนาม

3.5.3 ชี้แจงให้นักเรียนที่เกี่ยวข้องเข้าใจถึงขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัยจุดประสงค์และความสำคัญ ในการวิจัย

3.5.4 ดำเนินการสอนกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้จัดทำขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง โดยการจัดกิจกรรมแต่ละแผนจะมีการเก็บคะแนนทักษะปฏิบัติระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนการสอน

3.5.5 เมื่อเสร็จสิ้นการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญครบทุกแผนแล้ว ผู้วิจัยทำการประเมินหลังเรียน โดยใช้แบบประเมินทักษะปฏิบัติและแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.5.6 ตรวจสอบให้คะแนนแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ค่าต่างๆ ดังนี้

3.6.1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง โดยใช้สูตร E_1/E_2 ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75

3.6.2 วิเคราะห์ระดับทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญของนักเรียน โดยการใช้การหาประสิทธิภาพแบบ Scoring Rubric คือเกณฑ์การให้คะแนนที่ถูกพัฒนาโดยครูหรือผู้ประเมินที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลงานชนิด Holistic Rubrics เป็นเกณฑ์การให้คะแนนผลงานหรือกระบวนการที่ไม่ได้แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบการให้คะแนน คือจะประเมินในภาพรวมของผลงานหรือกระบวนการนั้น

3.6.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) แล้วเทียบกับเกณฑ์

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.7.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

3.7.1.1 ร้อยละ (Percentage) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (อรัญ ชุยกะเตี๋อง, 2557, น. 44)

$$p = \frac{f}{n} \times 100 \quad (3-1)$$

เมื่อ p แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลง
 n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.7.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร ดังนี้ (อรัญ ชุยกะเตี๋อง, 2557, น. 70)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (3-2)$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3.7.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (ปิยะธิดา ปัญญา, 2560, น.65)

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}} \quad (3-3)$$

เมื่อ $S.D$ แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 \sum แทน ผลรวมของคะแนน
 x แทน คะแนนแต่ละตัว
 N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมดหรือสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง

3.7.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.7.2.1 การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง จากการพิจารณาความสอดคล้อง (Item-Objective Congruency Index : IOC) โดยแปลงความสอดคล้อง เป็นคะแนน ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2562, น.269)

สอดคล้อง	มีคะแนนเป็น	+1
ไม่แน่ใจ	มีคะแนนเป็น	0
ไม่สอดคล้อง	มีคะแนนเป็น	-1

และหาค่าดัชนีความสอดคล้องได้จาก

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-4)$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	R	แทน	คะแนนระดับความสอดคล้องที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน ประเมินในแต่ละข้อ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินความสอดคล้องในข้อนั้น

3.7.2.2 การหาค่าการทดสอบประสิทธิภาพตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ E_1/E_2 มีสูตรการใช้ ดังนี้ (ปิยะธิดา ปัญญา, 2560, น.53)

$$E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100 \quad (3-5)$$

เมื่อ	E_1	แทน	ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนแบบประเมินทักษะปฏิบัติย่อย
	A	แทน	คะแนนเต็มของคะแนนแบบประเมินทักษะปฏิบัติย่อย
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\sum Y}{N} \times 100 \quad (3-6)$$

เมื่อ	E_2	แทน	ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์การเรียนรู้
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนที่ได้จากแบบประเมินทักษะปฏิบัติหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบประเมินทักษะปฏิบัติหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

ดังนั้น สถิติที่กล่าวมาข้างต้นนี้จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแปลค่าตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
$S.D.$	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมาย การวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษานำเสนอเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 75/75

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาระดับทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดของเดวีส์

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการ ฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปรากฏผล ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการ ฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

จำนวน นักเรียน	รายการ	คะแนนเต็ม	\bar{x}	ร้อยละ	S. D.
19	ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E ₁)	192	13.23	82.68	0.18
	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E ₂)	16	14.16	88.49	1.17

ค่าประสิทธิภาพ (E₁/E₂) = 82.68/88.49

จากตารางที่ 4.1 สรุปได้ว่า ผลการวิเคราะห์คะแนนระหว่างเรียนของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการ ฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียน เท่ากับ 13.23 คิดเป็นร้อยละ 82.68 ของคะแนนเต็ม มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.18 และมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการ เท่ากับ 14.16 คิดเป็นร้อยละ 88.49 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.17 แสดงว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการ ฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญมีประสิทธิภาพ (E₁/E₂) เท่ากับ 82.68/88.49 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาทักษะปฏิบัติ การพ้องแท้ฮ่อมโฮมขวัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดของเดวิส ปรากฏผลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 คะแนนของนักเรียนหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ้องแท้ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คนที่	รายการประเมิน					\bar{x}	S. D.	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
	การปฏิบัติท่าถูกต้อง	สีลาในการปฏิบัติท่า	จังหวะในการปฏิบัติท่า	ความแม่นยำแสดงออก	รวม				
	(4)	(4)	(4)	(4)	(16)				
1	3	4	3	4	14	3.5	0.58	87.5	ดีมาก
2	3	3	3	3	12	3	0.00	75	ดี
3	3	3	3	3	12	3	0.00	75	ดี
4	3	4	4	3	14	3.5	0.58	87.5	ดีมาก
5	4	3	3	4	14	3.5	0.58	87.5	ดีมาก
6	3	3	4	4	14	3.5	0.58	87.5	ดีมาก
7	3	3	3	3	12	3	0.00	75	ดี
8	3	4	3	4	14	3.5	0.58	87.5	ดีมาก
9	3	3	4	4	14	3.5	0.58	87.5	ดีมาก
10	4	4	4	4	16	4	0.00	100	ดีมาก
11	3	4	4	4	15	3.75	0.50	93.75	ดีมาก
12	4	4	4	4	16	4	0.00	100	ดีมาก
13	3	3	4	4	14	3.5	0.58	87.5	ดีมาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

คนที่	รายการประเมิน					\bar{x}	S. D.	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
	การปฏิบัติทำถูกต้อง	สัถยาในการปฏิบัติทำ	จิงหะในการปฏิบัติทำ	ความมั่นใจกล้าแสดงออก	รวม				
	(4)	(4)	(4)	(4)	(16)				
14	4	4	3	4	15	3.75	0.50	93.75	ดีมาก
15	3	4	3	4	14	3.5	0.58	87.5	ดีมาก
16	3	4	4	4	15	3.75	0.50	93.75	ดีมาก
17	3	4	4	3	14	3.5	0.58	87.5	ดีมาก
18	4	4	3	4	15	3.75	0.50	93.75	ดีมาก
19	4	3	4	4	15	3.75	0.50	93.75	ดีมาก
รวม	63	68	67	71	269				
\bar{x}	3.32	3.58	3.53	3.74	14.16				
S. D.	0.48	0.51	0.51	0.45	1.17	14.16	1.17	88.49	ดีมาก
ร้อยละ	82.89	89.47	88.16	93.42	88.49				

จากตารางที่ 4.2 สรุปได้ว่า จากการศึกษาระดับทักษะปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การฟ้อนแห่งฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 19 คน พบว่า นักเรียนมีคะแนนทักษะปฏิบัติระดับดีมาก จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 84.21 นักเรียนมีคะแนนทักษะปฏิบัติระดับดี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15.79 และนักเรียนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมทุกด้านเท่ากับ 14.16 คิดเป็นร้อยละ 88.49 อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีคะแนนทักษะปฏิบัติระดับดี ขึ้นไปทุกข้อ โดยเรียงอันดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความมั่นใจกล้าแสดงออก นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.42 ด้านสัถยาในการปฏิบัติทำ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 89.47 ด้านจิงหะในการปฏิบัติทำ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.16 และด้านการปฏิบัติ ทำถูกต้อง นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.89 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ่อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์

ตารางที่ 4.3 คะแนนความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ่อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ข้อที่	รายการประเมิน	\bar{x}	S. D.	แปลผล
1	นักเรียนชอบที่ครูปฏิบัติท่ารำให้ดูก่อนที่นักเรียนปฏิบัติจริง	2.79	0.42	มาก
2	นักเรียนชอบที่ได้ปฏิบัติท่ารำตามครูไปที่ละท่า	2.84	0.37	มาก
3	นักเรียนชอบที่ได้ปฏิบัติท่ารำด้วยตนเองโดยครูไม่ต้องสาธิตให้ดู	2.74	0.45	มาก
4	นักเรียนชอบที่ครูแนะนำเทคนิควิธีการปฏิบัติท่ารำแต่ละท่า	2.68	0.48	มาก
5	นักเรียนชอบที่ครูให้เชื่อมโยงทุกท่ารำและปฏิบัติหลายๆ ครั้งเพื่อให้จำได้จนปฏิบัติได้สวยงามและมีความชำนาญ	2.68	0.48	มาก
6	นักเรียนชอบปฏิบัติท่ารำง่ายและค่อยๆเชื่อมโยงไปท่าที่ยาก	2.68	0.48	มาก
7	นักเรียนชอบสื่อการเรียนรู้ที่ครูนำมาใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม	2.89	0.32	มาก
8	นักเรียนชอบที่ได้ปฏิบัติการพ่อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ	2.74	0.45	มาก
9	นักเรียนชอบที่ได้กล้าแสดงออกการปฏิบัติท่ารำ	2.68	0.48	มาก
10	นักเรียนมีความสนใจในศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	2.74	0.45	มาก
	รวม	2.75	0.44	มาก

จากตารางที่ 4.3 สรุปได้ว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการพัฒนา กิจกรรมทักษะปฏิบัติ การพ่อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยรวมมีระดับมาก ($\bar{x}=2.75$, $S. D.=0.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนชอบสื่อการเรียนรู้ที่ครูนำมาใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ($\bar{x}=2.89$, $S. D.=0.32$) รองลงมา คือ นักเรียนชอบที่ได้ปฏิบัติท่ารำตามครูไปที่ละท่า ($\bar{x}=2.84$, $S. D.=0.37$) และนักเรียนชอบที่ครูปฏิบัติท่ารำให้ดูก่อนที่นักเรียนปฏิบัติจริง ($\bar{x}=2.79$, $S. D.=0.42$) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญที่มีประสิทธิภาพ ศึกษาระดับทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญของนักเรียนหลังเรียนและศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้สรุปผลตามลำดับดังนี้

5.1 สรุปผล

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

สรุปได้ดังนี้

5.1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 82.68/88.49 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (75/75)

5.1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีระดับทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ หลังเรียน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 88.49

5.1.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.75, S.D.=0.44$)

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สามารถอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

5.2.1 จากผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิเคราะห์ เท่ากับ 82.68/88.49 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 ที่ตั้งไว้ หมายความว่า แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

ทักษะปฏิบัติการพ่อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่พัฒนาขึ้นสามารถช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เฉลี่ยร้อยละ 82.68/88.49 และคะแนนการปฏิบัติ ทักษะทางการเรียนของกลุ่มเป้าหมายหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการพ่อนแห่ฮ่อม โฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้คะแนนร้อยละ 88.49 ซึ่งสูง กว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นเพราะว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยค้นคว้าสร้างขึ้นได้ ผ่านการตรวจและคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหา คุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบทั้งการศึกษาและการวิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์ การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องจนเข้าใจ จากนั้นจึงสร้าง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจและให้คำแนะนำ แล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข โดย ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำขั้นตอนทักษะปฏิบัติของเดวิสมาประกอบใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ โดยจะแบ่งกิจกรรมฝึกปฏิบัติออกเป็นทักษะย่อยๆ เมื่อนักเรียนสามารถปฏิบัติ ทักษะย่อยเหล่านั้นได้แล้วจึงเพิ่มเทคนิควิธีการ แล้วให้นักเรียนปฏิบัติซ้ำๆ จนเข้าใจและสามารถ ปฏิบัติได้ และเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ เป็นกระบวนการที่สมบูรณ์ ทำให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจ มี กำลังใจในการฝึกปฏิบัติ กล้าแสดงออกและสามารถปฏิบัติในขั้นต่อไปได้ ส่งผลให้แผนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้และนักเรียนมีการพัฒนาการที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ วรายุทธ มะปะทั่ง (2563) พบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดของเดวิส เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัย ได้ พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ (87.08/82.58) ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80) และสอดคล้อง กับผลการวิจัยของ กรรณิการ์ กมลพันธ์ (2561, น. 84-85) พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะ ปฏิบัติ เรื่องชิงกระหย่ง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มี ประสิทธิภาพเท่ากับ 81.63/86.32 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80)

5.2.2 การศึกษาระดับทักษะปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพ่อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตาม แนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 19 คน พบว่า นักเรียนมีคะแนน ทักษะปฏิบัติระดับดีมาก จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 84.21 นักเรียนมีคะแนนทักษะปฏิบัติระดับดี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15.79 และนักเรียนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมทุกด้านเท่ากับ 14.16 คิดเป็นร้อย ละ 88.49 อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีคะแนนทักษะปฏิบัติระดับดี ขึ้นไปทุกข้อ โดยเรียงอันดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความมั่นใจกล้าแสดงออก นักเรียนมี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.42 ด้านลีลาในการปฏิบัติท่ารำ นักเรียนมี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 89.47 ด้านจังหวะในการปฏิบัติ ท่ารำ นักเรียนมี

คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.16 และด้านการปฏิบัติทำรำถูกต้อง นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.89 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า ทักษะปฏิบัติ นักเรียนที่เรียนด้วยทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิสที่ได้ผลเช่นนี้ เพราะว่ามีนักเรียนมีความตั้งใจ มั่นใจกล้าแสดงออกในการแสดงปฏิบัติทำรำในแต่ละท่า สามารถปฏิบัติประกอบกับจังหวะได้ มีลีลา ท่าทางที่สวยงาม นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ตามที่ครูผู้สอน ทั้งนี้เนื่องมาจากรูปแบบการเรียนการสอน ทักษะปฏิบัติของเดวิส (Davies) ซึ่งมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมที่เป็นไปอย่างช้าๆ จากทักษะย่อยๆ มีการสาธิตจากครูผู้สอน นักเรียนได้ฝึกฝนและสามารถปฏิบัติเองได้และสามารถปฏิบัติเชื่อมโยงเป็น ท่ารำที่สมบูรณ์ได้ จนนักเรียนเกิดความภูมิใจในตัวเอง โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นทักษะ กระบวนการที่เข้าใจง่าย เหมาะสมกับวัยและระดับชั้น โดยมี 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นสาธิต ทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นให้นักเรียนได้เห็นทักษะปฏิบัติในภาพรวมแล้วครูทำการสาธิตแต่ละท่าโดยเริ่มจากการเรียนรู้ทักษะพื้นฐานของนาฏศิลป์และท่ารำการพ้องแห่ฮ่อมโฮมขวัญทั้ง 10 ท่า จนครบทุกท่า โดยครูมีการแนะนำให้นักเรียนได้สังเกตตาม ขั้นตอนที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติ ทักษะย่อย ให้นักเรียนสังเกตและปฏิบัติตามครูไปที่ละท่าอย่างช้าๆ ขั้นตอนที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติ ทักษะย่อย นักเรียนลงมือปฏิบัติโดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู โดยให้นักเรียนปฏิบัติไปที่ละ ท่าย่อย ๆ หากมีการติดขัด นักเรียนทำผิดครูจะให้คำชี้แนะและช่วยแก้ไขจนกระทั่งนักเรียนทำได้ เมื่อนักเรียนทำท่าย่อยนั้นได้แล้ว ครูจะเริ่มสาธิตทักษะย่อยหรือต่อท่าย่อยต่อไปอีกทีละท่าและให้ นักเรียนทำทำนั้น ๆ จนได้ และทำซ้ำหลายๆ ครั้ง จนมีความสวยงามและคล่องแคล่ว ขั้นตอนที่ 4 ขั้น ให้เทคนิควิธีการ เมื่อนักเรียนปฏิบัติได้แล้ว ครูแนะนำเทคนิควิธีการในการปฏิบัติการพ้องแห่ฮ่อมโฮม ขวัญแต่ละท่า เช่น การวางระดับวงหรือตั้งวง การวางลำตัว การเอียงศีรษะ การวางเท้า การย่อท่า การเชื่อมท่ารำในแต่ละท่า เมื่อรู้เทคนิคจะทำให้ให้นักเรียนทำท่าได้ง่ายขึ้นและสามารถทำทำนั้นๆ ได้ อย่างถูกต้องสวยงาม ขั้นตอนที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อนักเรียนสามารถปฏิบัติการพ้องแห่ฮ่อมโฮมขวัญได้ครบทุกท่าสมบูรณ์แล้ว ครูให้นักเรียนปฏิบัติท่ารำ ทั้ง 10 ท่า ต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบและฝึกปฏิบัติซ้ำหลายๆ รอบ จนนักเรียนสามารถปฏิบัติเชื่อมโยง ทำได้ต่อเนื่องอย่างสวยงามและชำนาญ ผลที่นักเรียนจะได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนจะสามารถปฏิบัติทักษะได้มั่นใจ ถูกต้อง มีประสิทธิภาพและมีการพัฒนาที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ อินทิรา ดีแป็น (2563 ,น.77) พบว่า ทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ ทักษะปฏิบัติการพ้องร้อยเอ็ดเพชรงามตามแนวคิดของเดวิส มีค่า เท่ากับ 81.56 อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรายุทธ มะปะหัง (2563) พบว่า นักเรียนมีทักษะปฏิบัติด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เรื่องพื้นฐาน นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ย (\bar{x} = 8.40, $S.D.$ = 0.58) คิดเป็นร้อยละ 84.04

5.2.3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแอ้มโฮมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยรวมมีระดับมาก ($\bar{X} = 2.75$, $S.D. = 0.44$) มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนมากที่สุด คือ นักเรียนชอบสื่อการเรียนรู้ที่ครูนำมาใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ($\bar{X} = 2.89$, $S.D. = 0.32$) ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแอ้มโฮมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทำให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง มีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมที่เป็นไปอย่างซ้ำๆ จากทักษะย่อยๆ มีการสาธิตจากครูผู้สอน นักเรียนได้ฝึกฝนและสามารถปฏิบัติเองได้และสามารถปฏิบัติเชื่อมโยงเป็นท่ารำที่สมบูรณ์ได้ จนนักเรียนเกิดความภูมิใจในตัวเอง โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นทักษะกระบวนการที่เข้าใจง่าย เหมาะสมกับวัยและระดับชั้น มีสื่อรูปภาพที่มีสีสันมีความน่าสนใจ ทำให้นักเรียนสนใจ กระตือรือร้นอยากเรียนมากยิ่งขึ้นมีวิธีทัศนเพื่อจูงใจความสนใจของนักเรียน ให้มีความรู้ ความเข้าใจถึงท่ารำ จังหวะเพลง เนื้อเพลงและความหมายของการแสดงที่สื่อให้เห็นถึงวัฒนธรรมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมความเชื่อของชาวอีสาน ซึ่งจากการพิจารณาผลของการวิเคราะห์ประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแอ้มโฮมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ ที่พัฒนาขึ้นนำมาใช้กับนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อินทรา ดีแป้น (2563, น.77) พบว่า ความพึงพอใจของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนร้อยเอ็ดเพชร งามตามแนวคิดของเดวีส์อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.90$, $S.D. = 0.11$) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นฤมล คนว่อง (2561, น.76) พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ เรื่องฟ้อนเตี้ย กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ส่งผลให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับที่มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 3.83$, $S.D. = 0.77$)

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ผู้สอนควรศึกษาแนวคิดของเดวีส์ทักษะปฏิบัติย่อยๆ ให้เข้าใจมากยิ่งขึ้นและควรจัดกลุ่มย่อยในการประเมินทักษะปฏิบัติของนักเรียนเพื่อให้ได้ผลการประเมินตามสภาพจริง

5.3.1.2 ผู้สอนต้องมีความแม่นยำในการสาธิตทักษะปฏิบัติและการสอนตามขั้นตอนที่ชัดเจน เพื่อให้นักเรียน เข้าใจ ไม่สับสนและสามารถและปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

5.3.1.3 ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น การสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ และนำไปทดลองจัดการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นๆ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และเสริมทักษะให้นักเรียน

5.3.2.2 ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์เพิ่มเติมในเนื้อหาการสดงท่าทางเพื่อสื่อความหมายแทนพูดและมารยาทในการรับชมการสดง ในตัวชี้วัดระดับชั้นของกลุ่มที่ศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์

5.3.2.3 ควรมีการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ ในเนื้อหารายวิชานาฏศิลป์ในระดับชั้นอื่น ๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). *การประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาเครื่องมือประเมินการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: ศูนย์กลางคณาจารย์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กรรณิการ์ กมลพันธ์. (2561). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติ เรื่องเชิงกระหย่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กาญจนา อินทรสุวานนท์ และรุจี ศรีสมบัติ. (2552). *ร่วางมาตรฐาน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- กมลวรรณ ตั้งชนกานนท์. (2559). *ทักษะปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : วี พรินท์ (1991).
- ชนาธิป พรกุล. (2554). *การสอนกระบวนการคิดทฤษฎีและการนำไปใช้*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วี พรินท์ (1991).
- ชวลิต ชูกำแพง. (2551). *การพัฒนาหลักสูตร*. มหาสารคาม: ทีคิวพี.
- ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ. (2552). *ศิลปะการฟ้อนภาคอีสาน*. มหาสารคาม: ฝ่ายวิชาการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- ณัฐธรรณ์ หลาวทอง. (2559). *การสร้างเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ทิตนา แคมมณี. (2545). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพฯ: บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์.
- นฤมล คนว่อง (2561). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ เรื่อง ฟ้อนเตี้ย กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นวลจิตต์ เขาวีร์ติพงศ์. (2552). *การสอนเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ. ใน ประมวลสาระชุดวิชาวิทยาการการจัดการเรียนรู้. หน่วยที่ 12 นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- นวลจิตต์ เขาวีร์ติพงศ์. (2555). *การสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: โอเดียนโตร์.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2542). *นวัตกรรมการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: เจริญวิทยการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *พัฒนาการสอน*. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก

- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประสาธน์ เนื่องเฉลิม. (2556). *วิจัยการเรียนการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยะธิดา ปัญญา. (2560). *สถิติสำหรับการวิจัย*. *Statistics for research* มหาสารคาม
: ตักศิลาการพิมพ์.
- ไพเชษฐ กิจระการ. (2544). *การวิเคราะห์ประสิทธิภาพแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และ
เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (E₁/E₂)*". *การวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 7(3),
44-52.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2552). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2551*.
กรุงเทพฯ: คลังวิทยา.
- พจน์มัลย์ สมรรคบุตร. (2538). *แนวความคิดประดิษฐ์ทำสำเร็จ*. อุตรธานี: สำนักงานส่งเสริม
วิชาการ สถาบันราชภัฏอุตรธานี.
- พีรพงศ์ แสนไสย. (2547ก). *นาฏยประดิษฐ์*. ภาพสีนู้: ประสานการพิมพ์.
- พีรพงศ์ แสนไสย. (2547ข). *สายธารแห่งการฟ้อน*. ภาพสีนู้: ประสานการพิมพ์.
- ไพศาล วรคำ. (2559). *การวิจัยทางการศึกษา*. มหาสารคาม: ตักศิลาการพิมพ์.
- ไพศาล วรคำ. (2562). *การวิจัยทางการศึกษา*. มหาสารคาม: ตักศิลาการพิมพ์.
- เพียงเพชร คมขำ. (2552). *นาฏศิลป์ - การศึกษาและการสอน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- โมณี ศรีแสนยงค์. (2544). *แผนการสอนรายวิชาสุนทรียทางนาฏศิลป์และศิลปะการแสดง*.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รสสุคนธ์ เพ็ญเนตร. (2561). *การพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษาท่า โดยใช้การเรียนรู้
แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI ร่วมกับแนวคิดการสอนปฏิบัติของแฮร์โรว์ สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม.
- เรณู โกสินานนท์. (2544). *หลักการแสดงนาฏศิลป์*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- เรณู โกสินานนท์. (2558). *นาฏยศัพท์ ภาษาทำนาฏศิลป์*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- รุจิรี ภู่อารยะ. (2551). *การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- รุจิรี ภู่อารยะ. (2555). *การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บั๊คพอยท์.
- รุจี ศรีสมบัติ. (2547). *สารานุกรมนาฏศิลป์ไทย*. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ พ.ศ.พัฒนา.
- โรงเรียนบ้านหนองหล่ม. (2561). *หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองหล่ม*. มหาสารคาม:
โรงเรียนบ้านหนองหล่ม.

- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2553). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2559). *สถิติวิทยาการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น
- วรายุทธ มะปะทั่ง. (2563). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ ตามแนวคิดของเดวีส์ เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วันวิสาข์ ภูมิสายคอน. (2559). *การพัฒนาทักษะการเป่าขลุ่ยเพียงพอของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ (Devies)*. (วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2555). *พัฒนาการเรียนการสอน*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2551). *การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบ Backward Design*. มหาสารคาม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2556). *การวัดผลการศึกษา*. กภาพสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรณ. (2544). *การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง*. เชียงใหม่: The Knowledge Center.
- สมหมาย เปี้ยถนอม. (2551). *ความพึงพอใจของนักศึกษาในการได้รับบริการจากมหาวิทยาลัย ราชภัฏนครปฐม*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สมาน เอกพิมพ์. (2560). *การพัฒนาหลักสูตร : ทฤษฎีสู่ปฏิบัติการออกแบบและพัฒนา*. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- สมาพร มีเนตรทิพย์. (2557). *นาฏศิลป์*. นครปฐม : สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชา หลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุมิตร เทพวงษ์. (2558). *นาฏศิลป์สำหรับครูประถมศึกษา-อุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์,
- สุรพล วิรุฬห์รักษ์. (2543). *นาฏศิลป์ปริทรรศน์*. กรุงเทพฯ : ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรม ศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรวาท ทองบุ. (2550). *การวิจัยทางการศึกษา*. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- สุนนมาลย์ นิมนต์พันธ์. (2555). *ดนตรี - นาฏศิลป์*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สุรวาท ทองบุ. (2550). *การวิจัยทางการศึกษา*. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.
- สุรศักดิ์ อมรัตน์ศักดิ์. (2555). *ระเบียบวิธีทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สุนันท์ ศลโกสม. (2559). *ประเมินผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). *เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แนวปฏิบัติการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- อพันธ์ พูลพุดธา. (2560). *การพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู กรณีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎี บัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อมรา กล้าเจริญ. (2535). *วิธีสอนนาฏศิลป์*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อมรา กล้าเจริญ. (2552). *นาฏศิลป์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อรรธรณ ขมวัฒนา. (2557). *หนังสือเรียนรายวิชาดนตรี - นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- อรัญ ชูยกระเดื่อง. (2557). *หลักการประเมินผล*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อร่ามจิต ชินช่าง. (2531). *กาพย์เซ็งบั้งไฟ : ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร*. (ปริญญาโท). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อารีย์ วชิรวารการ. (2552). *การวัดและประเมินผลการเรียน*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- อินทรา ดีแป้น. (2563). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการพ้อนร้อยเอ็ดเพชรงาม ตาม แนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2545). *กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา : แนวคิดสู่ปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- เอมมิกา สุวรรณหิตาทร. (2558). *การพัฒนาแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของครูระดับ ชั้นมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Barrow, Robin.(2008). Education and the Body: Prolegomena. *British Journal of Educational Studies*, 56(3), 272-285.
- Chun, Mi Hyun (2000). Developing a Somatic Teaching Method for Korean Traditional Dance. *Dissertation Abstracts International*, 60(11), 3883-A : May.
- Davies, I. K. (1971). *The Management of Learning*. London: McGraw-Hill.

Fitz - Gibbon and Carol, T. (1987). *How to Design a Program Evaluation*. Newbury Park: Sage.

Fredricka, Francisco. (1909). *Guitarra en espana entre 1830 y 1969* by Wolf Moser. Published by Piles Editorial de Musica S.A. London: McGraw-Hill.

Maynard W, Shelly. (1975). *Responding to Social Chang*. Pennsylvania: Dowder, Hutchison

Vroom, V.H. (1964). *Work and motivation*. New York: Wiley.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

รายวิชา นาฏศิลป์ เรื่อง ทักษะพื้นฐานในการฝึกปฏิบัติการฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ

เวลา 12 ชั่วโมง

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

ครูผู้สอน นางสาวคณิงนิจ บุญน้อย

ปีการศึกษา 2563

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

2. สาระสำคัญ

การฝึกปฏิบัติทักษะพื้นฐานการฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอธิบายท่าทักษะพื้นฐานที่ฝึกปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถฝึกปฏิบัติท่าทักษะพื้นฐานตามที่กำหนดได้อ่อนช้อยสวยงาม
3. นักเรียนสามารถแสดงท่าทางเคลื่อนไหวประกอบจังหวะเพลงได้อย่างสอดคล้อง

4. สาระการเรียนรู้

การฝึกปฏิบัติทักษะพื้นฐาน การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ประกอบไปด้วย การจับ การตั้งวง การยกขา การย่อเท้า การนั่ง การก้าวเท้า การม้วนมือและการเอียงศีรษะ

5. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูเปิดวิดีโอทัศน์ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญและใบความรู้ตารางท่ารำทักษะปฏิบัติการฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญให้นักเรียนดู เพื่อทบทวนบทเรียนในครั้งที่แล้ว

2. ครูเปิดวิดีโอทัศน์ การฝึกทักษะพื้นฐาน พร้อมทั้งอธิบายเพิ่มเติม ก่อนจะเริ่มการปฏิบัติการฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ นักเรียนจะต้องมีความเข้าใจในการฝึกปฏิบัติทักษะพื้นฐาน เพื่อจะได้นำไปใช้ในกิจกรรมการฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ

ชั้นสอน

ขั้นที่ 1 ชั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ

3. ครูแจกใบความรู้ที่ 2 ให้นักเรียนแล้วอธิบายเนื้อหาในใบความรู้ให้นักเรียนเข้าใจเรื่องของการฝึกปฏิบัติทักษะพื้นฐาน การพ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ประกอบไปด้วย การจับ การตั้งวง การยกขา การย่อเท้า การนั่ง การก้าวเท้า การม้วนมือและการเอียงศีรษะ

4. ครูสาธิตท่าทักษะพื้นฐาน (การจับ การตั้งวง การยกขา การย่อเท้า การนั่ง การก้าวเท้า การม้วนมือและการเอียงศีรษะ) ไปทีละท่าอย่างช้าๆ พร้อมทั้งปฏิบัติประกอบจังหวะเพลงให้นักเรียนดูทั้งหมดพร้อมทั้งอธิบายการปฏิบัติท่าทำให้ นักเรียนได้สังเกตและเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ชั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

5. ครูท่าท่าทักษะพื้นฐาน (การจับ การตั้งวง การยกขา การย่อเท้า การนั่ง การก้าวเท้า การม้วนมือและการเอียงศีรษะ) ให้นักเรียนดูและให้นักเรียนปฏิบัติตามครูไปทีละท่า จนกว่าจะได้

6. ครูให้นักเรียนปฏิบัติประกอบจังหวะเพลงตามครู โดยเริ่มจากการย่อเท้าเข้าจังหวะการยกขา การก้าวเท้า การจับ การม้วนมือ จนกว่าจะได้

ขั้นที่ 3 ชั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

7. นักเรียนฝึกปฏิบัติท่าทักษะพื้นฐานด้วยตัวเองไปทีละท่าจนกว่าจะได้ ถ้าท่าไหนทำไม่ได้หรือไม่เข้าใจให้ครูสาธิตให้ดูอีกครั้ง

8. นักเรียนฝึกปฏิบัติจนครบทุกท่า และสามารถรำเข้าจังหวะเพลงได้ โดยมีครูให้คำแนะนำชี้แนะ และแก้ปัญหาให้นักเรียนที่ยังปฏิบัติทำไม่ได้

ขั้นที่ 4 ชั้นให้เทคนิควิธีการ

9. ให้นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน แล้วร่วมกันปฏิบัติท่าทักษะพื้นฐานตามลำดับที่ครูได้สาธิตร่วมกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้ นักเรียนได้เห็นการปฏิบัติท่าของเพื่อนๆ ด้วย

10. ครูอธิบายเพิ่มเติมและแนะนำเทคนิคการปฏิบัติท่ารำในแต่ละขั้นตอน ให้อ่อนช้อย ประณีต สวยงาม และให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจนสามารถปฏิบัติได้

ขั้นที่ 5 ชั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ

11. นักเรียนฝึกปฏิบัติครบทุกท่าเชื่อมโยงกันแต่ละท่าจนสมบูรณ์ โดยใช้เทคนิควิธีการต่างๆ ประกอบเข้าด้วยจนกว่าจะทำได้และมีความสวยงามตามที่พอใจ

12. ครูแจกแบบประเมินทักษะปฏิบัติย่อย ให้นักเรียนปฏิบัติท่าพื้นฐานตามท่ารำในใบประเมินแล้วครูทำการประเมินให้คะแนนนักเรียนรายบุคคล โดยให้นักเรียนมาปฏิบัติเป็นกลุ่มย่อยตามลำดับเลขที่ กลุ่มย่อยละ 5 คน รวม 4 กลุ่มย่อย

ขั้นสรุป

13. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปในการปฏิบัติทักษะพื้นฐาน การฟ้อนท่าฮ่อมโฮมขวัญ ร่วมกันวิเคราะห์และช่วยกันประเมินการฝึกทักษะปฏิบัติของนักเรียน

6. สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. แบบประเมินทักษะปฏิบัติ
3. วีดิทัศน์
4. เครื่องเล่นเพลง
5. เครื่องบันทึกวีดีโอ

7. การวัดผลและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
1. นักเรียนอธิบายท่าทักษะพื้นฐานที่ฝึกปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง	ประเมินพฤติกรรม	แบบประเมินทักษะปฏิบัติ	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 75
2. นักเรียนสามารถฝึกปฏิบัติท่าทักษะพื้นฐานตามที่กำหนดได้อ่อนช้อยสวยงาม	ประเมินพฤติกรรม	แบบประเมินทักษะปฏิบัติ	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 75
3. นักเรียนสามารถแสดงท่าทางเคลื่อนไหวประกอบจังหวะเพลงได้อย่างสอดคล้อง	ประเมินพฤติกรรม	แบบประเมินทักษะปฏิบัติ	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 75

บันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

ลงชื่อครูผู้สอน
(นางสาวคณิงนิจ บุญน้อย)

ความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยง

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูพี่เลี้ยง

(นางฤดี บุตชา)

ตำแหน่ง ครู

ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน

.....
.....
.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ลงชื่อ

(นายชัยศักดิ์ พันตัน)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหล่ม

แบบฝึกทักษะปฏิบัติ การพ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ
ตามแนวคิดเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

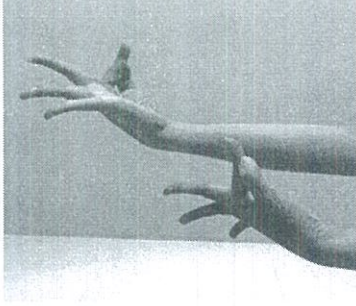
ท่าที่	ชื่อท่า	รูปภาพประกอบ	อธิบายท่ารำ
1	ท่าวาดวง		มือ : มือหนึ่งจับแล้วค่อยๆ ม้วน ออกเป็นตั้งวงบน มือล่างแทงวงลง แล้วสลับซ้ายขวา เท้า : ย่ำเท้า ลำตัว : ตรง ศีรษะ : เอียงทางมือล่างมองมือบน
2	ท่าโยกย้าย		มือ : มือทั้งสองข้างตั้งวงล่าง แล้ว เคลื่อนมือซ้ายขวาพร้อมสะบัด เล็กน้อย เท้า : ย่ำเท้า ลำตัว : ตามมือ ศีรษะ : เอียงตามมือ
3	ท่าจับกลาง บาน		มือ : มือหนึ่งจับหงาย มือหนึ่งตั้งวง กลางข้างลำตัว สลับข้างแล้วจับมือ ทั้งสองข้างตรงกลางระดับสะดือ แล้ว วาดมือทั้งสองออกเป็นตั้งวงข้าง เท้า : ย่ำเท้า ลำตัว : ตรง ศีรษะ : เอียงตามมือ

ท่าที่	ชื่อท่า	รูปภาพประกอบ	อธิบายท่ารำ
4	ท่าทอดข้าง		<p>มือ : มือหนึ่งจับหงายข้างลำตัว เหยียดแขนตั้ง มือหนึ่งตั้งวงล่างกลาง ลำตัวระดับขายพก แล้วทำสลับข้าง กัน</p> <p>เท้า : ยกขา</p> <p>ลำตัว : ตรง</p> <p>ศีรษะ : เอียงตรงข้ามมือจับ</p>
5	ท่าเล่นแตร		<p>มือ : ตั้งมือทั้งสองข้างข้างลำตัว ระดับมือเหลื่อมกันเล็กน้อย พรมนิ้ว มือสลับขึ้นลง ข้างลำตัว แล้วสลับข้าง กัน</p> <p>เท้า : ย่ำเท้า/นั่งลง</p> <p>ลำตัว : ตรง</p> <p>ศีรษะ : เอียงตรงข้ามมือ</p>
6	ท่าพ็อนแอน		<p>มือ : จับม้วนมือทั้งสอง มือซ้ายอยู่ ข้างหน้ามือขวาอยู่ข้างลำตัว ระดับ เอวและสลับระดับสายตา สลับกัน</p> <p>เท้า : ก้าวเท้าขวาข้างหน้า</p> <p>ลำตัว : ตรง</p> <p>ศีรษะ : เอียงตามมองมือข้างหน้า</p>
7	ท่าแซวเสียง		<p>มือ : ตบมือ (เบาๆ) ทั้งสองข้างข้างหู สลับกัน</p> <p>เท้า : ย่ำเท้า</p> <p>ลำตัว : โยกตามมือ</p> <p>ศีรษะ : เอียงตามมือ</p>

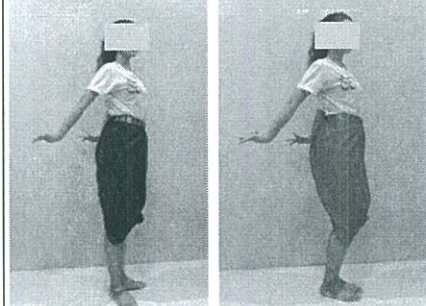
ท่าที่	ชื่อท่า	รูปภาพประกอบ	อธิบายท่ารำ
8	ท่าคั่นคิง		<p>มือ : วาดมือทั้งสองข้างเข้าหา ลำตัว วางมือขวาข้างบนระดับ อก มือซ้ายข้างล่างระดับเอว เท้า : ย่ำเท้า/นั่งลง ลำตัว : ตรง ศีรษะ : ตรง</p>
9	ท่าจับม้วน ข้าง		<p>มือ : มือทั้งสองข้างอยู่ข้าง ลำตัว มือขวาจับมือซ้ายตั้งวง แล้วทำสลับกัน เท้า : ย่ำเท้า ลำตัว : ตรง ศีรษะ : เอียงตามมือตั้งวง</p>
10	ท่าบัวบาน		<p>มือ : มือซ้ายแทงวงลงข้าง ลำตัว มือขวาม้วนมือตั้งวงบน มือซ้าย แล้ววาดมือผ่านหน้า เป็นตั้งวงบน ทำสลับข้างกัน เท้า : ย่ำเท้า ลำตัว : ตรง ศีรษะ : เอียงตรงข้ามมือ</p>

ใบความรู้ที่ 2

ทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติ การพ้องแท้ฮ่อมโฮมขวัญ สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

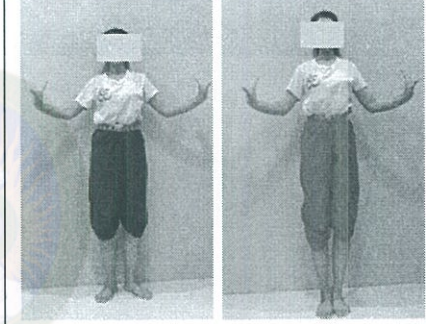
ท่าจีบ

ท่าจีบส่งหลัง

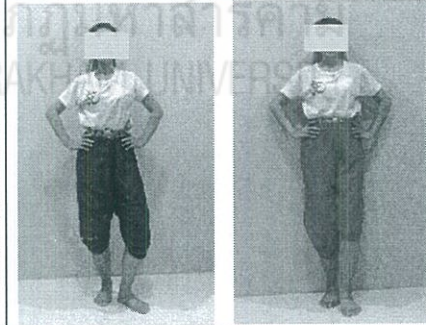
ท่าตั้งวงล่าง

ท่าตั้งวงกลาง

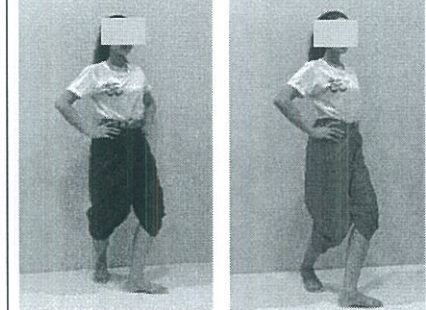
ท่ายกขา

การย่อเท้า

ทำนั่ง

ท่าก้าวหน้า

แบบประเมินทักษะปฏิบัติ
ทำนาฏยศัพท์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนปฏิบัติทำนาฏยศัพท์เบื้องต้นตามภาพที่ครูกำหนดให้

ท่าจีบ	ท่าจีบส่งหลัง
ท่าตั้งวงล่าง	ท่าตั้งวงกลาง
การยกขา	การย่อเท้า
การนั่ง	การก้าวเท้า

แบบประเมินทักษะปฏิบัติ การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ
การพ้องแท้ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2

คำชี้แจง กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับคะแนนการปฏิบัติของนักเรียนที่ปฏิบัติได้
ตามสภาพจริง

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	การปฏิบัติทำท่าถูกต้อง				
2	ลีลาในการปฏิบัติท่า				
3	จังหวะในการปฏิบัติท่า				
4	ความมั่นใจกล้าแสดงออก				
รวมคะแนนที่ได้ (เต็ม 16 คะแนน)					

ได้คะแนน

.....

คะแนนเต็ม 16 คะแนน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวคณินิจ บุญน้อย)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินทักษะปฏิบัติการพ่อน้ำหอมโฮมชวีลยู

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ปฏิบัติท่ารำ ถูกต้อง	ปฏิบัติ ท่ารำได้ ถูกต้องครบถ้วน ทุกท่าตามแผน และมีความ ต่อเนื่องสวยงาม	ปฏิบัติ ท่ารำได้ ถูกต้องแต่ไม่ ครบถ้วนทุกท่า และขาดความ ต่อเนื่องสวยงาม	ปฏิบัติ ท่ารำได้ ถูกต้องบางท่า และขาดความ ต่อเนื่องสวยงาม	ปฏิบัติ ท่ารำได้ ไม่ถูกต้องทุก ท่าและขาด ความต่อเนื่อง สวยงาม
2. ลีลาในการ ปฏิบัติท่ารำ	ปฏิบัติท่ารำด้วย ท่าทางที่สง่างาม และมีความอ่อน ช้อยสวยงามครบ ทุกท่า	ปฏิบัติท่ารำด้วย ท่าทางที่สง่างาม แต่ขาดความ อ่อนช้อย สวยงามบางท่า	ปฏิบัติท่ารำด้วย ท่าทางที่ไม่สง่า งาม และอ่อน ช้อยสวยงามใน หลายท่า	ปฏิบัติท่ารำ ด้วยท่าทางที่ ไม่สง่างาม และอ่อนช้อย สวยงามทุกท่า
3. จังหวะในการ ปฏิบัติท่ารำและสื่อ อารมณ์	ปฏิบัติท่ารำ สอดคล้อง สวยงาม กลมกลืนกับ จังหวะดนตรี ครบทุกท่าทุก จังหวะและมี ความต่อเนื่อง	ปฏิบัติท่ารำ สอดคล้อง กลมกลืนกับ จังหวะดนตรีแต่ ไม่ครบทุกท่า และขาดความ ต่อเนื่อง	ปฏิบัติท่ารำไม่ สอดคล้อง กลมกลืนกับ จังหวะดนตรี และมีความ ต่อเนื่องหลาย จังหวะ	ปฏิบัติท่ารำไม่ สอดคล้อง กลมกลืนกับ จังหวะดนตรี และไม่ต่อเนื่อง ทุกท่า
4. ความมั่นใจกล้า แสดงออก	ปฏิบัติท่ารำได้ และมั่นใจกล้า แสดงออกจน ครบทุกท่าและ จบเพลง	ปฏิบัติท่ารำได้ แต่ยังมีเคอะเขิน ไม่มั่นใจในบาง ท่า	ปฏิบัติท่ารำไม่ได้ ไม่มีความมั่นใจ แต่เริ่มมีความ กล้าแสดงออก	ปฏิบัติท่ารำ ไม่ได้และขาด ความมั่นใจ กล้าแสดงออก

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพทักษะปฏิบัติ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพทักษะปฏิบัติ
13 - 16	ดีมาก
9 - 12	ดี
5 - 8	พอใช้
1 - 4	ปรับปรุง

เกณฑ์การแปลผล

คะแนนเฉลี่ย	3.50 - 4.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก
คะแนนเฉลี่ย	3.00 - 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดี
คะแนนเฉลี่ย	2.50 - 2.99	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปรับปรุง

เกณฑ์ร้อยละ

คะแนนร้อยละ	85 ขึ้นไป	หมายถึง	ดีมาก
คะแนนระหว่างร้อยละ	75-84	หมายถึง	ดี
คะแนนระหว่างร้อยละ	50-74	หมายถึง	พอใช้
คะแนนต่ำกว่าร้อยละ	50	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพดีขึ้นไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินทักษะปฏิบัติการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ
การพ้องแ่อ้อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เลข ที่	ชื่อ- สกุล	รายการประเมิน																รวม (16)
		การปฏิบัติทำร่า ถูกต้อง				ลีลาในการปฏิบัติ ทำร่า				จังหวะในการ ปฏิบัติทำร่า				ความมั่นใจกล้า แสดงออก				
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
1																		
2																		
3																		
4																		
5																		
6																		
7																		
8																		
9																		
10																		
11																		
12																		
13																		
14																		
15																		
16																		
17																		
18																		
19																		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวคณินิจ บุญน้อย)

...../...../.....

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการ
 การพ่อน้ำอ้อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
 (สำหรับนักเรียน)

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีความพึงพอใจต่อ
 กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการพ่อน้ำอ้อมโฮมขวัญ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
		มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)
1	นักเรียนชอบที่ครูปฏิบัติท่าทำให้ดูก่อนที่นักเรียนปฏิบัติจริง			
2	นักเรียนชอบที่ได้ปฏิบัติท่าทำตามครูไปทีละท่า			
3	นักเรียนชอบที่ได้ปฏิบัติท่าด้วยตนเองโดยครูไม่ต้องสาธิตให้ดู			
4	นักเรียนชอบที่ครูแนะนำเทคนิควิธีการปฏิบัติท่าแต่ละท่า			
5	นักเรียนชอบที่ครูให้เชื่อมโยงทุกท่าและปฏิบัติหลายๆครั้ง เพื่อให้จำได้จนปฏิบัติได้สวยงามและมีความชำนาญ			
6	นักเรียนชอบปฏิบัติท่าได้ง่ายๆและค่อยๆเชื่อมโยงไปท่าที่ยาก			
7	นักเรียนชอบสื่อการเรียนรู้ที่ครูนำมาใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม			
8	นักเรียนชอบที่ได้ปฏิบัติการพ่อน้ำอ้อมโฮมขวัญ			
9	นักเรียนชอบที่ได้กล้าแสดงออกการปฏิบัติท่า			
10	นักเรียนมีความสนใจในศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น			

เกณฑ์การให้คะแนน

มีความพึงพอใจมาก	กำหนดให้ 3 คะแนน
มีความพึงพอใจปานกลาง	กำหนดให้ 2 คะแนน
มีความพึงพอใจน้อย	กำหนดให้ 1 คะแนน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ่อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ
ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง : พิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับคะแนนของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับ ตามเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ลำดับ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1	ด้านสาระสำคัญ						
	1.1 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้						
	1.2 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย						
	1.3 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน						
2	ด้านสาระการเรียนรู้						
	2.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
	2.2 มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ						
	2.3 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา						
3	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
	3.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
	3.2 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสมเป็นไปตามขั้นตอนของการจัดกิจกรรม						
	3.3 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับผู้เรียน						
	3.4 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลาที่สอน						
	3.5 กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ						

ลำดับ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
4	ด้านสื่อการเรียนรู้						
	4.1 มีความเหมาะสมกับผู้เรียน						
	4.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา						
	4.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรม						
5	ด้านการวัดและประเมินผล						
	5.1 มีการวัดและประเมินตามสภาพจริง						
	5.2 มีสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
	5.3 มีการวัดและประเมินผลได้ครอบคลุม						

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็นเพิ่มเติม (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินความสอดคล้องแบบประเมินทักษะปฏิบัติ
การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับคะแนนของท่านเกี่ยวกับคุณภาพความ
 สอดคล้องของแบบประเมินทักษะปฏิบัติ ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง
 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง
 -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้อง

ที่	รายการประเมิน	คะแนนความ คิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1	การปฏิบัติทำรำถูกต้อง 4 ปฏิบัติ ทำรำได้ถูกต้องครบถ้วนทุกท่าตาม แผนและมีความต่อเนื่องสวยงาม 3 ปฏิบัติ ทำรำได้ถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วนทุกท่า และขาดความต่อเนื่องสวยงาม 2 ปฏิบัติ ทำรำได้ถูกต้องบางท่าและขาดความ ต่อเนื่องสวยงาม 1 ปฏิบัติ ทำรำได้ไม่ถูกต้องทุกท่าและขาดความ ต่อเนื่องสวยงาม				
2	ลีลาในการปฏิบัติทำรำ 4 ปฏิบัติทำรำด้วยท่าทางที่สง่างามและมีความ อ่อนช้อยสวยงามครบทุกท่า 3 ปฏิบัติทำรำด้วยท่าทางที่สง่างามแต่ขาด ความอ่อนช้อยสวยงามบาง 2 ปฏิบัติทำรำด้วยท่าทางที่ไม่สง่างามและอ่อน ช้อยสวยงามในหลายท่า 1 ปฏิบัติทำรำด้วยท่าทางที่ไม่สง่างามและอ่อน ช้อยสวยงามทุกท่า				

ที่	รายการประเมิน	คะแนนความ คิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
3	<p>จังหวะในการปฏิบัติท่ารำ</p> <p>4 ปฏิบัติท่ารำสอดคล้องสวยงาม กลมกลืนกับจังหวะดนตรีครบทุกท่าทุกจังหวะและมีความต่อเนื่อง</p> <p>3 ปฏิบัติท่ารำสอดคล้องกลมกลืนกับจังหวะดนตรีแต่ไม่ครบทุกท่าและขาดความต่อเนื่อง</p> <p>2 ปฏิบัติท่ารำไม่สอดคล้องกลมกลืนกับจังหวะดนตรีและมีความต่อเนื่องหลายจังหวะ</p> <p>1 ปฏิบัติท่ารำไม่สอดคล้องกลมกลืนกับจังหวะดนตรีและไม่ต่อเนื่องทุกท่า</p>				
4	<p>ความมั่นใจกล้าแสดงออก</p> <p>4 ปฏิบัติท่ารำได้และมั่นใจกล้าแสดงออกจนครบทุกท่าและจบเพลง</p> <p>3 ปฏิบัติท่ารำได้แต่ยังมีท่าเคอะเขินไม่มั่นใจในบางท่า</p> <p>2 ปฏิบัติท่ารำไม่ได้ไม่มีความมั่นใจแต่เริ่มมีความกล้าแสดงออก</p> <p>1 ปฏิบัติท่ารำไม่ได้และขาดความมั่นใจกล้าแสดงออก</p>				
	รวม				

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็นเพิ่มเติม (ถ้ามี)

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินความสอดคล้อง แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน
ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ้องแห่งฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาแบบประเมินต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับความ
คิดเห็นของท่านเกี่ยวกับความสอดคล้องกับแบบสอบถามความพึงพอใจรายข้อคำถาม ดังนี้

- +1 เมื่อ แน่ใจว่าข้อความนั้นวัดได้ สอดคล้องตามค่านิยมความพึงพอใจ
0 เมื่อ ไม่แน่ใจว่าแบบประเมินนั้นวัดได้ สอดคล้องตามค่านิยมความพึงพอใจ
-1 เมื่อ แน่ใจว่าแบบประเมินนั้นวัดได้ ไม่สอดคล้องตามค่านิยมความพึงพอใจ

ข้อ	รายการประเมิน	คะแนนความ สอดคล้อง			ข้อเสนอ แนะ
		+1	0	-1	
1	นักเรียนชอบที่ครูปฏิบัติทำรำให้ดูก่อนที่นักเรียนปฏิบัติจริง				
2	นักเรียนชอบที่ได้ปฏิบัติทำรำตามครูไปทีละท่า				
3	นักเรียนชอบที่ได้ปฏิบัติทำรำด้วยตนเองโดยครูไม่ต้องสาธิตให้ดู				
4	นักเรียนชอบที่ครูแนะนำเทคนิควิธีการปฏิบัติทำรำแต่ละท่า				
5	นักเรียนชอบที่ครูให้เชื่อมโยงทุกท่ารำและปฏิบัติหลายๆครั้ง เพื่อให้จำได้จนปฏิบัติได้สวยงามและมีความชำนาญ				
6	นักเรียนชอบปฏิบัติท่ารำง่ายๆและค่อยๆเชื่อมโยงไปท่าที่ยาก				
7	นักเรียนชอบสื่อการเรียนรู้ที่ครูนำมาใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม				
8	นักเรียนชอบที่ได้ปฏิบัติการพ้องแห่งฮ่อมโฮมขวัญ				
9	นักเรียนชอบที่ได้กล้าแสดงออกการปฏิบัติท่ารำ				
10	นักเรียนมีความสนใจในศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น				

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็นเพิ่มเติม (ถ้ามี)

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....
(.....)
ผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ข

การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ข.1 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ
การพ่อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ โดยผู้เชี่ยวชาญ (แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ คนที่					\bar{x}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1. ด้านสาระสำคัญ								
1.1 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
1.2 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
1.3 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2. ด้านสาระการเรียนรู้								
2.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2 มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
2.3 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
3.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
3.2 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดกิจกรรม	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
3.3 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับ ผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.4 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับ เวลาที่สอน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.5 กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
4. สื่อ อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้								
4.1 มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5. การวัดและประเมินผล								
5.1 มีการวัดและประเมินตามสภาพจริง	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2 มีสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก
5.3 มีการวัดและประเมินผลได้ครอบคลุม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ยความเหมาะสม						4.54	0.03	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ) ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ
การพ้อนแห้อมโฮมขวัญ โดยผู้เชี่ยวชาญ (แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ คนที่					\bar{x}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1. ด้านสาระสำคัญ								
1.1 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
1.2 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
1.3 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2. ด้านสาระการเรียนรู้								
2.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2 มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
2.3 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
3.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
3.2 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดกิจกรรม	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
3.3 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับ ผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.4 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา ที่สอน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.5 กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
4. สื่อ อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้								
4.1 มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และ กิจกรรม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5. การวัดและประเมินผล								
5.1 มีการวัดและประเมินตามสภาพจริง	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2 มีสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก
5.3 มีการวัดและประเมินผลได้ครอบคลุม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ยความเหมาะสม						4.54	0.03	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ) ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ
การพ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ โดยผู้เชี่ยวชาญ (แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ คนที่					\bar{x}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1. ด้านสาระสำคัญ								
1.1 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
1.2 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
1.3 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2. ด้านสาระการเรียนรู้								
2.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2 มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
2.3 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
3.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
3.2 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดกิจกรรม	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
3.3 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับ ผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.4 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลาที่สอน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.5 กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
4. สื่อ อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้								
4.1 มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5. การวัดและประเมินผล								
5.1 มีการวัดและประเมินตามสภาพจริง	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2 มีสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก
5.3 มีการวัดและประเมินผลได้ครอบคลุม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ยความเหมาะสม						4.54	0.03	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ) ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ
การพ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ โดยผู้เชี่ยวชาญ (แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ คนที่					\bar{x}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1. ด้านสาระสำคัญ								
1.1 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
1.2 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
1.3 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2. ด้านสาระการเรียนรู้								
2.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2 มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
2.3 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
3.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
3.2 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดกิจกรรม	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
3.3 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับ ผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.4 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับ เวลาที่สอน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.5 กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
4. สื่อ อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้								
4.1 มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5. การวัดและประเมินผล								
5.1 มีการวัดและประเมินตามสภาพจริง	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2 มีสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก
5.3 มีการวัดและประเมินผลได้ครอบคลุม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ยความเหมาะสม						4.54	0.03	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ) ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ โดยผู้เชี่ยวชาญ (แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ คนที่					\bar{x}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1. ด้านสาระสำคัญ								
1.1 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
1.2 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
1.3 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2. ด้านสาระการเรียนรู้								
2.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2 มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
2.3 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
3.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
3.2 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดกิจกรรม	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
3.3 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับ ผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.4 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับ เวลาที่สอน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.5 กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
4. สื่อ อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้								
4.1 มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และ กิจกรรม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5. การวัดและประเมินผล								
5.1 มีการวัดและประเมินตามสภาพจริง	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2 มีสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก
5.3 มีการวัดและประเมินผลได้ครอบคลุม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ยความเหมาะสม						4.54	0.03	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ) ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ
การพ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ โดยผู้เชี่ยวชาญ (แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ คนที่					\bar{x}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1. ด้านสาระสำคัญ								
1.1 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
1.2 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
1.3 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2. ด้านสาระการเรียนรู้								
2.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2 มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
2.3 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
3.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
3.2 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดกิจกรรม	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
3.3 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับ ผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.4 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับ เวลาที่สอน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.5 กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
4. สื่อ อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้								
4.1 มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และ กิจกรรม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5. การวัดและประเมินผล								
5.1 มีการวัดและประเมินตามสภาพจริง	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2 มีสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก
5.3 มีการวัดและประเมินผลได้ครอบคลุม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ยความเหมาะสม						4.54	0.03	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ) ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ้องแห่งฮ่อมโฮมขวัญ โดยผู้เชี่ยวชาญ (แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 7)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ คนที่					\bar{x}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1. ด้านสาระสำคัญ								
1.1 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
1.2 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
1.3 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2. ด้านสาระการเรียนรู้								
2.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2 มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
2.3 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
3.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
3.2 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดกิจกรรม	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
3.3 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับ ผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.4 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับ เวลาที่สอน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.5 กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
4. สื่อ อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้								
4.1 มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5. การวัดและประเมินผล								
5.1 มีการวัดและประเมินตามสภาพจริง	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2 มีสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก
5.3 มีการวัดและประเมินผลได้ครอบคลุม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ยความเหมาะสม						4.54	0.03	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ) ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ โดยผู้เชี่ยวชาญ (แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 8)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ คนที่					\bar{x}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1. ด้านสาระสำคัญ								
1.1 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
1.2 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
1.3 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2. ด้านสาระการเรียนรู้								
2.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2 มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
2.3 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
3.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
3.2 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดกิจกรรม	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
3.3 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับ ผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.4 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับ เวลาที่สอน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.5 กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
4. สื่อ อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้								
4.1 มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และ กิจกรรม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5. การวัดและประเมินผล								
5.1 มีการวัดและประเมินตามสภาพจริง	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2 มีสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก
5.3 มีการวัดและประเมินผลได้ครอบคลุม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ยความเหมาะสม						4.54	0.03	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ) ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ
การท่อนแห้อมโห้มขวัญ โดยผู้เชี่ยวชาญ (แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 9)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ คนที่					\bar{X}	S. D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1. ด้านสาระสำคัญ								
1.1 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
1.2 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
1.3 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2. ด้านสาระการเรียนรู้								
2.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2 มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
2.3 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
3.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
3.2 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดกิจกรรม	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
3.3 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับ ผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.4 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับ เวลาที่สอน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.5 กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
4. สื่อ อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้								
4.1 มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และ กิจกรรม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5. การวัดและประเมินผล								
5.1 มีการวัดและประเมินตามสภาพจริง	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2 มีสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก
5.3 มีการวัดและประเมินผลได้ครอบคลุม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ยความเหมาะสม						4.54	0.03	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ) ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ
การพ่อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ โดยผู้เชี่ยวชาญ (แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ คนที่					\bar{x}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1. ด้านสาระสำคัญ								
1.1 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
1.2 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
1.3 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2. ด้านสาระการเรียนรู้								
2.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2 มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
2.3 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
3.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
3.2 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดกิจกรรม	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
3.3 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับ ผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.4 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับ เวลาที่สอน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.5 กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
4. สื่อ อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้								
4.1 มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และ กิจกรรม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5. การวัดและประเมินผล								
5.1 มีการวัดและประเมินตามสภาพจริง	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2 มีสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก
5.3 มีการวัดและประเมินผลได้ครอบคลุม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ยความเหมาะสม						4.54	0.03	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ) ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ
การพ้อนแห้ออมโฮมขวัญ โดยผู้เชี่ยวชาญ (แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ คนที่					\bar{x}	S. D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1. ด้านสาระสำคัญ								
1.1 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
1.2 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
1.3 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2. ด้านสาระการเรียนรู้								
2.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2 มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
2.3 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
3.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
3.2 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดกิจกรรม	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
3.3 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับ ผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.4 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับ เวลาที่สอน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.5 กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
4. สื่อ อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้								
4.1 มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และ กิจกรรม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5. การวัดและประเมินผล								
5.1 มีการวัดและประเมินตามสภาพจริง	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2 มีสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก
5.3 มีการวัดและประเมินผลได้ครอบคลุม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ยความเหมาะสม						4.54	0.03	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ) ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ
การพ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ โดยผู้เชี่ยวชาญ (แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 12)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ คนที่					\bar{x}	S. D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1. ด้านสาระสำคัญ								
1.1 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
1.2 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
1.3 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2. ด้านสาระการเรียนรู้								
2.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2 มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
2.3 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
3.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
3.2 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดกิจกรรม	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
3.3 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับ ผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.4 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับ เวลาที่สอน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
3.5 กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
4. สื่อ อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้								
4.1 มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และ กิจกรรม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5. การวัดและประเมินผล								
5.1 มีการวัดและประเมินตามสภาพจริง	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2 มีสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก
5.3 มีการวัดและประเมินผลได้ครอบคลุม	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ยความเหมาะสม						4.54	0.03	มากที่สุด

ตารางที่ ข.2 สรุปคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สะท้อนโดยผู้ช่วยฯ โดยผู้ช่วยฯ

รายการประเมิน	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1. ด้านสาระสำคัญ													
1.1 มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80	4.80
1.2 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60
1.3 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60
2. ด้านสาระการเรียนรู้													
2.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60
2.2 มีความสอดคล้องกับสาระสำคัญ	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40
2.3 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้													
3.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40
3.2 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสมเป็นไปตาม ขั้นตอนของกิจกรรม	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40	4.40
3.3 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับ	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60	4.60

(ต่อ)

สรุปคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพ้องแท้
ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ดังนี้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 (\bar{X} = 4.54, $S.D.$ = 0.03	มีความเหมาะสมมากที่สุด)
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 (\bar{X} = 4.54, $S.D.$ = 0.03	มีความเหมาะสมมากที่สุด)
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 (\bar{X} = 4.54, $S.D.$ = 0.03	มีความเหมาะสมมากที่สุด)
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 (\bar{X} = 4.54, $S.D.$ = 0.03	มีความเหมาะสมมากที่สุด)
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5 (\bar{X} = 4.54, $S.D.$ = 0.03	มีความเหมาะสมมากที่สุด)
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6 (\bar{X} = 4.54, $S.D.$ = 0.03	มีความเหมาะสมมากที่สุด)
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 7 (\bar{X} = 4.54, $S.D.$ = 0.03	มีความเหมาะสมมากที่สุด)
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 8 (\bar{X} = 4.54, $S.D.$ = 0.03	มีความเหมาะสมมากที่สุด)
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 9 (\bar{X} = 4.54, $S.D.$ = 0.03	มีความเหมาะสมมากที่สุด)
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10 (\bar{X} = 4.54, $S.D.$ = 0.03	มีความเหมาะสมมากที่สุด)
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11 (\bar{X} = 4.54, $S.D.$ = 0.03	มีความเหมาะสมมากที่สุด)
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 12 (\bar{X} = 4.54, $S.D.$ = 0.03	มีความเหมาะสมมากที่สุด)

ดังนั้นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ้องแท้ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิด
ของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยรวมมีค่าเท่ากับ (\bar{X} = 4.54 , $S.D.$ = 0.03)
มีความเหมาะสมมากที่สุด)

ตารางที่ ข.3 ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของแบบประเมินทักษะปฏิบัติ การพ่อนแห่ฮ่อมโสมขวัญ
ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยผู้เชี่ยวชาญ

ประเด็นการประเมิน/คำอธิบายเกณฑ์	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5		
1. การปฏิบัติท่ารำถูกต้อง (4) ปฏิบัติ ท่ารำได้ถูกต้องครบถ้วน ทุกท่าตามแผนและมีความต่อเนื่อง สวยงาม (3) ปฏิบัติ ท่ารำได้ถูกต้องแต่ไม่ ครบถ้วนทุกท่าและขาดความ ต่อเนื่องสวยงาม (2) ปฏิบัติ ท่ารำได้ถูกต้องบางท่า และขาดความต่อเนื่องสวยงาม (1) ปฏิบัติ ท่ารำได้ไม่ถูกต้องทุกท่า และขาดความต่อเนื่องสวยงาม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. สีลาในการปฏิบัติท่ารำ (4) ปฏิบัติท่ารำด้วยท่าทางที่สง่างาม และมีความอ่อนช้อยสวยงามครบ ทุกท่า (3) ปฏิบัติท่ารำด้วยท่าทางที่สง่างาม แต่ขาดความอ่อนช้อยสวยงามบาง ท่า (2) ปฏิบัติท่ารำด้วยท่าทางที่ไม่ สง่างาม และอ่อนช้อยสวยงามใน หลายท่า (1) ปฏิบัติท่ารำด้วยท่าทางที่ไม่ สง่างาม และอ่อนช้อยสวยงามทุกท่า	0	+1	+1	0	+1	0.60	สอดคล้อง
3. จังหวะในการปฏิบัติท่ารำ (4) ปฏิบัติท่ารำสอดคล้องสวยงาม กลมกลืนกับจังหวะดนตรีครบทุกท่า ทุกจังหวะและมีความต่อเนื่อง							

(ต่อ)

ตารางที่ ข.3 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน/คำอธิบายเกณฑ์	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	ระดับความเหมาะสม
	1	2	3	4	5		
(3) ปฏิบัติทำร่ำสวดคล้องกลมกลืนกับจังหวะดนตรีแต่ไม่ครบทุกท่าและขาดความต่อเนื่อง	+1	0	+1	+1	+1	0.80	สอดคล้อง
(2) ปฏิบัติทำร่ำไม่สอดคล้องกลมกลืนกับจังหวะดนตรีและมีความต่อเนื่องหลายจังหวะ (1) ปฏิบัติทำร่ำไม่สอดคล้องกลมกลืนกับจังหวะดนตรีและไม่ต่อเนื่องทุกท่า							
4. ความมั่นใจกล้าแสดงออก (4) ปฏิบัติทำร่ำได้และมั่นใจกล้าแสดงออกจนครบทุกท่าและจบเพลง (3) ปฏิบัติทำร่ำได้แต่ยังมีท่าเคอะเขินไม่มั่นใจในบางท่า (2) ปฏิบัติทำร่ำไม่ได้ไม่มีความมั่นใจแต่เริ่มมีความกล้าแสดงออก (1) ปฏิบัติทำร่ำไม่ได้และขาดความมั่นใจกล้าแสดงออก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ ข.4 ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรม.
การเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ่อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
1	นักเรียนชอบที่ครูปฏิบัติท่าทำให้ดูก่อนที่นักเรียนปฏิบัติจริง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	นักเรียนชอบที่ได้ปฏิบัติท่าทำตามครูไปที่ละท่า	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	นักเรียนชอบที่ได้ปฏิบัติท่าด้วยตนเอง โดยครูไม่ต้องสาธิตให้ดู	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	นักเรียนชอบที่ครูแนะนำเทคนิควิธีการปฏิบัติท่าแต่ละท่า	+1	0	+1	+1	+1	0.80	สอดคล้อง
5	นักเรียนชอบที่ครูให้เชื่อมโยงทุกท่ารำ และปฏิบัติหลายครั้งเพื่อให้จำได้ จนปฏิบัติได้สวยงามและมีความชำนาญ	0	+1	+1	0	+1	0.60	สอดคล้อง
6	นักเรียนชอบปฏิบัติท่าร่างกายๆและค่อยๆ เชื่อมโยงไปท่าที่ยาก	+1	+1	0	+1	+1	0.80	สอดคล้อง
7	นักเรียนชอบสื่อการเรียนรู้ที่ครูนำมาใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8	นักเรียนชอบที่ได้ปฏิบัติท่าพ่อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9	นักเรียนชอบที่ได้กล้าแสดงออกการปฏิบัติท่ารำ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10	นักเรียนมีความสนใจในศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	0	+1	0	+1	+1	0.60	สอดคล้อง

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ค.1 คะแนนประสิทธิภาพของแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การพ้องแน้มอ้อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิด

คนที่	คะแนนระหว่างเรียนแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพ้องแน้มอ้อมโฮมขวัญ															คะแนน หลังเรียน
	แผนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	รวม		
	คะแนน	(16)	(16)	(16)	(16)	(16)	(16)	(16)	(16)	(16)	(16)	(16)	(16)	(16)	(192)	(16)
1		13	14	12	12	12	12	12	12	13	12	12	12	12	148	14
2		13	14	12	11	13	12	12	13	12	12	12	12	12	148	12
3		12	12	13	12	13	11	12	12	12	13	13	13	148	12	
4		12	12	13	11	12	11	13	12	14	12	12	12	146	14	
5		13	13	14	14	12	13	13	12	12	13	14	13	156	14	
6		13	13	14	12	13	12	14	14	12	14	13	14	156	14	
7		12	13	13	14	13	12	13	12	13	13	13	13	154	12	
8		13	14	13	13	12	12	14	14	14	14	14	14	161	14	
9		13	14	14	14	12	14	14	13	14	13	13	13	161	14	
10		14	14	15	14	15	14	15	15	14	16	16	14	176	16	

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

คนที่	คะแนนระหว่างเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ การพ้องแถมอ้อมโฮมขวัญ																คะแนน หลังเรียน
	แผนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	รวม			
	คะแนน	(16)	(16)	(16)	(16)	(16)	(16)	(16)	(16)	(16)	(16)	(16)	(16)	(16)	(192)	(16)	
11		13	13	13	12	14	14	14	15	14	14	14	14	14	162	15	
12		14	14	15	14	15	14	15	16	14	16	16	14	14	177	16	
13		14	13	13	15	14	14	14	12	12	14	12	14	161	14		
14		14	14	12	14	12	14	12	14	14	14	14	13	161	15		
15		13	14	14	13	13	14	14	13	13	12	12	12	157	14		
16		14	14	12	12	14	14	14	14	14	14	14	12	162	15		
17		13	14	14	13	14	13	12	13	14	14	14	14	162	14		
18		13	13	13	13	14	12	14	14	14	14	14	14	162	15		
19		12	13	12	13	14	12	13	14	13	14	14	14	158	15		
รวม		248	255	251	246	249	244	252	254	252	258	256	251	3016	269		
\bar{x}		13.05	13.42	13.21	12.95	13.11	12.84	13.26	13.37	13.26	13.58	13.47	13.21	13.23	14.16		
		0.71	0.69	0.98	1.13	1.05	1.12	1.05	1.21	0.87	1.17	1.22	0.85	0.18	1.17		
ร้อยละ		81.58	83.88	82.57	80.92	81.91	80.26	82.89	83.55	82.89	84.87	84.21	82.57	82.68	88.49		

ค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) = 82.68/88.49

ตารางที่ ค.2 คะแนนทักษะปฏิบัติของนักเรียนหลังเรียนกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ
การพ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คนที่	รายการประเมิน					\bar{x}	S.D.	ร้อยละ	ระดับ คุณภาพ
	การปฏิบัติท่าเรือถูกต้อง	ลีลาในการปฏิบัติท่าเรือ	จังหวะในการปฏิบัติท่าเรือ	ความมั่นใจกล้าแสดงออก	รวม				
	(4)	(4)	(4)	(4)	(16)				
1	3	4	3	4	14	3.5	0.58	87.5	ดีมาก
2	3	3	3	3	12	3	0.00	75	ดี
3	3	3	3	3	12	3	0.00	75	ดี
4	3	4	4	3	14	3.5	0.58	87.5	ดีมาก
5	4	3	3	4	14	3.5	0.58	87.5	ดีมาก
6	3	3	4	4	14	3.5	0.58	87.5	ดีมาก
7	3	3	3	3	12	3	0.00	75	ดี
8	3	4	3	4	14	3.5	0.58	87.5	ดีมาก
9	3	3	4	4	14	3.5	0.58	87.5	ดีมาก
10	4	4	4	4	16	4	0.00	100	ดีมาก
11	3	4	4	4	15	3.75	0.50	93.75	ดีมาก
12	4	4	4	4	16	4	0.00	100	ดีมาก
13	3	3	4	4	14	3.5	0.58	87.5	ดีมาก
14	4	4	3	4	15	3.75	0.50	93.75	ดีมาก
15	3	4	3	4	14	3.5	0.58	87.5	ดีมาก
16	3	4	4	4	15	3.75	0.50	93.75	ดีมาก
17	3	4	4	3	14	3.5	0.58	87.5	ดีมาก
18	4	4	3	4	15	3.75	0.50	93.75	ดีมาก

(ต่อ)

ตารางที่ ค.2 (ต่อ)

คนที่	รายการประเมิน					\bar{x}	S.D.	ร้อยละ	ระดับ คุณภาพ
	การปฏิบัติที่ถูกต้อง	สัถยาในการปฏิบัติทำ	จังหวะในการปฏิบัติทำ	ความมั่นใจกล้าแสดงออก	รวม				
	(4)	(4)	(4)	(4)	(16)				
19	4	3	4	4	15	3.75	0.50	93.75	ดีมาก
รวม	63	68	67	71	269	14.16	1.17	88.49	ดีมาก
\bar{x}	3.32	3.58	3.53	3.74	14.16				
S.D.	0.48	0.51	0.51	0.45	1.17				
ร้อยละ	82.89	89.47	88.16	93.42	88.49				

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ค.3 คะแนนความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ข้อที่	รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1	นักเรียนชอบที่ครูปฏิบัติท่ารำให้ดูก่อนที่นักเรียนปฏิบัติจริง	2.79	0.42	มาก
2	นักเรียนชอบที่ได้ปฏิบัติท่ารำตามครูไปที่ละท่า	2.84	0.37	มาก
3	นักเรียนชอบที่ได้ปฏิบัติท่ารำด้วยตนเองโดยครูไม่ต้อง สาธิตให้ดู	2.74	0.45	มาก
4	นักเรียนชอบที่ครูแนะนำเทคนิควิธีการปฏิบัติท่ารำ แต่ละท่า	2.68	0.48	มาก
5	นักเรียนชอบที่ครูให้เชื่อมโยงทุกท่ารำและปฏิบัติหลายๆ ครั้งเพื่อให้จำได้จนปฏิบัติได้สวยงามและ มีความชำนาญ	2.68	0.48	มาก
6	นักเรียนชอบปฏิบัติท่ารำง่าย ๆ และค่อย ๆ เชื่อมโยง ไปท่าที่ยาก	2.68	0.48	มาก
7	นักเรียนชอบสื่อการเรียนรู้ที่ครูนำมาใช้ในการปฏิบัติ กิจกรรม	2.89	0.32	มาก
8	นักเรียนชอบที่ได้ปฏิบัติฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ	2.74	0.45	มาก
9	นักเรียนชอบที่ได้กล้าแสดงออกการปฏิบัติท่ารำ	2.68	0.48	มาก
10	นักเรียนมีความสนใจในศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	2.74	0.45	มาก
	รวม	2.75	0.44	มาก

ภาคผนวก ง

หนังสือราชการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๒/ว ๗๙๑๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหล่ม

ด้วย นางสาวคณิงนิจ บุญน้อย รหัสประจำตัว ๖๒๘๑๐๕๒๐๑๐๒ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการพื่อนแห่ฮ้อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเต
วีส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือ
วิจัยและเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัย
ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณมา
ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ขอแสดงความนับถือ
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทชุม)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๑๘๒
 ที่ ลสบ ว ๑๕๖ /๒๕๖๓ วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๓
 เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเถิง

ด้วย นางสาวคณิงนิจ บุญน้อย รหัสประจำตัว ๖๒๘๑๐๕๒๐๑๐๒ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการเพื่อนแท้ฮ้อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทขุน)
 คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๑๘๒
 ที่ สสบ ว ๑๔๕ /๒๕๖๓ วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๓
 เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณู ชูกระเตื้อง

ด้วย นางสาวคณิงิจ บุญน้อย รหัสประจำตัว ๖๒๘๑๐๕๒๐๑๐๒ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการพืชน้ำอ้อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๒/ว ๗๙๑๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๔๕๐๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตติยา โกมินทรชาติ

ด้วย นางสาวคณิงนิจ บุญน้อย รหัสประจำตัว ๖๒๘๑๐๕๒๐๑๐๒ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการพื่อนแห่ฮ้อมโหมขวัญ ตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณ
 มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทชุม)
 คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
 อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
 โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๒/ว ๗๙๑๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นางรสคุณธ์ อัมเถื่อน

ด้วย นางสาวคณิงนิจ บุญน้อย รหัสประจำตัว ๖๒๘๑๐๕๒๐๑๐๒ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการพ่อน้ำอ้อมโอมขวัญ ตามแนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทชุม)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓

การเผยแพร่งานวิจัย

คณิงนิจ บุญน้อย, สมาน เอกพิมพ์ และพิทยวัฒน์ พันระศรี. (2564). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การฟ้อนแห่ฮ่อมโฮมขวัญ ตามแนวคิดของเตวีสต์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ใน การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 5. วันที่ 9 สิงหาคม 2564. (น. 485-498). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล นางสาวคณิงนิจ บุญน้อย
วันเกิด วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2535
ภูมิลำเนา 111 หมู่ 1 ตำบลดอนหวาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000
E-mail kanuangnitbn@gmail.com

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2561 ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ.) สาขาวิชาศิลปะการแสดง
วิชาเอกนาฏยศิลป์พื้นเมือง คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- พ.ศ. 2564 ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.)
สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY